RADIONICA ZA LAG-ove:

Provedba LRS LAG-ova 2023.-2027.

Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj

Zagreb, 11.12.2025.

Europska unija

SUFINANCIRANO SREDSTVIMA EUROPSKE UNIJE
MJERA TEHNIČKA POMOĆ

SP ZPP
STRATEŠKI PLAN ZAJEDNIČKE POLJOPRIVREDNE POLITIKE 2023. - 2027.

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva

Sadržaj prezentacije

- Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.
- Postupak dodjele sredstava na LAG natječajima 2023.-2027.
- Postupak provedbe projekata 2023. – 2027.
- Provedba koncepta Pametnih sela na LAG natječajima
- Ex-post evaluacija Programa ruralnog razvoja - Mjera 19
- Završetak provedbe Mjere 19 unutar Programa ruralnog razvoja
- Provedba LEADER-a nakon 2027.
- Zaključci i koraci koji slijede

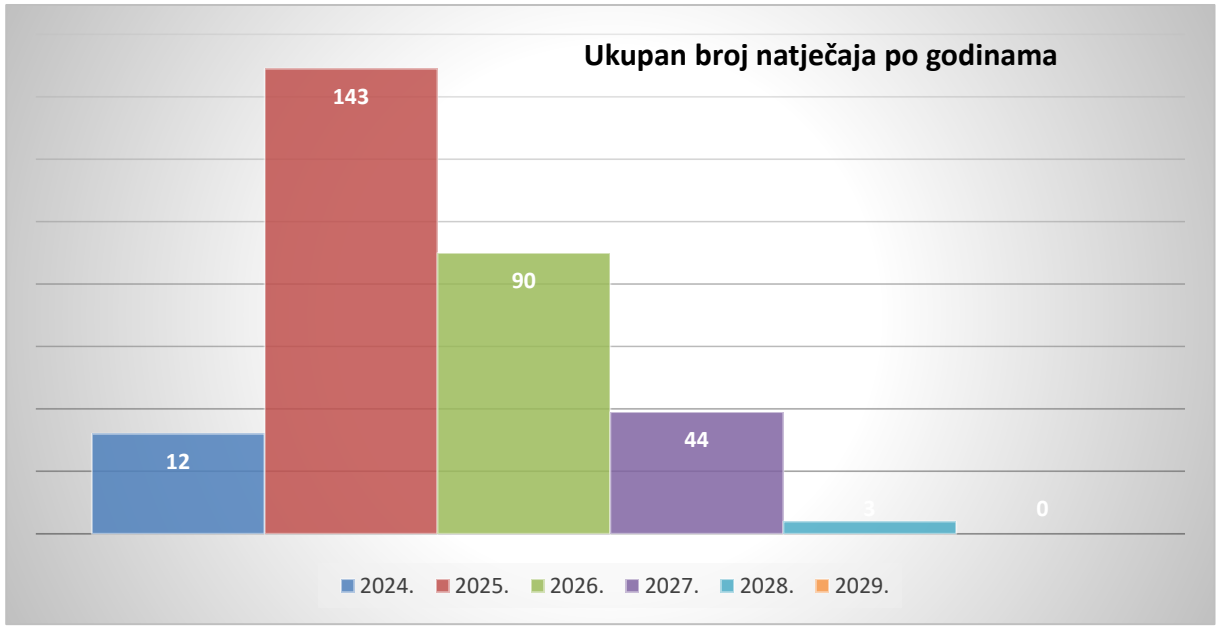

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

- LAG-ovi su ukupno planirali 292 LAG natječaja u programskom razdoblju 2023.-2027.,
- Broj LAG natječaja po godinama (stanje prosinac 2025.):

Godina	2024.	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.
Broj LAG natječaja	12	143	90	44	3	0

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

- Broj planiranih LAG natječaja po LAG-u je u rasponu od 3 do 9 LAG natječaja:
  - 33 LAG-ova ima 3 – 5 LAG natječaja
  - 19 LAG-a ima 6 – 8 LAG natječaja
  - 3 LAG-a imaju 9 LAG natječaja
- 4 LAG-a sve LAG natječaje trenutno planiraju objaviti u jednoj godini (2025): Istočna Istra (4 planirana, objavljeno 1 do sada, Neretva (4 planirana, objavljen 1 do sada), Sjeverna Bilogora (3 planirana, objavljen 1 do sada) Središnja Istra (3 planirana, objavljena 2 do sada)
- Do polovice listopada 2025. ukupno je 41 LAG objavio plan natječaja kao zaseban/izdvojen dokument
- Plan natječaja kao zaseban/izdvojen dokument nisu objavili 15 LAG-ova: Brač, Južna Istra, Kvarnerski otoci, Mareta, Marinianis, Petrova gora, Posavina, Sjeverna Bilogora, Sjeverozapad, Slavonska ravnica – nema rubriku natječaji, Središnja Istra, Una, Vallis Colapis, Zapadna Slavonija i Zrinska gora – Turopolje)

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

- Do sada je ukupno **51 LAG objavio 78 LAG natječaja** u ukupnoj vrijednosti od **39.518.958,95 EUR (51,2%** u odnosu na ukupni iznos za provedbu projekata u intervenciji 77.06.)
- **5 LAG-ova još nije objavilo LAG natječaj**: Petrova Gora, Prigorje, Slavonska ravnica, Una, Zagora
- 17 LAG-ova je objavilo dva LAG natječaja: Baranja, Barun-Trenk, Cetinska krajina, Dubrovačka traversa, Frankopan, Laura, Moslavina, Mura-Drava, Neretva, Posavina, Prigorje-Zagorje, Sava, Središnja Istra, Vinodol, Zeleni Bregi, Zeleni trokut, Zrinska gora – Turopolje
- 4 LAG-a su objavila 3 LAG natječaja: Bilogora – Papuk, Međimurski doli i bregi, Vuka-Dunav, Zeleni Bregi
- 1 LAG je objavio 4 LAG natječaja: Zrinska gora-Turopolje

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

- 16 LAG-ova je objavilo LAG natječaje s ukupnom alokacijom svih natječaja većom od 1 mil EUR - ukupno po LAG-u (Cetinska krajina, Istočna Istra, Izvor, Južna Istra, Laura, Marinianis, Međimurski doli i bregi, Moslavina, Mura-Drava, Neretva, Središnja Istra, Srijem, Vinodol, Vuka-Dunav, Zagorje-Sutla, Zeleni Bregi)

- Nakon završenog postupka odabira projekata, do sada je **21 LAG učitao** u AGRONET ukupno **222 projekta** u vrijednosti od **11.888.369,50 EUR**

Podaci o učitanim projektima u AGRONET su na dan 21.11.2025.

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

- **506.653,32 EUR** je prosječna alokacija po **objavljenom LAG natječaju**
- Veće alokacije su u natječajima za LAG intervencije namijenjene maloj ruralnoj infrastrukturi u odnosu na druge vrste LAG intervencija
- Razdoblje od završetka roka za podnošenje ZZP na LAG natječaj do učitavanja projekata u AGRONET prosječno iznosi **133 dana** (raspon od 72 dana do 251 dan)

Podaci o učitanim projektima u AGRONET su na dan 21.11.2025.

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

„Složene" izmjene LRS

- Ukupno do sada je bilo 51 složenih izmjena LRS (putem Zahtjeva za promjenu, APPRRR donosi akt, max 1 x godišnje)
- Do sada je 46 LAG-ova napravilo složene izmjene LRS
- 41 LAG 1 složena izmjena, a 5 LAG-ova 2 složene izmjene
- U 2024. su napravljene ukupno 34 složene izmjene
- U 2025. je do sada napravljeno ukupno 17 složenih izmjena
- Većina LAG-ova je imala pojašnjenje/dopunu/ispravak tijekom procesa ocjenjivanja izmjena LRS (11 LAG-ova nije imalo pojašnjenje/dopunu/ispravak).
- Kod dostave izmjena LRS obvezno dostaviti verziju LRS koja se mijenja u word verziji te u komentarima obrazloženje izmjene pojedinih navoda u LRS.

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

„Jednostavne” izmjene LRS

- Ukupno do sada je bilo 10 jednostavnih izmjena LRS (putem e-maila na kontakt leader@mps.hr ; ne donosi se akt, nije ograničen broj godišnje; u kopiju navesti leader.projekti@apprrr.hr)
- Do sada je 10 LAG-ova napravilo jednostavne izmjene LRS (svi po 1 jednostavnu izmjenu)
- U 2024. su napravljene ukupno 2 jednostavne izmjene
- U 2025. je do sada napravljeno ukupno 8 jednostavnih izmjena

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Pokazatelji rezultata ZPP (RI)

U Uputi za izradu LRS i LAG intervencija 2023.-2027. u poglavlju 5 je navedeno: *Kada LAG navodi pokazatelj koji doprinosi nekom od pokazatelja rezultata ZPP, ne smije mijenjati naziv mjerne jedinice i mjernu jedinicu navedenu u obrascu iz Priloga 1. ove Upute.*

Navedeni pristup se odnosi i na natječajnu dokumentaciju u LAG natječaju (točka III. 11.1. u Obrascu 1 – Prijavni obrazac). Odgovornost je LAG-a da u Obrascu 1 – Prijavni obrazac unutar objašnjenjima navede na koji način korisnik treba opisati doprinos projekta pojedinim pokazateljima rezultata i specifičnim ciljevima ZPP.

U 3. izmjenama SP ZPP su uvrštene i vrijednosti određenih pokazatelja rezultata (RI) iz LRS LAG-ova i ostvarenje RI na LAG natječaju se odražava i na ostvarenje na nivou SP ZPP.

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Pokazatelji rezultata ZPP (RI)

Pokazatelji rezultata (RI) iz LRS LAG-ova koji su uvršteni u 3. izmjenama SP ZPP

Naziv pokazatelja rezultata ZPP (RI)	Naziv mjerne jedinice	Mjerna jedinica	Vrijednost
R.3 Digitalizacija poljoprivrede	Udio poljoprivrednih gospodarstava koja primaju potporu za digitalnu poljoprivrednu tehnologiju u okviru ZPP-a	Broj poljoprivrednih gospodarstva koji primaju potporu	253
R.15 Energija iz obnovljivih izvora iz poljoprivrede i šumarstva te iz drugih obnovljivih izvora	Ulaganja u kapacitete za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, uključujući biološke (u megavatima), za koja je dodijeljena potpora	MW	0.63
R.37 Rast i radna mjesta u ruralnim područjima	Nova radna mjesta koja primaju potporu u okviru projekata ZPP-a	Broj otvorenih radnih mjesta u ekvivalentu punog radnog vremena (FTE)	184
R.39 Razvoj ruralnoga gospodarstva	Broj ruralnih poduzeća, uključujući poduzeća za biogospodarstvo, razvijenih uz potporu u okviru ZPP-a	Broj poduzeća	469
R.40 Pametna tranzicija ruralnoga gospodarstva	Broj strategija pametnih sela za koje je dodijeljena potpora	Broj projekata	868
R.42 Promicanje socijalne uključenosti	Broj osoba obuhvaćenih projektima socijalne uključenosti za koje je dodijeljena potpora	Broj osoba	4082

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

- Članak 20. st. 4. Pravilnika o provedbi LRS navodi:

4) Postupak odabira projekata sastoji se od sljedećih faza:

a) priprema i objava LAG natječaja

b) podnošenje i zaprimanje zahtjeva za potporu

c) ocjenjivanje projekata

d) odabir projekata od strane upravnog odbora LAG-a

e) objava rezultata o provedenom LAG natječaju.

- Dinamika provedbe LAG natječaja mora biti usklađena s Akcijskim planom provedbe LRS (tablica br. 34.) u LRS

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Priprema i objava LAG natječaja

- Agencija za plaćanja je ustupila LAG-u predložak LAG natječaja i kontrolni sustav → LAG usklađuje/prilagođava predložak LAG natječaja i kontrolni sustav, ovisno o vrsti LAG intervencije za koju se planira objaviti LAG natječaj
- Uvjeti prihvatljivosti korisnika i projekta, opći uvjeti prihvatljivosti troškova*, iznosi i intenziteti potpore, kriteriji odabira moraju na jasan način biti propisani u LAG natječaju i jasno popraćeni odgovarajućom dokumentacijom s kojom se isti dokazuju → **IZRAZITO VAŽNO**→ Posebice obratiti pozornost da se uvjeti ili kriteriji koje korisnik mora dokazati u kasnijim postupcima (konačna isplata/ex-post) jasno propisuju u LAG natječaju, s odgovarajućim pravilima i dokaznim materijalima, kao što su zaposlenja, povećanje proizvodnje, dodana vrijednost LEADER-a, pokazatelji i slično
- Praćenje realizacije projekta (ispunjavanje ciljeva, rezultata i pokazatelja) je **odgovornost LAG-a** → projekt ne završava kada ga je LAG odabrao, već kada je ispunio sve svoje ciljeve, rezultate i pokazatelje

*obratiti pozornost na demarkaciju sa sektorskim intervencijama (vino i pčele)

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Priprema i objava LAG natječaja

- LAG natječaj se može ograničiti po vrsti projekta ili aktivnosti, organizacijskom obliku i/ili veličini korisnika, lokaciji ulaganja, visini i intenzitetu potpore, visini projekta, broju prijavljenih zahtjeva po korisniku te ostalome što doprinosi ostvarenju LRS
- Uvjete prihvatljivosti korisnika, projekta, vrsta prihvatljivih projekata/aktivnosti, kriteriji odabira propisani Pravilnikom predstavljaju temeljne uvjete i kriterije, dok LAG u okviru LAG natječaja može dodatno ograničiti i/ili dodati uvjete, a sve u skladu s LRS LAG → LAG može postaviti pravila u svome LAG Natječaju uže/restriktivnije, ali pri tome ne smiju izlaziti izvan okvira Pravilnika te moraju biti usklađeni s ciljevima i načelima odnosno navodima u LRS
- Obratiti pozornost na pokazatelje i LEADER dodanu vrijednost te njihovo daljnje praćenje
- Sve odredbe LAG natječaja su pravno obvezujuće za korisnika

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Priprema i objava LAG natječaja

- Prilikom pripreme LAG natječaja sve treba biti napravljeno u skladu s procedurom → obratiti pozornost na sve procesne postupke + imati suglasnosti svih nadležnih tijela LAG-a
- LAG natječaj se mora objaviti na mrežnoj stranici LAG-a (datum objave LAG natječaja)
- Izrazito je važno prilikom izmjene LAG natječaja poštovati sve postupke propisane Pravilnikom
- Strogo je zabranjeno izmijeniti uvjete ili kriterije LAG natječaja, nakon početka podnošenja zahtjeva za potporu
- Izmjena LAG natječaja mora biti transparentno objavljena kao i početna objava te mora biti jasno vidljiva na mrežnim stranicama LAG-a
- Posebice obratiti pozornost da nitko od prijavitelja nema povlaštene informacije

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Priprema i objava LAG natječaja

- Prilikom pripreme LAG natječaja koristiti predložak za izračun raspoloživih sredstava u LAG natječaju (Radni materijal) koji je dostavljen LAG-ovima u sklopu kontrolnog sustava
- Ukupni iznos raspoloživih sredstava u LAG natječaju ne smije biti veći od iznosa sredstava namijenjenih za LAG intervenciju u LRS za koju se objavljuje LAG natječaj
- Iznos sredstava namijenjenih za LAG intervenciju u LRS izračunava se na način da se ukupni ugovoreni iznos za provedbu LRS iz članka 1. ugovora o financiranju pomnoži s postotnim iznosom namijenjenim toj LAG intervenciji iz financijskog plana LRS, proporcionalno uvećanim za tekuće troškove i animaciju
- Kada Agencija za plaćanja dodijeli sredstva donošenjem Oduke o dodjeli sredstava iz članka 49. stavka 1. podstavka a) Pravilnika, tada je iznos raspoloživih sredstava za dodijeljeni iznos nepovratno umanjen, neovisno o daljnjim postupcima vezanim za predmetni projekt

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Podnošenje i zaprimanje zahtjeva za potporu

- Korisnik je obvezan zahtjev za potporu/prijavni obrazac vlastoručno potpisati i ovjeriti (ako je primjenjivo) te zajedno sa svom obveznom natječajnom dokumentacijom propisanom LAG natječajem (u elektroničkom obliku: DVD ili CD s oznakom R: CD/R, DVD/R ili USB) dostaviti preporučenom pošiljkom, u zatvorenoj omotnici/paketu, u razdoblju trajanja natječaja, na adresu LAG-a, navedenu u LAG natječaju.
- sva dokumentacija na LAG natječaj dostavlja se u elektroničkom obliku (ne papirnatom) – osim prijavnog obrasca

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Podnošenje i zaprimanje zahtjeva za potporu

- Nakon zaprimanja zahtjeva za potporu, djelatnici LAG-a:
  - otvaraju original prijavnog dosjea projekta u koji ulažu zahtjev za potporu /prijavni obrazac dostavljen u papirnatom obliku, ostalu natječajnu dokumentaciju pristiglu putem DVD ili CD s oznakom R: CD/R, DVD/R ili USB, te omotnicu s vidljivim datumom i vremenom dostave pošiljke koji su važni zbog utvrđivanja pravovremenosti dostave zahtjeva za potporu
  - rade presliku dostavljene dokumentacije na način da se rade preslike sve dokumentacije dostavljene u elektroničkom obliku (DVD ili CD s oznakom R: CD/R, DVD/R ili USB) i dostavljenog prijavnog obrasca u papirnatom obliku koji se skenira, čime se svi podatci elektronički trajno pohranjuju
  - utvrđuju popis korisnika prijavljenih na LAG natječaj, u svrhu uvida svim osobama koje sudjeluju u postupku odabira projekata zbog izuzimanja onih osoba koje se nalaze u sukobu interesa s korisnikom
  - upisuju osnovne podatke iz svakog zahtjeva za potporu u vlastite evidencije
- Nakon zaprimanja svih zahtjeva za potporu, izrađuje se inicijalna rang lista (podatci iz inicijalne rang liste ažuriraju se tijekom postupka odabira projekata s obzirom na rezultate ocjenjivanja projekata)

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Ocjenjivanje projekata

- LAG uspostavlja Ocjenjivački odbor koji provodi ocjenjivanje projekata
- Ocjenjivački odbor sastoji se od ocjenjivača koji mogu biti djelatnici LAG-a ili druge osobe koje LAG za to imenuje
- Ocjenjivači ne mogu biti članovi upravnog odbora LAG-a ili tijela za prigovore zbog jasne raspodjele dužnosti i funkcija
- Nakon završetka ocjenjivanja projekata, sastavlja se popis projekata za odabir, koje ocjenjivački odbor predlaže upravnom odboru LAG-a, kratko obrazlažući zašto se svaki pojedini projekt predlaže za odabir

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Ocjenjivanje projekata

- Ocjenjivanje projekata podrazumijeva sljedeće provjere:
  - pravovremenost i potpunost podnošenja zahtjeva za potporu
  - usklađenosti korisnika i projekta s uvjetima iz LAG natječaja
  - utvrđivanje prihvatljivih projektnih aktivnosti u skladu s LAG natječajem
  - dodjela bodova u skladu s kriterijima odabira iz LAG natječaja
  - utvrđivanje intenziteta i iznosa potpore
- Zahtjev za D/O se šalje isključivo putem elektroničke pošte

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Ocjenjivanje projekata – umjetno stvaranje uvjeta

- APPRRR je 8. rujna 2025. poslala svim LAG-ovima nacrt odluke u slučaju utvrđivanja umjetnog stvaranja uvjeta u postupku odabira projekta.
- Nacrt Odluke sadrži dva moguća slučaja:
  - slučaj 1. - Odluka o odbijanju projekta ako je rezultat umjetnog stvaranja uvjeta odbijanje zahtjeva za potporu
  - slučaj 2. - Odluka o privremenom odabiru projekta, ako je rezultat umjetnog stvaranja uvjeta ukidanje pogodnosti koja je umjetno stvorena, odnosno oduzimanje broja bodova ili smanjenje intenziteta ili iznosa potpore, koja je ostvarena na umjetan način, pri čemu korisnik i dalje ostvaruje sve uvjete iz LAG natječaja

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Ocjenjivanje projekata

- Prednost na rang listi imaju zahtjevi za potporu s utvrđenim većim brojem bodova nakon provedenog ocjenjivanja projekata iz članka 35. Pravilnika.
- U slučaju da dva ili više zahtjeva za potporu imaju isti broj bodova prednost će se odrediti sljedećim redoslijedom:
  - veći broj bodova na pojedinom kriteriju odabira počevši od prvog kriterija odabira do zadnjeg po redoslijedu u tablici kriteriji odabira iz LAG natječaja, ako je primjenjivo
  - vrijeme podnošenja zahtjeva za potporu

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Odabir projekata od strane upravnog odbora LAG-a

- Najmanje 50% ukupnog broja članova upravnog odbora mora biti prisutno na sjednici kako bi kvorum bio zadovoljen
- Smatra se da su članovi prisutni na sjednici, ako se njihovo prisustvo osigurava putem video ili tele konferencije
- Glasovanje pisanim postupkom je dopušteno, ali time se ne može osigurati kvorum
- Odluke se donose običnom većinom glasova
- Niti jedna interesna skupina ne smije imati natpolovičnu većinu glasova
- Suzdržanost članova kod donošenja odluka nije dopuštena

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Odabir projekata od strane upravnog odbora LAG-a

- U slučaju dovoljno raspoloživih sredstava za sve zaprimljene zahtjeve za potporu, LAG korisniku izdaje sljedeću odluku:
  - Odluka o odabiru projekta (pozitivno ocijenjeni zahtjev korisnika), ili
  - Odluka o odbijanju projekta (negativno ocijenjeni zahtjev korisnika)

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Odabir projekata od strane upravnog odbora LAG-a

- U slučaju nedovoljno raspoloživih sredstava za sve zaprimljene zahtjeve za potporu, LAG korisniku izdaje sljedeću odluku:
  - Odluka o privremenom odabiru projekta (pozitivno ocijenjeni zahtjev korisnika), ili
  - Odluka o odbijanju projekta(negativno ocijenjeni zahtjev korisnika)
- U slučaju nedovoljno raspoloživih sredstava, nakon završetka postupka po prigovorima na prethodne odluke, LAG korisniku izdaje sljedeću odluku:
  - Odluka o odabiru projekta (prethodno izdana Odluka o privremenom odabiru projekta i za kojeg postoji dovoljno raspoloživih sredstava na LAG natječaju), ili
  - Obavijest o odbacivanju zahtjeva za potporu zbog nedostatnosti sredstava (za kojeg nije provedeno ocjenjivanje jer se na temelju traženih bodova po kriterijima odabira nalazi na rang listi ispod praga raspoloživih sredstava, ili kojem je prethodno izdana Odluka o privremenom odabiru projekta, a za kojeg nema dovoljno raspoloživih sredstava na LAG natječaju)

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Prigovori na odluke LAG-a

- jedan od važnijih dijelova postupka odabira projekata
- svaka odluka LAG mora imati svoje pravno uporište, izrijeku i obrazloženje
- korisniku mora biti jasno zašto se korisniku neko pravo uskraćuje
- obratiti pozornost na ravnopravnost u odlučivanju
- članovi tijela za prigovore ne smiju biti osobe koje su sudjelovale u prethodnim postupcima
- mora biti zagarantirana autonomnost i sloboda u odlučivanju članova tijela za prigovore jer korisnik nema daljnji svoj pravni lijek u slučaju da je nezadovoljan odlukama tijela za prigovore
- odluke tijela za prigovore moraju se slati korisniku
- rokove propisuje LAG

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Objava rezultata o provedenom LAG natječaju

- Nakon završetka svih postupaka po prigovorima, LAG na vlastitim mrežnim stranicama objavljuje rezultate o provedenom LAG natječaju (naziv korisnika, naziv projekta, dodijeljeni broj bodova, iznos dodijeljene potpore, kumulativ dodijeljene potpore)

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Zaključak

- LAG mora posebice obratiti pozornost na temeljna načela iz članka 76. Pravilnika, od kojih je potrebno izdvojiti:
  - u svojim postupcima mora biti TRANSPARENTAN
  - LAG mora jednako postupati prema svim prijaviteljima

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Ocjenjivanje projekta - postupanje

- Svaki projekt mora biti detaljno kontroliran od strane ocjenjivača 1, dok ocjenjivač 2 kontrolira rad ocjenjivača 1 te potpisuje kontrolnu listu. Na koji način ocjenjivač 2 kontrolira rad ocjenjivača 1 je stvar interne procedure LAG-a. Kontrola od strane drugog ocjenjivača mora biti, dok obuhvat i način na koji to radi ocjenjivač 2 je stvar interne procedure LAG-a.
- **Kada se na LAG natječaju zaprimi više zahtjeva za potporu od maksimalno raspoloživih sredstava na tom natječaju LAG može proširiti ocjenjivanje projekata i za zahtjeve za potporu koji se nalaze ispod praga raspoloživih sredstava.** Pravilnikom nije propisan minimalan % zahtjeva za potporu koji su ispod praga raspoloživih sredstava, a za koje je LAG obvezan odraditi postupak ocjenjivanja projekata. LAG može isto definirati u internoj proceduri LAG-a.
- Slanje zahtjeva za dopunu/ obrazloženje korisnicima od strane LAG-a odmah po završetku ocjenjivanja svake pojedine prijave (odnosno prije početka obrade sljedeće prijave) ili tek nakon obrade svih pristiglih prijava nije propisano Pravilnikom i LAG može navedeno definirati u internoj proceduri LAG-a.

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Sukob interesa

- Čl. 21. Pravilnika o provedbi LRS navodi:

(1)Tijekom postupka odabira projekata, osim pripreme i objave LAG natječaja, LAG je obvezan osigurati i spriječiti bilo kakvu mogućnost pojave potencijalnog ili stvarnog sukoba interesa.

(4) Pod osobama koje sudjeluju u postupku odabira projekata se smatraju djelatnici LAG-a i članovi bilo kojeg tijela LAG-a koje sudjeluje u postupku odabira projekata (kao što je ocjenjivački odbor, upravni odbor, tijelo za prigovore).

(11) U slučaju saznanja da se nalazi u sukobu interesa, osoba koja sudjeluje u postupku odabira projekata obvezna je o tome odmah izvijestiti ostale sudionike i nadležno tijelo LAG-a te pisanim putem zatražiti izuzimanje iz daljnjeg postupka u svezi s projektom na koji se odnosi utvrđeni sukob interesa. U toj situaciji odabrani LAG izuzima takvu osobu iz daljnjeg postupanja kod korisnika.

- **U skladu s čl. 21. Pravilnika o provedbi LRS, predsjednik LAG-a i članovi UO LAG-a koji su sudjelovali u pripremi i objavi LAG natječaja, mogu biti korisnici na istom LAG natječaju uz uvjet da se spriječi pojava potencijalnog ili stvarnog sukoba interesa, odnosno da se isti obvezno izuzmu iz daljnjeg postupka odabira projekata u svezi s projektom na koji se odnosi utvrđeni sukob interesa. Osim toga, preporuka je da se isti izuzmu iz cjelokupnog postupka odabira projekata za sve ostale korisnike /projekte na predmetnom LAG natječaju.**
- Potpisivanje Odluke o odabiru projekta smatra sudjelovanjem u postupku odabira projekta

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

„Nadugovaranje”

- „Nadugovaranje“ se promatra na nivou pojedine LAG intervencije. Sredstva koja LAG može „nadugovoriti“ u LRS moraju proporcionalno biti raspodijeljena na svaku LAG intervenciju u skladu s postotcima za svaku pojedinu LAG intervenciju (ne smiju se sva sredstva dodijeliti toj LAG intervenciji).

Odobrenje LAG natječaja

- Prema odredbama čl. 25. st. 1. Pravilnika za provedbu LRS, LAG natječaj treba odobriti nadležno tijelo LAG-a u skladu s aktima LAG-a.

Izmjena LAG natječaja

- Prema odredbama čl. 26. st. 1. i 2. Pravilnika za provedbu LRS, LAG natječaj moguće je izmijeniti najkasnije zadnji dan prije početka podnošenja ZZP
- **nakon početka podnošenja ZZP, LAG natječaj je moguće izmijeniti: raspoloživa sredstva, krajnji rok za podnošenje ZZP, ispravka radi uočene pogreške i izmjene uslijed odluka Europske komisije ili nadležnih tijela.**

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Dvostruko financiranje

- Čl. 18. Pravilnika o provedbi LRS definira dvostruko financiranje u provedbi projekata na LAG natječajima.
- U skladu s čl. 18. Pravilnika, u svrhu zatvaranja financijske konstrukcije, projekt pored vlastitih sredstava korisnika i potpore putem LAG natječaja može imati (primiti) i sredstva iz drugih izvora, fondova/instrumenata/sredstava Europske unije i javnih izvora Republike Hrvatske (središnjeg tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili druge pravne osobe koja dodjeljuje državne potpore) uz izbjegavanje dvostrukog financiranja istih prihvatljivih troškova te da iznos javne potpore iz svih javnih izvora, u odnosu na ukupan iznos prihvatljivih troškova, ne prelazi intenzitet javne potpore ili najviši iznos javne potpore iz glave III. Uredbe (EU) br. 2021/2115 i Pravilnika.
- Slijedom navedenog, ako je ostatak projekta financiran donacijama od fizičkih i pravnih osoba koja nisu središnja tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili druge pravne osobe koja dodjeljuje državne potpore tada se one ne smatraju javnim izvorom.
- **Dvostruko financiranje je potrebno je promatrati od godine prijave na LAG natječaj.**

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Dvostruko financiranje

- Člankom 66. Pravilnika propisano je **da nakon podnošenja zahtjeva za isplatu, Agencija za plaćanja provodi administrativnu kontrolu zahtjeva za isplatu koja se sukladno stavku 2. istog članaka između ostalog sastoji i od provjere dvostrukog sufinanciranja iz članka 18. Pravilnika**

PITANJE: Imamo situacije gdje su korisnici prijavili iste aktivnosti za financiranje na nacionalnim natječajima i na LAG natječaju. U Prijavnom obrascu su odgovorili da iste prihvatljive aktivnosti i projekt nisu i neće biti predmet nijednog drugog financiranja iz fondova/instrumenata/sredstava Europske komisije. Obzirom na navedeno, molimo pojašnjenje je li prihvatljivo da istu stvar kupuju kod nas i na nacionalnom natječaju (npr. 1 gospodarsko vozilo će financirati putem natječaja APPRRR-a i takvo isto vozilo će financirati kroz natječaj LAG-a). ?

- nije prihvatljivo sufinanciranje nabave npr. istog gospodarskog vozila (isti trošak/aktivnost) putem LAG intervencije i neke druge intervencije iz Strateškog plana ZPP, odnosno bilo kojeg fonda/instrumenta/sredstava EU
- Pravilnikom nije propisano da korisnik ne smije nabaviti npr. jedno gospodarsko vozilo putem LAG intervencije i još jedno gospodarsko vozilo putem druge intervencija iz Strateškog plana ZPP (moguće i isti tip/model), ali ne smije isto to gospodarsko vozilo (isti trošak/aktivnost) za koje traži potporu putem LAG natječaja biti predmet sufinanciranja i iz npr. druge intervencija iz Strateškog plana ZPP, odnosno bilo kojeg fonda/instrumenta/sredstava EU.

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Dvostruko financiranje

- **Tijekom administrativne obrade potrebno je zatražiti od korisnika obrazloženje u svezi mogućeg dvostrukog sufinanciranja istog prihvatljivog troška/aktivnosti, navodeći u zahtjevu za DO dostupne činjenice iz zahtjeva za potporu korisnika** (izjave u prijavnom obrascu, prijavljene troškove/aktivnosti za koje korisnik traži potporu putem LAG natječaja, a koje su predmet mogućeg dvostrukog sufinanciranja), Baze podataka dobivene od strane APPRRR (podaci iz kolona vezanih za moguće dvostruko sufinanciranje) te drugih izvora (ako postoji saznanje o istima).
- **Korisnik treba jasno obrazloži te dati izjavu pod kaznenom i materijalnom odgovornošću je li zatražio potporu ili je možda već ostvario potporu putem druge intervencije iz Strateškog plana ZPP/drugih EU izvora za isti trošak/aktivnost** (npr. za isto to gospodarsko vozilo) za koji je podnio zahtjev za potporu putem LAG natječaja (ili nabavlja npr. jedno gospodarsko vozilo putem LAG intervencije i još jedno gospodarsko vozilo putem druge intervencija iz Strateškog plana ZPP)
- Ako je korisnik za isti taj prihvatljivi trošak/aktivnost već ostvario potporu putem druge intervencije Strateškog plana ZPP/drugih izvora EU, treba dostavi Odluku/Rješenje temeljem kojega je ostvario potporu, te u tom slučaju taj trošak nije prihvatljiv za sufinanciranje putem LAG natječaja.
- Ako je korisnik za isti taj prihvatljivi trošak/aktivnost podnio zahtjev za potporu i na neku od drugih intervencija iz Strateškog plana ZPP, ali još uvijek nije ostvario potporu, po dobivanju Odluke o dodjeli sredstava obvezan je odustati od potpore.

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Navodnjavanje – Potvrda o prethodnom odobrenju projekta

- Pravilnikom o provedbi LRS u čl. 10. st. 1. podst. h) propisano:

h) ako je riječ o projektu koji se sastoji od ulaganja u navodnjavanje:

1. mora na odgovarajući način biti usklađen s postupovnim pravilima propisa koji uređuju provedbu intervencije „73.10. Potpora za ulaganja u primarnu poljoprivrednu proizvodnju“ iz Strateškog plana

2. ulaganje u navodnjavanje ne smije biti jedina projektna aktivnost već mora biti dio projekta

3. odnositi se isključivo na ulaganje u nove sustave.

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Navodnjavanje – Potvrda o prethodnom odobrenju projekta

- Prilog 1 DOKUMENTACIJA POTREBNA PRILIKOM PODNOŠENJA ZAHTJEVA ZA POTPORU NA NATJEČAJ u toč. 19. propisuje dostavu od strane korisnika sljedećeg dokumenta na LAG natječaj: *Zahtjev za ishođenje Potvrde o prethodnom odobrenju projekta za ulaganje u navodnjavanje s prijamnim štambiljem nadležnog upravnog tijela ili Potvrda o prethodnom odobrenju projekta izdana od nadležnog upravnog tijela.*

- Zahtjev i pravila prilikom ishođenja predmetne Potvrde propisana su postupovnim pravilima propisa koji uređuju provedbu intervencije „73.10. Potpora za ulaganja u primarnu poljoprivrednu proizvodnju“ iz Strateškog plana te pripadajućim natječajima objavljenim na mrežnim stranicama Agencije za plaćanja : 73.10. Ulaganja – Potpora za ulaganja u primarnu poljoprivrednu proizvodnju - Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju.

- **Upute za ishođenje Potvrde o prethodnom odobrenju projekta, zahtjev za ishođenje te Uputa o ishođenju vodopravne dozvole nalazi se unutar 1. izmjene natječaja 73.10.** : Prilog 13-Uputa za ishođenje potvrde o prethodnom odobrenju projekta, Prilog 14-Zahtjev za izdavanje prethodnog odobrenja, Prilog 15-Uputa za ishođenje vodopravne dozvole.

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Navodnjavanje - Potvrda o prethodnom odobrenju projekta

- **U Prilogu 13- Uputa za ishođenje potvrde o prethodnom odobrenju projekta, propisana je dokumentacija koju korisnik treba priložiti uz Zahtjev,** a propisala ju je nadležna Uprava vodnog gospodarstva i zaštite mora pri Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja. Za tumačenje i nedoumice oko predmetne Upute i potrebne dokumentacije koja se prilaže uz Zahtjev za izdavanje Potvrde o prethodnom odobrenju projekta možete se obratiti na kontakt e-mail kolega iz nadležne Uprave koji su navedeni u samoj Uputi.

- Korisnik je **prilikom podnošenja konačnog/jednokratnog zahtjeva za isplatu dužan dostaviti vodopravnu dozvolu za korištenje voda za navodnjavanje** izdanu od Hrvatskih voda za odobreno ulaganje ako se radi o ulaganju u navodnjavanje te ako je u zahtjevu za potporu dostavio dokument Potvrda o prethodnom odobrenju projekta u kojem je navedeno da je potrebno ishoditi vodopravnu dozvolu.“).

- Prihvatljivo je ulaganje u nove sustave navodnjavanja ukoliko korisnik posjeduje postojeći upojni bunar. Na korisniku je da ishodi potrebne dozvole i dokumentaciju u skladu s propisima koji reguliraju navodnjavanje na poljoprivrednom gospodarstvu.

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Projekti građenja/projektna dokumentacija/građevinska dozvola

- Kada je u projektu riječ o građenju, potrebno je postupiti prema kontrolnim pitanjima iz točke III.1. nacrta KL, te utvrditi:
- je li projekt izgradnja/rekonstrukcija ili održavanje građevine
- je li za isti dostavljen glavni projekt i građevinska dozvola ili samo glavni projekt ili nije potrebno ishoditi ništa od navedenog (sukladno Izjavi ovlaštenog projektanta ili Rješenje/Mišljenje/Potvrdu izdano od strane upravnog tijela nadležnog za upravne poslove graditeljstva koja potvrđuje navedeno),
- je li dostavljen troškovnik projektiranih radova/instalacija/opreme
- Je li dostavljena Izjava ovlaštenog projektanta o potrebi ishođenja građevinske dozvole - ovlašteni projektant potvrđuje da je planirani zahvat u skladu s Prostornim planom i potvrđuje da se za predmetni zahvat temeljem Zakona o gradnji izdaje Građevinska dozvola te **da će najkasnije tijekom postupka dodjele sredstava u Agenciji za plaćanja (Faza 2) dostaviti pravomoćnu Građevinsku dozvolu.**

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Projekti građenja/projektna dokumentacija/građevinska dozvola

- LAG utvrđuje kompletnost dokumentacije, a ako iz dostavljene dokumentacije u zahtjevu za potporu ,uključujući i putem dopune dokumentacije, LAG nije u mogućnosti nedvojbeno zaključiti/utvrditi da je dostavljena dokumentacija prihvatljiva/odgovarajuća, potrebno je na pitanje **uvjetno odgovoriti DA i napisati jasnu BILJEŠKU Agenciji za plaćanja**, te će se analiza i utvrđivanje prihvatljivosti dokumentacije i konačna odluka provesti unutar postupka dodjele sredstava (Faza 2) u Agenciji za plaćanja.
- Ako korisnik u odgovoru na D/O nije dostavio traženu dokumentaciju ili ju je dostavio, ali **LAG nakon D/O nedvojbeno zaključi da ista nije prihvatljiva/odgovarajuća (ne ispunjava uvjet prihvatljivosti projekta), u tom slučaju LAG na pitanje odgovara NE.**

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Dokaz pravnog interesa kada korisnik nije vlasnik nekretnine (građevine/zemljišta) 1/1

- **Dokaz vlasništva nad nekretninom koja je predmet ulaganja nije Posjedovni list, već zemljišnoknjižni izvadak (ZK izvadak**).
- U slučaju da korisnik nije zemljišno knjižni vlasnik (1/1) građevine/zemljišta (nekretnine) koja je predmet ulaganja, kao dokaz pravnog interesa potrebno je dostaviti neki od dokumenata koji su propisani u točki 14. Priloga 1 nacrta LAG natječaja-Dokumentacija potrebna za podnošenje zahtjeva za potporu na natječaj (verzija 2.1 od 21. svibnja 2025.)

U slučaju da korisnik nije zemljišno knjižni vlasnik građevine/zemljišta (nekretnine) u cijelosti (1/1) koja je predmet ulaganja, kao dokaz pravnog interesa potrebno je dostaviti jedan o sljedećih dokumenata, ovisno o vrsti prijavljene aktivnosti :

a) ***građenje:***

- ugovor o osnivanju prava građenja, ili

- pisana/e suglasnost/i vlasnika nekretnine

b) ***opremanje građevine/ ulaganja na zemljištu koja se ne smatraju građenjem***

- ugovor o najmu/zakupu/koncesiji/korištenju/plodouživanju/služnosti, ili

- pisana/e suglasnost/i vlasnika nekretnine

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Dokaz pravnog interesa kada kada korisnik nije vlasnik nekretnine (građevine/zemljišta) 1/1

- *Ugovori/suglasnosti moraju biti sklopljeni/dani između vlasnika nekretnine i korisnika na rok od najmanje 10 godina od dana podnošenja Zahtjeva za potporu na LAG Natječaj.* ***Ugovori moraju biti upisani u zemljišne knjige.***
- *U slučaju da je riječ o ulaganju na nekretnini koja je dana na upravljanje javnopravnom tijelu, potrebno je dostaviti pisanu suglasnost javnopravnog tijela koji upravlja nekretninom koja je predmet ulaganja*
- *Ako su zemljišne knjige uništene ili nedostupne potrebno je dostaviti Potvrdu nadležnog suda da su iste uništene ili nedostupne i Posjedovni list područnog ureda za katastar. Korisnik mora biti naveden kao posjednik u katastru (1/1).*
- ***Dokaz pravnog interesa nije potrebno dostaviti****:*

- ako je vlasnik zemljišta/građevine (nekretnine) koja je predmet ulaganja član obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva (OPG) koje je korisnik.

- ako je predmet ulaganja kupnja zemljišta/građevine (nekretnine) u svrhu realizacije projekta

- ako je korisnik već ishodio pravomoćnu Građevinsku dozvolu kojom se odobrava građenje te istu dostavlja prilikom podnošenja Zahtjeva za potporu

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Dokaz pravnog interesa kada kada korisnik nije vlasnik nekretnine (građevine/zemljišta) 1/1

PITANJE: Može li se Ugovor o doživotnom uzdržavanju smatrati dokazom pravnog interesa ?

- **Ovisi o sadržaju takvog ugovora odnosno ugovorom mora biti omogućeno ulaganje/korištenje objekta od strane primatelja uzdržavanja na način kako je planirano projektom**.
- Ako navedeni ugovor sadrži samo odredbe u kojem se jedna osoba (davatelj uzdržavanja) obvezuje doživotno uzdržavati drugu osobu (primatelja uzdržavanja), a zauzvrat od primatelja preuzima svu ili dio njegove imovine, s time da vlasništvo nad imovinom prelazi tek smrću primatelja, takav ugovor nije dokaz pravnog interesa kada korisnik nije zemljišno knjižni vlasnik (1/1) nekretnine (zemljišta/građevine) koja je predmet ulaganja.

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Dokaz pravnog interesa kada kada korisnik nije vlasnik nekretnine (građevine/zemljišta) 1/1

PITANJE: Može li se Ugovor o plodouživanju smatrati dokazom pravnog interesa ?

- **Ugovor o plodouživanju je jedan od dokumenata navedenih u točki 14. Priloga I. nacrta LAG Natječaja kojim se dokazuje pravni interes.**
- Mora se odnositi na lokaciju (k.č i k.o) koje je korisnik (plodouživatelj) prijavio kao lokaciju ulaganja u zahtjevu za potporu,
- Predmetnim ugovorom mora biti omogućeno ulaganje/korištenje zemljišta od strane korisnika (plodouživatelja) na način kako je planirano projektom,
- mora biti sklopljen između vlasnika nekretnine (zemljišta) i korisnika (plodouživatelja) na najmanje 10 godina od dana podnošenja Zahtjeva za potporu na LAG Natječaj, te mora biti upisan u zemljišne knjige.

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Demarkacija – sektor vina

- Pravilnik o provedbi LRS u čl. 14. st. 1. podst. h) propisuju da su *neprihvatljivi troškovi za sufinanciranje u okviru LAG intervencija, troškovi prihvatljivi za sufinanciranje u sklopu sektorskih intervencija Strateškog plana u sektoru pčelarstva i sektoru vina.*
- UT je 2. srpnja 2025. poslao svim LAG-ovima dodatno objašnjenje u vezi navedenog.
- U skladu s Pravilnikom o provedbi intervencija iz sektora vina unutar Strateškog plana Zajedničke poljoprivredne politike Republike Hrvatske 2023. – 2027. (NN 140/23, 152/23, 69/24, 5/25) kroz intervencije u sektoru vina prihvatljiva ulaganja su:
  - restrukturiranje i konverzija postojećeg vinograda u kojem se proizvodi grožđe za proizvodnju vina (cilj projekta mora biti restrukturiranje/konverzija vinograda u kojemu se aktivnosti moraju odvijati logičkim kronološkim redoslijedom)
  - ulaganja u objekte za proizvodnju vina, čuvanje, skladištenje i prodaju vina, strojeve i opreme za preradu te skladištenje grožđa i vina, obnove/modernizacije/opremanja infrastrukture objekta za prodaju i prezentaciju vina, opremanja laboratorija za kontrolu kvalitete proizvoda od grožđa i vina
  - informiranje
  - promidžba.

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Demarkacija – sektor vina

- Kroz intervencije ruralnog razvoja (uključujući LAG intervencije) prihvatljiva ulaganja su:
  - restrukturiranje i konverzija postojećeg vinograda u kojem se proizvodi stolno grožđe
  - podizanje novih vinograda u kojem se proizvodi grožđe za proizvodnju vina i novih vinograda u kojem se proizvodi stolno grožđe
  - pojedinačne aktivnosti na postojećem vinogradu (npr. antifrost sustav, sustav za fertirigaciju, digitalni alati, dronovi za praćenje zdravstvenog stanja nasada s prigodnim softverom te za upotrebu usmjerene zaštite ili folijarne gnojidbe na temelju stalnog praćenja stanja nasada u restrukturiranom vinogradu), a čijom provedbom se ne postiže restrukturiranje/konverzija vinograda odnosno kada cilj projekta nije restrukturiranje/konverzija postojećeg vinograda.
- NAPOMENA: U skladu s čl. 10. st. 1. Pravilnika o provedbi LRS, ulaganje u navodnjavanje ne smije biti jedina projektna aktivnost već mora biti dio projekta
- Kod korisnika koji na LAG natječajima planiraju imati ulaganja u postojeće vinograde, potrebno je ustanoviti je li projekt ima za cilj restrukturiranje/konverziju vinograda u kojem se proizvodi grožđe za proizvodnju vina, a kako bi se mogao napraviti ocjena prihvatljivosti cjelokupnog projekta.

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Demarkacija – sektor vina

- **U svrhu provjere lokacije ulaganja (k.č i k.o) u Vinogradarskom registru, poslati upit s podacima u Agenciju za plaćanja koja će LAG-u dostaviti rezultate pretrage**
- **Ako se na k.č koje su predmet ulaganja ne nalazi postojeći vinograd, u intervencijama ruralnog razvoja (uključujući LAG intervencije), prihvatljiva aktivnost je podizanje nasada grožđa za proizvodnju vina.**
- **Slučaj: DIO KATASTARSKE ČESTICE/ČESTICA JE VINOGRAD, A DIO NIJE VINOGRAD:** Ako korisnik na određenoj k.č. ne planira provoditi aktivnosti koje su prihvatljive, odnosno koje su u skladu s uvjetima prihvatljivosti propisane Pravilnikom o provedbi intervencija iz sektora vina unutar Strateškog plana Zajedničke poljoprivredne politike Republike Hrvatske 2023. – 2027. (NN 140/2023,152/2023, 69/2024; 05/2025), sadnja novog vinograda kroz LAG intervencije prihvatljiva je na dijelovima k.č. koja se u Vinogradarskom registru ne vodi kao vinograd i koja u naravi nije vinograd.
- U slučaju da LAG ne može donijeti konačnu odluku po tom pitanju, sastaviti BILJEŠKU u predmetu i proslijediti APPRRR na konačno odobrenje u sklopu završne provjere prihvatljivosti projekta.

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Demarkacija – sektor pčela

- Pravilnik o provedbi intervencija u sektoru pčelarstva unutar Strateškog plana Zajedničke poljoprivredne politike Republike Hrvatske 2023. – 2027. (Narodne novine, br. 24/23., 46/24., 90/24., 70/25. i 105/25)
- troškovi koji su prihvatljivi u skladu s Pravilnikom o provedbi intervencija u sektoru pčelarstva uključujući Priloge Pravilnika (dalje u tekstu: Pravilnik o sektoru pčelarstva) nisu prihvatljivi za financiranje u LAG intervencijama.

PITANJE: Je li u LAG intervencijama prihvatljiva aktivnost IZGRADNJA MONTAŽNOG OBJEKTA za smještaj pčelarske opreme?:

- **nije prihvatljivo ulaganje u sklopu Pravilnika o sektoru pčelarstva, te isto može biti prihvatljivo u sklopu LAG intervencije ako je isto propisano LAG Natječajem za predmetnu intervenciju,** uz uvjet da korisnik i projekt ispunjavaju sve uvjete prihvatljivosti propisane Pravilnikom i LAG Natječajem, te uz posjedovanje svih potrebnih dozvola/projektne dokumentacije/ostale dokumentacije propisane Prilogom I. LAG Natječaja i sukladno primjenjivim zakonskim propisima koji uređuju područja za koje je prijavljen projekt (a koja nisu navedena u Prilogu I.), kojom se potvrđuje da je projekt usklađen s europskim i nacionalnim zakonodavstvom koje se odnosi na predmetni projekt.

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Demarkacija – sektor pčela

PITANJE: Je li u sklopu LAG intervencije prihvatljiva nabava malčera?:

- DEMARKACIJA-PČELARSTVO: …„U sklopu intervencija ruralnog razvoja (uključujući LAG intervencije) za korisnike koji su pčelari, **prihvatljiva su ulaganja u one strojeve/mehanizaciju (specijalizirana vozila, pčelarske prikolice sa fiksnom konstrukcijom za smještaj košnica) koja nije navedena u Pravilniku za sektorske intervencije u pčelarstvu te u višenamjensku opremu/strojeve/mehanizaciju koja je navedena u Pravilniku za sektorske intervencije u pčelarstvu, ako to ulaganje nije u sektoru pčelarstva** …“
- **Zaključak: nabava malčera unutar LAG intervencije prihvatljivo je ako ulaganje nije u sektoru pčelarstva.**

NAPOMENA: Obratiti pozornost koja verzija Pravilnika za sektorske intervencije u pčelarstvu je važeća u trenutku objave LAG natječaja!

Trošak u sektorskoj intervenciji u pčelarstvu → troš[illegible] LAG intervenciji kod ulaganja u pčelarstvo

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Razvoj nepoljoprivrednih aktivnosti

- Čl. 3. st. 1. podst. 34. Pravilnika o provedbi LRS navodi sljedeće:

34. nepoljoprivredne aktivnosti su aktivnosti koje se odnose na nepoljoprivredne djelatnosti (razvoj nepoljoprivrednih aktivnosti i osnivanje nepoljoprivrednog poduzeća) u kojima, ***ako je riječ o proizvodu, izlazni proizvod mora biti proizvod koji nije obuhvaćen Prilogom I. Ugovora***

- Čl. 10. st. 1. podst. f) Pravilnika o provedbi LRS navodi sljedeće:

f) projekt namijenjen razvoju nepoljoprivrednih aktivnosti (povezanih ili nepovezanih s poljoprivredom), ***predmet razvoja nepoljoprivredne djelatnosti može biti samo ona nepoljoprivredna djelatnost za koju korisnik ima sva potrebna rješenja za bavljenje nepoljoprivrednom djelatnošću kod podnošenja zahtjeva za potporu****, u skladu s propisima kojima se uređuju ta područja.*

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Razvoj nepoljoprivrednih aktivnosti

- Sukladno Pravilniku, **predmet razvoja može biti samo ona nepoljoprivredna djelatnost kojom se korisnik bavi u trenutku podnošenja ZZP na LAG natječaj odnosno za koju korisnik prilikom podnošenja ZZP posjeduje Rješenje/odobrenje ili drugi odgovarajući akt izdan od nadležnog tijela** kojim dokazuje da je pri nadležnom tijelu registriran za obavljanje nepoljoprivredne djelatnosti koja je predmet razvoja **ili odgovarajuću dokumentaciju kojom dokazuje da se bavi tom nepoljoprivrednom djelatnošću u slučaju da se za djelatnost ne izdaje niti jedan od akata sukladno posebnom propisu kojim se uređuje to područje.**

- **isti je obvezan dostaviti u ZZP na LAG Natječaj i navesti potrebne podatke u Izjavi koju potpisuje pod kaznenom i materijalnom odgovornošću**.

- U slučaju da se za nepoljoprivrednu djelatnost koju korisnik razvija i kojom se bavi ne izdaje ni jedan od navedenih akata sukladno posebnom propisu kojima se uređuje to područje (a to je potrebno utvrditi!), tada je **korisnik obvezan dostaviti drugu odgovarajuću dokumentaciju kojom dokazuje da se bavi tom nepoljoprivrednom djelatnošću (izdani računi, novinski članci, oglašavanje, web-stranica i sl.).**

- **NIJE DOZVOLJENO POKRETANJE NOVE NEPOLJOPRIVREDNE DJELATNOSTI (osim ako je riječ o osnivanju nepoljoprivrednog poduzeća za nepoljoprivredne aktivnosti)**

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Razvoj nepoljoprivrednih aktivnosti

PITANJE: Jesu li prihvatljivi korisnici uljare (pružaju uslugu prerade maslina u maslinovo ulje) koje nisu upisane u Upisnik PG-a ?:

- preradom maslinovog ulja dobiva se maslinovo ulje - proizvod iz priloga I. Ugovora.
- Prema Prilogu I Ugovora o funkcioniranju Europske unije, biljna ulja se svrstavaju u poglavlje 15. Prema NAPOMENAMA S OBJAŠNJENJEM KOMBINIRANE NOMENKLATURE EUROPSKE UNIJE, Maslinovo ulje i njegove frakcije, neovisno jesu li rafinirani ili ne, ali kemijski nemodificirani se svrstava u razred 1509, a ostala ulja i njihove frakcije, dobivena isključivo od maslina, neovisno jesu li rafinirana ili ne, ali kemijski nemodificirana, uključujući mješavine tih ulja ili frakcija s uljima ili frakcijama iz tarifnog broja 1509 se svrstava u razred 1510
- **U ovom slučaju uljare ne udovoljavaju uvjetu: „izlazni proizvod mora biti proizvod koji nije obuhvaćen Prilogom I. Ugovora”**

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Dopunska djelatnost OPG-a

- Ako je korisnik OPG, **bavljenje dopunskom djelatnošću na OPG-u regulirano je Zakonom o obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu** (NN 29/18, 32/19; 18/23) **i Pravilnikom o Upisniku obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava** (NN 80/2023).
- Člankom 13. Zakona o obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu **i Prilogom 6. Pravilnika o Upisniku obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava propisane su dopunske djelatnosti koje OPG može obavljati**, uključujući i uslužne dopunske djelatnosti na OPG-u (točka 3. Priloga 6).
- U skladu s člankom 14. stavkom 2. Zakona o obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu, **OPG može obavljati samo one dopunske djelatnosti OPG-a za koje ispunjava propisane uvjete i koje ima upisane u Upisnik OPG-a sukladno odredbama Zakona o obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu.**
- **Kod pružanja usluga na OPG-u**, OPG može obavljati samo one uslužne djelatnosti sukladno točki 3. Priloga 6 Pravilnika o Upisniku obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, **koje podrazumijevaju pružanje usluga tj. da OPG uslužno obavlja određene poslove drugom poljoprivredniku/subjektu s poljoprivrednom ili šumskom mehanizacijom, opremom, uređajima i/ili alatima koje posjeduje.**

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Razvoj nepoljoprivrednih aktivnosti - dopunska djelatnost OPG-a - pružanje usluga OPG-u

PITANJE: je li prihvatljiva nepoljoprivredna djelatnost (dopunska djelatnost) koja nije evidentirana u bazi podataka, odnosno u Upisniku poljoprivrednika?

- U skladu s člankom 14. stavkom 2. Zakona o obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu, OPG može obavljati samo one dopunske djelatnosti OPG-a za koje ispunjava propisane uvjete i koje ima upisane u Upisnik OPG-a sukladno odredbama Zakona o obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu.

PITANJE: Je li nepoljoprivredna djelatnost iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) poljoprivrednih strojeva i opreme prihvatljiva za sufinanciranje?

- **Kod pružanja usluga na OPG-u**, OPG može obavljati samo one uslužne djelatnosti sukladno točki 3. Priloga 6 Pravilnika o Upisniku obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, **koje podrazumijevaju pružanje usluga tj. da OPG uslužno obavlja određene poslove drugom poljoprivredniku/subjektu s poljoprivrednom ili šumskom mehanizacijom, opremom, uređajima i/ili alatima koje posjeduje.**

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Razvoj nepoljoprivrednih aktivnosti - pravne osobe i obrti

- U slučaju ostalih organizacijskih oblika korisnika **(pravne osobe i obrt); predmet razvoja može biti bilo koja nepoljoprivredna djelatnost (djelatnosti u kojima izlazni proizvod, ako je riječ o proizvodu, nije proizvod koji je naveden u Prilogu I. Ugovora) sukladno NKD klasifikaciji, za koju korisnik ima sva potrebna rješenja/odobrenja** ili drugi odgovarajući akt izdan od nadležnog tijela u skladu s nacionalnim zakonodavstvom za bavljenje nepoljoprivrednom djelatnošću ili
- ukoliko se za nepoljoprivrednu djelatnost koju razvija ne izdaje rješenje/odobrenje ili drugi odgovarajući akt izdan od nadležnog tijela u skladu s nacionalnim zakonodavstvom (posebnim propisima kojima se uređuje svako pojedino područje), kojim se dokazuje da je pri nadležnom tijelu registriran za obavljanje nepoljoprivredne djelatnosti koja je predmet razvoja, isto je potrebno pod kaznenom i materijalnom odgovornošću izjaviti/potvrditi u Obrascu 5 -Izjava korisnika o bavljenju nepoljoprivrednom djelatnošću koja je predmet razvoja koja je prilog LAG natječaja te uz Izjavu priložiti drugu odgovarajuću dokumentaciju s kojom dokazuje da se bavi nepoljoprivrednom djelatnošću. To mogu biti izdani računi, web-stranice, novinski članci, oglašavanja i slično

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

EVPG, promjena nositelja PG-a nakon objave LAG Natječaja

- U čl. 5 st.1. Pravilnika za provedbu LRS je propisano da APPRRR i MPŠR u skladu s člankom 59. Uredbe (EU) br. 2021/2116, osiguravaju učinkovitu zaštitu financijskih interesa Europske unije i Republike Hrvatske te uspostavlja sustav upravljanja i kontrola kako bi se spriječile i sankcionirale nepravilnosti, a posebno pokušaj prijevare i umjetnih stvaranja uvjeta za ostvarivanje prava na potporu.
- **promjena nositelja poljoprivrednog gospodarstva nakon objave LAG natječaja u slučajevima gdje to utječe na prihvatljivost korisnika ili kriterije odabira ima osnove za promatranje mogućih umjetnih stvaranja uvjeta za ostvarivanje prava na potporu.**
- U čl. 76. Pravilnika o provedbi LRS je propisano da načelo jednakog postupanja prema svim korisnicima i prema svim uključenim stranama pri ostvarivanju prava i ispunjavanju obveza, a koje se odnosi i na postupak odabira projekata.

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

EVPG

PITANJA: promjena/smanjenje EVPG-a:

1. **Ako je PG veći od 3000 EUR SO, te se tijekom provedbe projekta njegova ekonomska vrijednost smanji, ali ne ispod 3000 EUR SO, je li takav korisnik još uvijek prihvatljiv**?

- U ovom slučaju korisnik je i dalje prihvatljiv, ako LAG u LAG natječaju nije propisao da je navedeno neprihvatljivo i da se time ne dovodi u pitanje ispunjavanje aktivnosti iz projekta korisnika

2. **Intenzitet potpore ostaje isti sve dok im je i EUR SO u rasponu od 3000 do 15000, ili?**

- U ovom slučaju, intenzitet potpore (85% za ulaganja malog poljoprivrednog gospodarstva) ostaje isti.

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

EVPG

3. **Što je s mogućim korisnicima koji će ostvariti potporu, ali nakon brisanja zemljišta padnu ispod 3000 EUR SO-a**?

- „U slučaju da je korisnik na temelju određenog kriterija odabira ostvario bodove ili se obvezao da će određeni uvjet ostvariti tijekom provedbe projekta, Agencija za plaćanja, u suradnji s LAG-om primjenjuje financijske korekcije u skladu s Prilogom 3 ovog Pravilnika.“

- Sukladno Tablici 3. u Prilogu 3 Pravilnika: U slučaju da korisnik nije ispunio obvezu (uvjet) koja je propisana LAG natječajem i/ili Odlukom o dodjeli sredstava i/ili ovim Pravilnikom, određuje se financijska korekcija 100% na utvrđeni cjelokupni iznos za isplatu ili na cjelokupni isplaćeni iznos (u slučaju prethodne isplate), ako se utvrđena nepravilnost odnosi na cjelokupni projekt (kao što su primjerice obveze za ex-post razdoblje iz članka 73. ovog Pravilnika ili uvjete prihvatljivosti). Također, nastupanje više sile ili izvanredne okolnosti, korisnicima mogu biti priznati, u skladu s člankom 3. Uredbe (EU) br. 2021/2116.

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Maslinovo ulje - primarna poljoprivredna proizvodnja ili prerada?

- Ugovor o funkcioniranju Europske unije , čl. 38. st.
- Uredba UREDBA (EU) br. 1308/2013, čl. 1. st. 2. podstavak g)
- UREDBA (EZ) br. 852/2004 čl. 2. st. 1. podst. m)

(m) „prerada" znači svako djelovanje koje bitno mijenja početni proizvod te uključuje zagrijavanje, dimljenje, soljenje, dozrijevanje, sušenje, mariniranje, ekstrahiranje, prešanje ili kombinaciju tih procesa;

- UREDBA KOMISIJE (EU) 2022/2472, čl. 2. st. 1.podst. 45.
- *„prerada poljoprivrednih proizvoda" znači svaka operacija provedena na poljoprivrednom proizvodu čiji je rezultat proizvod koji je isto poljoprivredni proizvod, osim djelatnosti na poljoprivrednim gospodarstvima koje su potrebne za pripremu životinjskih ili biljnih proizvoda za prvu prodaju;*

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Maslinovo ulje - primarna poljoprivredna proizvodnja ili prerada?

- PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2024/2522 od 23. Odsjek III. Poglavlje 15.
- Zakon o poljoprivredi čl. 3. st. 1. podst. 4., 5., 7. i 9.
- Odluka o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti 2025. – NKD 2025., C PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA, 10.4., 10.41., 10.41.0 Proizvodnja ulja i masti
- Pravilnik o Upisniku obiteljskih poljoprivrednih gospodarstva (Narodne novine br. 80/23), Prilog 6., 1.2., 1.2.6. proizvodnji ulja
- **LAG u svojim natječajima treba postupati u skladu s gore navedenim propisima koji su bili važeći u trenutku objave LAG natječaja.**

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Gospodarsko vozilo

- Čl. 3. st. 31. podst. 31. Pravilnika o provedbi LRS navodi:

31. gospodarsko vozilo je cestovno motorno vozilo, namijenjeno prijevozu robe ili putnika za vlastite potrebe korisnika u svrhu obavljanja gospodarske djelatnosti ili za druge službene svrhe, koje su predmet dodjele potpore

- **Kočija nije gospodarsko vozilo** kako je definirano Pravilnikom o provedbi LRS, već bi ga se smatralo vozilom prema čl. 2. st. 1. točki 28. Zakona o sigurnosti prometa na cestama: *»vozilo« je svako prijevozno sredstvo namijenjeno za kretanje po cesti, osim dječjih prijevoznih sredstava, prijevoznih sredstava na osobni ili motorni pogon za osobe s invaliditetom ili starije osobe, ako se pri tom ne kreću brzinom većom od brzine čovječjeg hoda* ili vozilom prema čl. 2. st. 1. točki 60. Zakona o cestama: *»zaprežno vozilo« je vozilo namijenjeno za vuču upregnutom životinjom i* tada prema čl. 14. st. 1. točki e), Pravilnika o provedbi LRS s obzirom da je riječ o vozilu, nije prihvatljiv trošak.
- **Vozilo koje bi bilo namijenjeno prijevozu osoba s invaliditetom, načelno bi se moglo svrstati pod gospodarsko vozilo ako je namijenjeno prijevozu putnika za službene svrhe.**

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Povezana i partnerska poduzeća

U skladu s Pravilnikom o provedbi LRS:

- podstavak 37. **povezano poduzeće** je poduzeće definirano **člankom 3. stavkom 3. Priloga I. Uredbe Komisije (EU) br. 2022/2472**
- podstavak 38. **partnersko poduzeće** je poduzeće definirano **člankom 3. stavkom 2. Priloga I. Uredbe Komisije (EU) br. 2022/2472**

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Povezana poduzeća (rodbinske veze)

- **članak 3. stavak 3. podstavak 4. Priloga I. Uredbe (EU) br. 2022/2472**: ***Povezanima se smatraju i poduzeća koja jednu od tih povezanosti ostvaruju preko fizičke osobe ili skupine fizičkih osoba koje djeluju zajedno ako svoju djelatnost ili dio svoje djelatnosti obavljaju na istom relevantnom tržištu ili na susjednim tržištima***.
- „Susjednim tržištem" smatra se tržište proizvoda ili usluga smješteno neposredno uzlazno ili silazno u odnosu na relevantno tržište.
- U kontekstu **veza putem fizičkih osoba** iz članka 3. stavka 3. Priloga Preporuci o MSP-ovima, **obiteljske veze smatrale su se dovoljnima za donošenje zaključka o zajedničkom djelovanju fizičkih osoba.** Nadalje, u svrhu članka 3. stavka 3. četvrtog podstavka tog Priloga, **smatra se da zajednički djeluju fizičke osobe koje zajedno djeluju u cilju ostvarenja utjecaja nad poslovnim odlukama uključenih poduzeća, zbog čega se ta poduzeća ne mogu smatrati međusobno gospodarski neovisnima**, bez obzira na postojanje ugovornih odnosa među tim osobama.
- Slijedom navedenog, **potrebno je dodatno istražiti činjenice vezano za rodbinsku povezanost korisnika te gospodarsku neovisnost korisnika**.

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Povezana i partnerska poduzeća, MSP-izračun veličine poduzeća korisnika, broj podnesenih zahtjeva za potporu po korisniku i njegovim povezanim i partnerskim poduzećima

- Članak 3. stavak 1. podstavak 36. Pravilnika: **mikro, mala i srednja poduzeća (MSP) su poduzeća koja ispunjavaju kriterije iz članka 2. Priloga I. Uredbe Komisije (EU) br. 2022/2472**
- Članak 8. stavak 1. podstavak a) Pravilnika: **ako je korisnik poduzeće mora biti u kategoriji mikro, malih i srednjih poduzeća (MSP)**, osim ako se radi o JLS
- Članak 1. u Prilogu I. Uredbe (EU) br. 2022/2472 :

PODUZEĆE je svaki subjekt koji se bavi gospodarskom djelatnošću, bez obzira na njegov pravni oblik. To posebno obuhvaća samozaposlene osobe i obiteljska poduzeća koji se bave obrtom ili drugim djelatnostima te partnerstva ili udruženja koja se redovito bave gospodarskom djelatnošću.

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Povezana i partnerska poduzeća, MSP-izračun veličine poduzeća korisnika, broj podnesenih zahtjeva za potporu po korisniku i njegovim povezanim i partnerskim poduzećima

- **Prilog 2 LAG natječaja -Vodič MSP:**
- **Ključni je čimbenik ekonomska djelatnost, a ne pravni oblik**. U praksi to znači da se poduzećem mogu smatrati samozaposlene osobe, obiteljska poduzeća, partnerstva i udruženja ili bilo koji drugi subjekt koji se redovito bavi ekonomskom djelatnošću.
- **Ekonomska djelatnost** obično se odnosi na „prodaju proizvoda ili usluga po određenoj cijeni na određenom/izravnom tržištu.
- **Svaki subjekt, bez obzira na njegov pravni oblik, koji se bavi gospodarskom djelatnošću smatra se poduzećem.**

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Povezana i partnerska poduzeća, MSP-izračun veličine poduzeća korisnika, broj podnesenih zahtjeva za potporu po korisniku i njegovim povezanim i partnerskim poduzećima

- Kontrolna pitanja u poglavlju II.4 nacrta Kontrolne liste: **MSP-utvrđivanje veličine poduzeća**:
- **Utvrditi je li korisnik poduzeće**
- trgovačka društva/obrti/zadruge/OPG/PG i druge fizičke/pravne osobe koje obavljaju samostalnu djelatnost radi stjecanja prihoda/dobiti smatraju se poduzećima
- neprofitne organizacije po svojem obliku u pravilu nisu poduzeća, **osim ako obavljaju gospodarsku djelatnost → kod udruga provjeriti putem registra udruga provjeriti** Registri (gov.hr) **pod ciljevima i djelatnostima je li udruga registrirana za gospodarsku djelatnost. Ako je odgovor pozitivan, tada se korisnik (udruga) smatra poduzećem**.
- U obrascu Izjava o veličini poduzeća korisnika-podatke o prometu, bilanci i br. zaposlenih usporediti s podacima iz financijske dokumentacije korisnika

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Povezana i partnerska poduzeća, MSP-izračun veličine poduzeća korisnika, broj podnesenih zahtjeva za potporu po korisniku i njegovim povezanim i partnerskim poduzećima

- Provjeriti **je li korisnik naveo povezana i partnerska poduzeća** i podatke o prometu, bilanci i broju zaposlenih za povezana i partnerska poduzeća u Obrascu 3-Izjava o veličini poduzeća) s javno dostupnim izvorima
- za pravne osobe-sudski registar-financijski izvještaji; podaci o broju zaposlenih nisu dostupni (osim kod bilješki o financijskim izvještajima); prihvatiti podatak o zaposlenima iz Izjave o veličini poduzeća
- u slučaju sumnji u točnost podataka (zaposlenici) ili ako povezano/partnersko poduzeće nije pravna osoba uputiti dodatnu istragu prema korisniku

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Povezana i partnerska poduzeća, MSP-izračun veličine poduzeća korisnika, broj podnesenih zahtjeva za potporu po korisniku i njegovim povezanim i partnerskim poduzećima

- **Provjera moguće povezanosti poduzeća korisnika s drugim poduzećima (koji nisu navedeni u Izjavi o veličini poduzeća) u suradnji sa APPRRR- Služba za odobrenje LEADER projekata**
- **LAG šalje popis svih ZP-a korisnika s priloženim Izjavama o veličini poduzeća u Službu za odobrenje LEADER projekata na leader.projekti@apprrr.hr**
- **Agencija za plaćanja putem internih alata provjerava vlasnike i osobe ovlaštene za zastupanje, te sve povezane osobe s njima. Rezultati istraga/izvještaja se povratno šalju LAG-u**

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Povezana i partnerska poduzeća, MSP-izračun veličine poduzeća korisnika, broj podnesenih zahtjeva za potporu po korisniku i njegovim povezanim i partnerskim poduzećima

- U slučaju neuvrštavanja povezanih i partnerskih poduzeća u Izjavi o veličini korisnika, LAG šalje korisniku zahtjev za D/O u kojem se traži obrazloženje razloga neuvrštavanja istih u izračun veličine ili se traže udjeli u poduzećima, te prema potrebi dodatna dokumentacija i/ili ispravak Izjave o veličini poduzeća.
- **LAG ocjenjivači obvezno izrađuju RM izračun veličine poduzeća !**
- Ako podaci navedeni u Izjavi o veličini poduzeća nisu usklađeni s dokumentacijom korisnika i/ili javno dostupnim izvorima, LAG ocjenjivač radi izračun s najvećim pokazateljima dobivenim iz usporedbe podataka
- Ako odstupanje ne utječe na promjenu ranga poduzeća- zanemariti, sastaviti bilješku i priložiti RM Izračun veličine poduzeća kao radni materijal.
- Ako se radi o značajnim odstupanjima i ista mogu utjecati na promjenu ranga poduzeća, korisniku se šalje Zahtjev za D/O. Navedeni Zahtjev za D/O, odgovor korisnika te ispravljenu Izjavu o veličini poduzeća priložiti kao RM.

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Povezana i partnerska poduzeća, MSP-izračun veličine poduzeća korisnika, broj podnesenih zahtjeva za potporu po korisniku i njegovim povezanim i partnerskim poduzećima

- **Ako LAG ocjenjivač prilikom provjere u navedenim izvorima nije siguran u potencijalnu povezanost ili ima bilo kakvih nejasnoća prilikom provjere, obraća se nadležnoj Službi za provedbu LEADER-a u APPRRR i u dogovoru s njima donosi odluku o daljnjem postupanju**
- priložiti RM Izračun veličine poduzeća, sve pretrage i ispise iz registara, RM-Više Zahtjeva za potporu te ostale radne materijale nastale u procesu kao radni materijal
- **Ako korisnik nije MSP - odbijanje**
- u slučaju podnošenja više zahtjeva za potporu po korisniku i njegovim partnerskim i/ili povezanim poduzećima unutar istog LAG Natječaja, u obzir se uzimaju zahtjev/i za potporu koji je/su ranije podnesen/i, sukladno dozvoljenom broju zahtjeva za potporu po istom korisniku unutar istog LAG Natječaja.

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Povezana i partnerska poduzeća, rodbinska povezanost, broj podnesenih zahtjeva za potporu po korisniku i njegovim povezanim i partnerskim poduzećima

- **9. rujna 2025. APPRRR-Služba za odobrenje LEADER projekata ustupila je LAG-ovima nacrt Odluke u slučaju utvrđivanja povezanih poduzeća prema članku 3. stavku 3. podstavku 4. Priloga I. Uredbe (EU) br. 2022/2472 (rodbinska povezanost), i RM-Indikatori –povezanosti , u vezi s više podnesenih zahtjeva za potporu po jednom korisniku**

- U nacrtu odluke navedena su **dva „testa**“ koje je LAG obvezan provesti u svrhu utvrđivanja povezanih poduzeća prema članku 3. stavku 3. podstavku 4. Priloga I. Uredbe (EU) br. 2022/2472, te se isti obvezno navode i obrazlažu u odluci:

1. Je li Poduzeće 1 i Poduzeće 2 povezano preko fizičke osobe ili skupine fizičkih osoba koje djeluju zajedno?

2. Bave li se Poduzeća 1 i Poduzeće 2 djelatnošću na istom mjerodavnom tržištu ili susjednom tržištu?, te sama odluka ujedno služi i kao alat prilikom utvrđivanja povezanih poduzeća prema članku 3. stavku 3. podstavku 4. Priloga I. Uredbe (EU) br. 2022/2472.

- u slučaju podnošenja više zahtjeva za potporu po korisniku i njegovim partnerskim i/ili povezanim poduzećima unutar istog LAG Natječaja, u obzir se uzimaju zahtjev/i za potporu koji je/su ranije podnesen/i, sukladno dozvoljenom broju zahtjeva za potporu po istom korisniku unutar istog LAG Natječaja.

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Povezana i partnerska poduzeća, rodbinska povezanost, broj podnesenih zahtjeva za potporu po korisniku i njegovim povezanim i partnerskim poduzećima

- **U slučaju nedoumica LAG može poslati upit i potrebne podatke korisnika u APPRRR Služba za odobrenje LEADER projekata radi provjere moguće povezanosti korisnika s drugim poduzećima/korisnicima na LAG natječaju**
- **Agencija za plaćanja putem internih alata provjerava vlasnike i osobe ovlaštene za zastupanje, te sve povezane osobe s njima. Rezultati istraga/izvještaja se povratno šalju LAG-u**
- **Kod utvrđivanja moguće povezanosti obratiti pažnju na „indikatore" u dokumentaciji zahtjeva za potporu, izvještaju iz Upisnika PG (koji ustupa APPRRR) te druge dostupne izvore informacija koji upućuju na moguću povezanost između korisnika**
- **LAG temeljem ustupljenih podataka/izvještaja od strane APPRRR, ostalih dostupnih podataka, te obrazloženja korisnika, donosi konačan zaključak/odluku**

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Povezana poduzeća, rodbinska povezanost

- **Primjeri indikatora povezanosti između korisnika X i korisnika Y preko fizičke osobe:**
- ista osoba (isto ime i prezime i OIB) je vlasnik/osnivač/član društva i/ili
- Ista osoba (isto ime i prezime i OIB) je osoba ovlaštena za zastupanje (direktor) i/ili
- osoba s istim prezimenom je vlasnik/osnivač/član društva i/ili osoba ovlaštena za zastupanje (direktor) (moguća rodbinska veza)
- Ista ili slična adresa sjedišta korisnika u registru i /ili Upisniku PG-a
- Isti brojevi telefona/kontakt e-mail adrese
- Ista osoba je bila ranije vlasnik/osnivač/član društva i/ili ovlaštena za zastupanje (direktor) drugog poduzeća/korisnika/ ili nositelj/član PG-a
- Ista ili slična ulaganja/projektne aktivnosti, ulaganja u istom sektoru
- Poslovanje/poljoprivredna proizvodnja/prerada unutar istog sektora/područja; prodaja proizvoda na istom tržištu…itd
- Resursi/dio resursa (npr. zemljište) PG-a (korisnika1) bilo u vlasništvu drugog PG-a (korisnika 2) itd…

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Povezana poduzeća (rodbinske veze) i Partnerski projekti u intervencijama za primarnu poljoprivrednu proizvodnju

PITANJE: Mogu li u partnerskom projektu biti partneri OPG-ovi koji su rodbinski povezani (braća, bratići i sl.)?

- Pravilnikom o provedbi LRS i nacrtom Sporazuma o partnerstvu rodbinska povezanost između partnera u partnerskom projektu sama po sebi nije definirana kao neprihvatljiva.
- **MEĐUTIM ! :** čl. 3. st. 3. podst. 4. Priloga I. Uredbe (EU) br. 2022/2472: ***Povezanima se smatraju i poduzeća koja jednu od tih povezanosti ostvaruju preko fizičke osobe ili skupine fizičkih osoba koje djeluju zajedno ako svoju djelatnost ili dio svoje djelatnosti obavljaju na istom relevantnom tržištu ili na susjednim tržištima***.
- „Susjednim tržištem" smatra se tržište proizvoda ili usluga smješteno neposredno uzlazno ili silazno u odnosu na relevantno tržište.
- U kontekstu veza putem fizičkih osoba iz članka 3. stavka 3. Priloga Preporuci o MSP-ovima, **obiteljske veze smatrale su se dovoljnima za donošenje zaključka o zajedničkom djelovanju fizičkih osoba.** Nadalje, u svrhu članka 3. stavka 3. četvrtog podstavka tog Priloga, **smatra se da zajednički djeluju fizičke osobe koje zajedno djeluju u cilju ostvarenja utjecaja nad poslovnim odlukama uključenih poduzeća, zbog čega se ta poduzeća ne mogu smatrati međusobno gospodarski neovisnima**, bez obzira na postojanje ugovornih odnosa među tim osobama.
- **potrebno je istražiti činjenice vezano za rodbinsku povezanost partnera te gospodarsku neovisnost svakog pojedinog partnera u odnosu na drugi**.

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

MSP i Partnerski projekt

PITANJE: Kod provjere veličine poduzeća i izrade RM-a, da li RM radimo posebno za jednog i drugog partnera ili na isti obrazac stavljamo financijske podatke od obojice (odnosno gleda li se da svaki ponaosob spada u rang MPS-a ili zajedno)?

U skladu s Pravilnikom člankom 3. stavak 1. točka 3.:

- projektni partner je svaki korisnik, koji sudjeluje u provedbi partnerskog projekta.
- Sukladno Pravilniku članak 8. Specifični uvjeti prihvatljivosti korisnika, stavak (1) Ovisno o LAG intervenciji, korisnik u postupku odabira projekata mora ispunjavati sljedeće specifične uvjete prihvatljivosti:

a) ako je korisnik poduzeće mora biti u kategoriji mikro, malih i srednjih poduzeća (MSP), osim ako se radi o JLS

- **Provjera MSP-a radi se za svakog projektnog partnera (korisnika) zasebno, s obzirom da svaki od njih zasebno mora udovoljavati predmetnom uvjetu prihvatljivosti korisnika.**

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Umjetno stvaranje uvjeta (USU) u skladu s člankom 62. Uredbe (EU) br. 2021/2116

- **Člankom 8.c stavkom 10. Zakona o poljoprivredi (NN br. 118/2018, 42/2020, 127/2020, 52/2021, 152/2022, 152/2024) propisano je da je posljedica u slučaju utvrđenog umjetnog stvaranja uvjeta u skladu s člankom 62. Uredbe (EU) br. 2021/2116 odbijanje zahtjeva korisnika ili ukidanje pogodnosti koje su umjetno stvorene.**
- **8. rujna 2025. APPRRR-Služba za odobrenje LEADER projekata ustupila je LAG-ovima nacrt Odluke u slučaju utvrđivanja umjetnog stvaranja uvjeta u postupku odabira projekta.**
- **Nacrt Odluke sadrži dva moguća slučaja:**

slučaj 1. **Odluka o odbijanju projekta** ako je rezultat umjetnog stvaranja uvjeta odbijanje zahtjeva za potporu

slučaj 2. **Odluka o privremenom odabiru projekta**, ako je rezultat umjetnog stvaranja uvjeta ukidanje pogodnosti koja je umjetno stvorena, odnosno **oduzimanje broja bodova ili smanjenje intenziteta ili iznosa potpore**, koja je ostvarena na umjetan način, pri čemu korisnik i dalje ostvaruje sve uvjete iz LAG natječaja

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Umjetno stvaranje uvjeta (USU) u skladu s člankom 62. Uredbe (EU) br. 2021/2116

- **U nacrtu odluke navedena su dva „testa“ koje je LAG obvezan provesti u svrhu utvrđivanja umjetnog stvaranja uvjeta, te se isti obvezno navode i obrazlažu u odluci**:

1. Jesu li uvjeti za stjecanje pogodnosti (potpore) stvoreni umjetno od strane korisnika?

- potrebno navesti konkretan uvjet i/ili kriterij odabira propisan LAG natječajem koji je korisnik na umjetan način ostvario
- u obrazloženju navesti utvrđene činjenice iz zahtjeva za potporu korisnika i drugih dostupnih izvora podataka, koje se odnose na korisnika, projekt i uvjet i/ili kriterij odabira iz LAG Natječaja koji je predmet preispitivanja i za koji se utvrđuje umjetno stvaranje uvjeta

2. Jesu li umjetno stvoreni uvjeti pri tome u suprotnosti s ciljevima zakonodavstva? , te vam sama odluka ujedno služi i kao alat prilikom utvrđivanja umjetnog stvaranja uvjeta.

- Kao mjerodavno zakonodavstvo prilikom preispitivanja na koji način umjetno stvaranje uvjeta utvrđeno u testu 1. nije u skladu s ciljevima tog zakonodavstva, uzima se u obzir LAG natječaj jer putem njega korisnik ostvaruje pravo na potporu, te u konkretnom slučaju ciljevi predmetnog LAG natječaja koji svoje uporište imaju u LRS.
- Opisati na koji način je događaj, odnosno umjetno stvaranje uvjeta u suprotnosti s ciljevima tog zakonodavstva, odnosno tog LAG natječaja

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Umjetno stvaranje uvjeta (USU) u skladu s člankom 62. Uredbe (EU) br. 2021/2116

- Ako su se **oba testa** za dokazivanje umjetnog stvaranja uvjeta u smislu članka 62. Uredbe (EU) br. 2021/2116 **pokazala pozitivnim**, **utvrđeno je da je korisnik na umjetan način ostvario uvjet/kriterij** i to protivno ciljevima sektorskog zakonodavstva (LAG Natječaja).
- **utvrđeno kršenje europskog zakonodavstava-utvrđuje se nepravilnost**. Prema članku 8.c stavku 10. Zakona o poljoprivredi (NN br. 118/2018, 42/2020, 127/2020, 52/2021, 152/2022, 152/2024) **utvrđeno umjetno stvaranje uvjeta** (nepravilnost) **ima za posljedicu odbijanje zahtjeva korisnika ili ukidanje pogodnosti koje su umjetno stvorene.**

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Partnerski projekti i umjetno stvaranje uvjeta (USU)

PITANJE: Partnerski projekt, ulaganje u primarnu poljoprivrednu proizvodnju. Partneri na projektu su: OPG XY (glavni partner) i XX D.O.O. (partner 1) Sukladno Sporazumu o partnerstvu, partner XX d.o.o. (partner 1) ne sudjeluje u provedbi projektnih aktivnosti navedenih u Prijavnom obrascu i Planu aktivnosti, već će koristiti rezultate projekta - poljoprivrednu mehanizaciju i opremu nabavljenu kroz projektne aktivnosti. Korisnik na kriterijima odabira ostvaruje bodove ako je partnerski projekt. Je li ovaj projekt partnerski ili u stvari samostalan?

- **P**rema članku 4. Pravilnika LAG je isključivo odgovoran za:

- pripremanje i objavljivanje LAG natječaja te

- odabir projekata i utvrđivanje iznosa potpore

- prema članku 20. Pravilnika: **Postupak odabira projekata je u isključivoj nadležnosti LAG-a: „a) priprema i objava LAG natječaja“, c) ocjenjivanje projekata te d) odabir projekata od strane upravnog odbora LAG-a**.

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Partnerski projekti i umjetno stvaranje uvjeta (USU)

- Također, **člankom 8.c stavkom 10. Zakona o poljoprivredi (NN br. 118/2018, 42/2020, 127/2020, 52/2021, 152/2022, 152/2024) propisano je da je posljedica u slučaju utvrđenog umjetnog stvaranja uvjeta u skladu s člankom 62. Uredbe (EU) br. 2021/2116 odbijanje zahtjeva korisnika ili ukidanje pogodnosti koje su umjetno stvorene**.

- Članak 62. Uredbe (EU) br. br. 2021/2116 propisuje klauzulu o izbjegavanju:

„Ne dovodeći u pitanje posebne odredbe prava Unije, **države članice poduzimaju učinkovite i proporcionalne mjere kako bi se izbjeglo zaobilaženje odredaba prava Unije i osiguralo, osobito, da se niti jedna pogodnost koju predviđa poljoprivredno zakonodavstvo ne odobrava fizičkoj ili pravnoj osobi kod koje se utvrdi da su uvjeti za stjecanje tih pogodnosti stvoreni umjetno i u suprotnosti s ciljevima tog zakonodavstva**.“

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Komunalna djelatnost/komunalno društvo kao korisnik

PITANJE Možete li potvrditi da bi nabava vozila s funkcijom prikupa i odvoza komunalnog otpada za Komunalac d.o.o. bila prihvatljiv trošak? Ako da, da li u tom slučaju na natječaj aplicira samo Komunalno društvo ili mora prijavitelj biti Općina?

- Čl. 3. st. 1. podst. 35. i 36. Pravilnika o provedbi LRS :

*35. **poduzeće je svaki subjekt koji se bavi gospodarskom djelatnošću, bez obzira na njegov pravni oblik**, kako je definirano u članku 1. Priloga I. Uredbe Komisije (EU) br. 2022/2472*

*36. **mikro, mala i srednja poduzeća (MSP)** su poduzeća koja ispunjavaju kriterije iz članka 2. Priloga I. Uredbe Komisije (EU) br. 2022/2472*

- čl. 8. st. 1. podst. a) Pravilnika o provedbi LRS: **ako je korisnik poduzeće, prihvatljiv je ako je u kategoriji mikro, malih i srednjih poduzeća (MSP), osim ako je korisnik JLS**.

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Komunalna djelatnost/komunalno društvo kao korisnik

- **člankom 3. stavkom 4. Uredbe (EU) br. 2022/2472 propisano je: Osim u slučajevima utvrđenima u stavku 2. drugom podstavku, poduzeće se ne može smatrati MSP-om ako je 25 % ili više kapitala ili glasačkih prava u dotičnom poduzeću pod izravnom ili neizravnom kontrolom jednog ili više tijela javne vlasti, zajednički ili samostalno**

- **U stavku 2. drugom podstavku** propisano je:

određeno poduzeće može se smatrati neovisnim poduzećem, to jest poduzećem koje nema partnerskih poduzeća, čak i ako su sljedeći ulagači dosegnuli ili premašili prag od 25 %, pod uvjetom da ti ulagači nisu, u smislu odlomka 3., ni samostalno ni zajednički povezani s dotičnim poduzećem:

(a) javna investicijska društva, društva rizičnog kapitala, pojedinci ili skupine pojedinaca s redovitom djelatnošću ulaganja rizičnog kapitala koji ulažu vlasnički kapital u poduzetnike koji nisu uvršteni na burzu (poslovni anđeli), pod uvjetom da je ukupno ulaganje tih poslovnih anđela u isto poduzeće manje od 1 250 000 EUR;

(b) sveučilišta ili neprofitni istraživački centri;

(c) institucionalni ulagači, uključujući fondove za regionalni razvoj;

(d) **autonomna tijela lokalne vlasti s godišnjim proračunom manjim od 10 milijuna EUR i s manje od 5 000 stanovnika.“**

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Komunalna djelatnost/komunalno društvo kao korisnik

- Komunalno društvo nije MSP ako je 25 % ili više njegova kapitala ili glasačkih prava u izravnom ili neizravnom vlasništvu ili pod zajedničkom ili pojedinačnom kontrolom jednog ili više javnih tijela, osim ako je vlasnik tog komunalnog društva autonomno tijelo lokalne vlasti s godišnjim proračunom manjim od 10 milijuna EUR i s manje od 5 000 stanovnika, kada njihov udio ne može prijeći 50 %. U slučaju da prijeđe 50% tada se ne može smatrati MSP.

- **Vozilo s funkcijom prikupljanja i odvoza komunalnog otpada nije prihvatljivo**, s obzirom da isto nije namijenjeno prijevozu robe i putnika i time nije u skladu s definicijom gospodarskog vozila propisanog Pravilnikom o provedbi LRS.

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Kriteriji odabira, ispunjavanje uvjeta u provedbi projekta i primjena financijskih korekcija

- Čl. 74. st. 2. Pravilnika o provedbi LRS navodi:

2) U slučaju da je korisnik na temelju određenog kriterija odabira ostvario bodove ili se obvezao da će određeni uvjet ostvariti tijekom provedbe projekta, Agencija za plaćanja, u suradnji s LAG-om primjenjuje financijske korekcije u skladu s Prilogom 3 ovog Pravilnika.

- Financijske korekcije koje se u tim slučajevima primjenjuju propisane su u **Tablici 3. u Prilogu 3 Pravilnika o provedbi LRS**

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Uvećanje intenziteta potpore (80%) – mladi poljoprivredniki-ispunjavanje uvjeta u provedbi projekta

- **člankom 12. stavkom 3. Pravilnika propisani su uvjeti za mladog poljoprivrednika koje mora ispunjavati u fazi zahtjeva za isplatu i u ex-post razdoblju:**

- Korisnik koji je ostvario uvećani intenzitet potpore na LAG natječaju u kojem status nositelja/odgovorne osobe ima mladi poljoprivrednik, mladi poljoprivrednik mora tijekom 5 godina od dana konačne isplate sredstava ostati nositelj/odgovorna osoba, a u slučaju trgovačkog društva odgovorna osoba mora ostati i vlasnik najmanje 50 % temeljnog kapitala društva. U protivnome, zatražiti će se povrat sredstava po uvećanom intenzitetu potpore.

- Člankom 43. Pravilnika, propisano je: „Ako Agencija za plaćanja utvrdi da korisnik u ex-post razdoblju nije ispunio preuzete obveze propisane ovim Pravilnikom i/ili odlukom o dodjeli sredstava i/ili odlukom o isplati sredstava, na ukupno isplaćeni iznos potpore primijeniti će se financijska korekcija ili će se tražiti povrat dijela isplaćene potpore ili cjelokupno isplaćene potpore, u skladu s Pravilima o primjeni financijskih korekcija, u skladu s Prilogom 3 ovoga Pravilnika."

- **U skladu s Tablicom 3. Priloga 3 Pravilnika, u slučaju neispunjavanja uvjeta za mlade poljoprivrednike u fazi kontrole zahtjeva za isplatu i u petogodišnjem razdoblju nakon konačne isplate određuje financijska korekcija u iznosu od 30%.**

- Pravilnikom za provedbu LRS propisano je da mladi poljoprivrednik mora imati odgovarajuća stručna znanja i vještine, ali ne i u kojem trenutku ih mora ispunjavati. LAG u svom LAG natječaju navedeno može propisati restriktivnije.

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Sumnja na prijevaru

- **Članak 8.c. stavak 4. Zakona o poljoprivredi** navodi:
- *4) Kada u postupku dodjele i/ili isplate potpore Agencija za plaćanja utvrdi postojanje sumnje na prijevaru za kaznena dijela iz članaka 3. i 4. Direktive (EU) br. 2017/1371, Agencija za plaćanja zastaje s postupkom dodjele i/ili isplate potpore te podnosi kaznenu prijavu nadležnom tijelu.*
- **Agencija za plaćanja utvrđuje sumnju na prijevaru, i to tijekom postupka dodjele sredstava** u skladu s čl. 45. Pravilnika o provedbi LRS
- **LAG: sumnju na nepravilnost LAG treba zabilježiti u predmetu sa svim pripadajućim radnim materijalima te istragama koje su napravljene te nastaviti s postupkom ocjenjivanja, a Agencija za plaćanja će u okviru postupka dodjele sredstava, odnosno provjere završne provjere prihvatljivosti, utvrditi nepostojanje ili postojanje sumnje na prijevaru i postupiti u skladu sa zakonskim odredbama.**

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Promjena sjedišta (prebivališta) nositelja OPG/SOPG nakon objave LAG natječaja

PITANJE: LAG natječaj za poljoprivredna gospodarstva raspisan je u 5. mjesecu 2025. godine. Došlo je do promjene adrese sjedišta OPG-a u 8. mjesecu 2025. godine (nakon objave LAG natječaja, prije podnošenja Zahtjeva za potporu). Prethodna adresa sjedišta nije bila na području obuhvata LAG-a, nova jest. No, iz osobne iskaznice nositelja OPG-a je vidljivo da je do promjene adrese prebivališta nositelja u adresu na području obuhvata LAG-a došlo tijekom travnja 2025. godine, prije raspisivanja LAG natječaja. Postoji li mogućnost da se Korisnika s ovakvom situacijom odabere na LAG natječaju ili je jedini ishod izdavanje odluke o odbijanju?

- Člankom 7. Pravilnika o provedbi LRS: (1) U okviru LAG intervencije, svaki korisnik u postupku odabira projekata mora ispuniti sljedeće temeljne uvjete prihvatljivosti:

b) **imati sjedište i/ili prebivalište na području LAG obuhvata, prije dana objave LAG natječaja** sve do proteka roka od 5 (pet) godina od dana konačne isplate sredstava potpore, osim u slučaju ako odabrani LAG promijeni obuhvat područja ili u slučaju više sile i izvanredne okolnosti

(2) U smislu ostvarenja uvjeta iz stavka 1. podstavka b) ovoga članka, pod sjedištem i/ili prebivalištem organizacijskog oblika korisnika podrazumijeva se:

a) **OPG ili SOPG – uz sjedište navedeno u nadležnim upisnicima iz područja poljoprivrede, nositelj/odgovorna osoba OPG/SOPG mora imati i prebivalište na području LAG obuhvata**

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Promjena sjedišta (prebivališta) nositelja OPG/SOPG nakon objave LAG natječaja

- **Zakon o obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu (Narodne novine br. 29/18, 32/19, 18/23) u čl 19. propisuje sljedeće:**

(1) Sjedište OPG-a je adresa na kojoj OPG posluje i koja se vodi u Upisniku OPG-a.

(2) Sjedište OPG-a za fizičku osobu iz članka 9. stavka 1. ovoga Zakona određuje se prema mjestu prebivališta nositelja OPG-a.

(5) OPG može promijeniti sjedište OPG-a, a **promjena sjedišta OPG-a prijavljuje se u roku od 15 dana od dana nastanka promjene** podnošenjem zahtjeva za upis iz članka 7. stavka 4. ovoga Zakona Agenciji za plaćanja koja o tome donosi rješenje, a po izvršnosti rješenja upisuje promjenu sjedišta OPG-a u Upisnik OPG-ova.

- **OPG/SOPG mora imati sjedište navedeno u nadležnom Upisniku iz područja poljoprivrede i prebivalište na području LAG obuhvata prije dana objave LAG natječaja.**

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Dokaz prebivališta/boravišta nositelja OPG/SOPG-strani državljanin

PITANJE: Korisnik OPG je strani državljanin sa stalnim boravkom u RH. Umjesto osobne iskaznice priložio je Boravišnu iskaznicu sa statusom: Stalni boravak (Vrsta dozvole EGP ČL. 19 DIREKTIVE 2004/38/EZ)… Kontaktirali smo telefonski PU te nam je rečeno da je status „Stalni boravak izjednačen s prebivalištem te da PU može izdati Potvrdu o prebivalištu. Je li navedeni korisnik prihvatljiv i treba li u tom slučaju dostaviti Potvrdu o prebivalištu.

- Ako se iz Uvjerenja/potvrde o prebivalištu može dokazati da nositelj/odgovorna osoba OPG/SOPG ima prebivalište na području LAG obuhvata, i to prije dana objave LAG natječaja, takav dokument bio bi prihvatljiv u smislu odredbe iz članka 7. stavka 2. točke a) Pravilnika, i može zamijeniti presliku osobne iskaznice odgovorne osobe korisnika kao propisani dokument s kojim se dokazuje prebivalište na području LAG obuhvata.
- Nadležna tijela nisu propisala dokument „preslika osobne iskaznice odgovorne osobe korisnika“ kao dokument za koji nije moguća dopuna u smislu LAG natječaja, te po tom pitanju ne možemo dati uputu o postupanju, pogotovo uslijed toga da je postupak odabira projekata u isključivoj nadležnosti LAG-a.

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Primarna poljoprivredna proizvodnja i prerada

- **Prostorije za kušanje (degustaciju) vina** nisu prihvatljiva u sklopu ulaganja u primarnu poljoprivrednu proizvodnju.
- **Prilog I. Ugovora o EU-KAMILICA**: Uvidom u Prilog I. Ugovora o EU, TARIC NOMENKLATURU i UREDBU 1308/2013-Prilog I., kamilica se može svrstati pod Poglavlje 12 (ULJANO SJEMENJE I PLODOVI; RAZNO ZRNJE, SJEMENJE I PLODOVI; INDUSTRIJSKO I LJEKOVITO BILJE; SLAMA I STOČNA HRANA) te na taric.carina.hr pod broj: 1211 (Bilje i dijelovi bilja (uključujući sjeme i plodove), vrsta koje se rabi prvenstveno u parfumeriji, u farmaciji ili za insekticidne, fungicidne ili slične svrhe, svježi, rashlađeni, smrznuti ili osušeni, neovisno jesu li rezani, drobljeni, u prahu ili ne),odnosno pod broj: 1211 90 86 90 - ostalo.

PITANJE: MINI BAGER-prihvatljivost:

- Mini bager (stroj) prihvatljiv ako je LAG natječaj omogućio navedeno i ako će se koristiti u svrhu obavljanja primarne poljoprivredne proizvodnje, što je potrebno utvrditi iz dostavljene dokumentacije u zahtjevu za potporu i/ili putem zahtjeva za D/O tražiti od korisnika da jasno obrazloži u koju svrhu/namjenu planira koristiti mini bager.

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Primarna poljoprivredna proizvodnja i prerada

<u>PITANJE: JAJOMAT:</u> Je li aparat za prodaju jaja prihvatljiv kao stroj koji se koristi u svrhu obavljanja primarne poljoprivredne proizvodnje, s obzirom da služi za prodaju primarnog proizvoda? Ukoliko je prihvatljiv, mora li se nalaziti na čestici u vlasništvu OPG-a ili je dovoljno da čestica bude na području LAG obuhvata?

- Unutar LAG intervencija, ako je LAG natječajem omogućeno, prihvatljivo je građenje i/ili opremanje objekata za prodaju i prezentaciju vlastitih poljoprivrednih proizvoda (marketinško-promotivne aktivnosti). Nabava aparata za prodaju jaja („jajomat“) je moguća unutar LAG intervencija koje su namijenjene za primarnu poljoprivrednu proizvodnju.
- U čl. 10. st. 1. podst. b) Pravilnika propisano je:

(1) U okviru LAG intervencije, projekt koji se sastoji od ulaganja, u postupku odabira projekata mora ispunjavati sljedeće specifične uvjete:

b) korisnik mora biti vlasnik nekretnine koja je predmet ulaganja ili dokazati pravni interes nad nekretninom koja je predmet ulaganja.

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Primarna poljoprivredna proizvodnja i prerada

Evidencija o proizvodnji i prodaji vlastitih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda OPG-a

PITANJE: u Prilogu 1. Natječaja LAG-a traženo je da ukoliko korisnik nije u sustavu poreznih obveznika treba dostaviti evidenciju o poljoprivrednoj proizvodnji i prodaji vlastitih proizvoda (ispis iz Agroneta) za prethodnu godinu (2024.). Korisnik je pri prijavi projekta na LAG Natječaj dostavio evidenciju za 2025. godine (natječaj objavljen u 05/2025). Kroz dopunu smo korisnika tražili dostavu ispravne evidencije, odnosno evidenciju za 2024. godine, te je korisnik dostavio obrazloženje *„nositelj OPG-a uredno i u zakonskim rokovima dostavlja navedene evidencije, no greškom unese krivu godinu. Kako nije znao da se u tekućoj godini unosi proizvodnja i prodaja iz prethodne, tako je stavljao na evidenciju o poljoprivrednoj proizvodnji i prodaji vlastitih proizvoda tekuću godinu, a unosio količine iz prethodne. Tako evidencija na kojoj stoji 2025. godina, predstavlja evidenciju za 2024. godinu (unesena 15.05.2025.)…. možemo li navedeno smatrati prihvatljivo?*

- Članak 14. stavak 2. Pravilnika o upisniku obiteljskih poljoprivrednih gospodarstva navodi:

(2) Nositelj OPG-a obrazac Evidencije o proizvodnji i prodaji vlastitih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda popunjava putem AGRONET sustava najkasnije do 15. svibnja tekuće godine za proizvodnju i prodaju u prethodnoj godini prema uputama za vođenje evidencija koje objavljuje Agencija za plaćanja.

- **Propisivanje natječajne dokumentacije na LAG natječaju je u nadležnosti LAG-a, a odgovornost korisnika je da svoje poslovanje provodi u skladu s nadležnim propisima. Također, postupanje LAG-a treba biti isto prema svim korisnicima na LAG natječaju.**

SP ZPP

Postupak odabira projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Naknade

- LAG u LAG natječaju određuje neprihvatljive troškove na temelju čl. 14. Pravilnika o provedbi LRS te vrste prihvatljivih projekata/aktivnosti.
- Čl. 14. Pravilnika o provedbi LRS između ostalog navodi da **nisu prihvatljive propisane naknade**.
- Da bi trošak bio prihvatljiv, između ostalog treba imati povezanost s projektom u skladu s čl. 13. Pravilnika o provedbi LRS.

Postupak dodjele sredstava na LAG natječajima 2023.-2027.

SP ZPP

Postupak dodjele sredstava na LAG natječajima 2023.-2027.

UTVRĐENE POGREŠKE TIJEKOM POSTUPKA ODABIRA PROJEKATA

1. RANGIRANJE

•neusklađenost odredbe kod rangiranja projekata – poglavlje 5.3. LAG natječaja u slučaju da dva ili više zahtjeva za potporu imaju isti broj bodova sa **Uputom poslanom 12. prosinca 2024. godine**
Postoje dva moguća slučaja:

•**SLUČAJ 1. - LAG JE PROPISAO PRIORITETNE KRITERIJE ODABIRA U LAG NATJEČAJU** te odredba treba glasiti:

„U slučaju da dva ili više zahtjeva za potporu imaju isti broj bodova prednost se određuje sljedećim redoslijedom:
a) veći broj bodova na pojedinom kriteriju odabira počevši od prvog kriterija odabira do zadnjeg po redoslijedu u tablici kriteriji odabira iz ovog Natječaja
b) vrijeme podnošenja zahtjeva za potporu."

•potrebno je pripaziti na poredak kriterija odabira iz tablice prilikom dodjele bodova

•**SLUČAJ 2. - LAG NIJE PROPISAO PRIORITETNE KRITERIJE ODABIRA U LAG NATJEČAJU** te odredba treba glasiti:

„U slučaju da dva ili više zahtjeva za potporu imaju isti broj bodova prednost se određuje prema vremenu podnošenja zahtjeva za po

SP ZPP

Postupak dodjele sredstava na LAG natječajima 2023.-2027.

UTVRĐENE POGREŠKE TIJEKOM POSTUPKA ODABIRA PROJEKATA

1. RANGIRANJE

- neusklađenost LAG natječaja – poglavlje 5.3 – Rangiranje s ustupljenim predloškom LAG natječaja u slučaju kada se prednost određuje prema vremenu podnošenja zahtjeva za potporu, odnosno osim vremena podnošenja potrebno je definirati i slučaj za zahtjeve za potporu za koje je LAG izdao *zahtjev za dopunu*, pri čemu prednost imaju zahtjevi za potporu korisnika koji su u kraćem roku postupili po zahtjevu za dopunu.
- sukladno Pravilniku *dopuna je naknadno dostavljanje dokumentacije ili dijela dokumentacije na zahtjev Agencije za plaćanja/LAG-a te se*

SP ZPP

Postupak dodjele sredstava na LAG natječajima 2023.-2027.

UTVRĐENE POGREŠKE TIJEKOM POSTUPKA ODABIRA PROJEKATA

2. IZGLED KONAČNE RANG LISTE

- konačna rang lista ne sadrži podatke u skladu sa člankom 44. stavkom 3. Pravilnika odnosno nedostaju podaci odlučujućeg kriterija u slučaju da dva ili više zahtjeva za potporu ostvaruju isti ukupan broj bodova propisan točkom 5.3 LAG natječaja- Rangiranje
- primjer kvalitetno izrađene konačne rang liste koja sadrži sve podatke sukladno članku 44. stavku 3. Pravilnika ima LAG MOSLAVINA kod kojega su propisani i prioritetni kriteriji odabira, link: *2. LAG NATJEČAJ - INT 1.1. Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i jačanje proizvodnje lokalne hrane*

Postupak dodjele sredstava na LAG natječajima 2023.-2027.

UTVRĐENE POGREŠKE TIJEKOM POSTUPKA ODABIRA PROJEKATA

3. TEMELJNA NAČELA POSTUPKA ODABIRA (članak 76. Pravilnika)

- nejednako postupanje tijekom postupka odabira projekata, odnosno za identične slučajeve se nisu primijenila ista postupovna pravila
- pogotovo se događa kod slanja dopuna/obrazloženja; dodjela bodova, ispunjavanje uvjeta prihvatljivosti, i slično
- LAG u svojim postupanjima mora biti konzistentan; jednaka primjena postupovnih pravila te uvjeta za sve korisnike

SP ZPP

Postupak dodjele sredstava na LAG natječajima 2023.-2027.

UTVRĐENE POGREŠKE TIJEKOM POSTUPKA ODABIRA PROJEKATA

4. USKLAĐENOST LAG NATJEČAJA S ODREDBAMA PRAVILNIKA

- neusklađenost uvjeta prihvatljivosti projekta propisanih LAG natječajem sa člankom 10. Pravilnika kod provedbe intervencije potpore razvoju ruralnog turizma (nepoljoprivredna djelatnost)
- člankom 10. točkom f) Pravilnika propisano je sljedeće: „Projekt namijenjen razvoju nepoljoprivrednih aktivnosti (povezanih ili nepovezanih s poljoprivredom), predmet razvoja nepoljoprivredne djelatnosti može biti samo ona nepoljoprivredna djelatnost za koju korisnik ima sva potrebna rješenja za bavljenje nepoljoprivrednom djelatnošću kod podnošenja zahtjeva za potporu, u skladu s propisima kojima se uređuju ta područja
- **NIJE DOPUŠTENO** propisivati prihvaćanje nekih drugih oblika ruralnog turizma odnosno nepoljoprivredne djelatnosti kojom se proširuje ili uvodi nova usluga (djelatnost) u korisnikovu ponudu ruralnog turizma

SP ZPP

Postupak dodjele sredstava na LAG natječajima 2023.-2027.

UTVRĐENE POGREŠKE TIJEKOM POSTUPKA ODABIRA PROJEKATA

5. USKLAĐENOST PROVJERE SA USTUPLJENIM KONTROLNIM SUSTAVOM

- ne postoje jasni revizijski tragovi o obavljenim provjerama ocjenjivača iz članka 35. stavka 2. Pravilnika
- pojedini radni materijali nisu učitani te radni materijali nemaju jasnu poveznicu na pitanja iz kontrolnih listi
- neusklađenost provjere je li korisnik poduzeće sukladno članku 1. Priloga I. Uredbe (EU) br. 2022/2472 sa odgovorom korisnika na pitanje o statusu iz obrasca Izjava o veličini poduzeća
- **VAŽNO NAGLASITI**
- provjera kontrolnog pitanja spada li korisnik u rang mikro, malih ili srednjih poduzeća (MSP) , kako je definirano člankom 2. Priloga I. Uredbe (EU) br. 2022/2472“ obavlja se u suradnji s Agencijom za plaćanja kojoj je LAG u obvezi poslati popis svih prijavljenih korisnika s priloženim Izjavama o veličini poduzeća (ukoliko je korisnik poduzeće) kako bi se utvrdila eventualna povezanost korisnika s drugim poduzećima koje nije naveo u Izjavi o veličini poduzeća → Agencija za plaćanja vraća kasnije Izvještaje o povezanosti

SP ZPP

Postupak dodjele sredstava na LAG natječajima 2023.-2027.

UTVRĐENE POGREŠKE TIJEKOM POSTUPKA ODABIRA PROJEKATA

6. JASNOĆA U PROPISIVANJU UVJETA PRIHVATLJIVOSTI I KRITERIJA ODABIRA

- kriteriji odabira nisu na jasan način propisani u LAG natječaju niti jasno popraćeni odgovarajućom dokumentacijom s kojom se isti dokazuju što nije u skladu s člankom 22. stavkom 5. Pravilnika koji glasi: „Uvjeti prihvatljivosti korisnika i projekta, opći uvjeti prihvatljivosti troškova, iznosi i intenziteti potpore, kriteriji odabira moraju na jasan način biti propisani u LAG natječaju i jasno popraćeni odgovarajućom dokumentacijom s kojom se isti dokazuju.“
- posebno obratiti pažnju kod kriterija odabira/uvjeta prihvatljivosti koji se dokazuju u kasnijoj provedbenoj fazi odnosno kod podnošenja ZZI/EX-POST razdoblju

PRAĆENJE POKAZATELJA

- LAG natječaj mora jasno sadržavati pokazatelje iz LRS za LAG intervenciju te način njihovog praćenja sukladno članku 23. Pravilnika
- u slučaju da je korisnik na temelju određenog kriterija odabira ostvario bodove ili se obvezao da će određeni uvjet ostvariti tijekom provedbe projekta, zadaća LAG-a je praćenje ostvarenih uvjeta/bodova tijekom i po završetku projekta, posjet lokaciji ulaganja kao i zahtjevanje dostave redovnih ili ad hoc izvješća o provedbi projekata od strane korisnika

SP ZPP

Postupak dodjele sredstava na LAG natječajima 2023.-2027.

UTVRĐENE POGREŠKE TIJEKOM POSTUPKA ODABIRA PROJEKATA

7. POSTUPAK PRIGOVORA

- obrazloženja navedena u odlukama o odbijanju prigovora nisu jasno argumentirana
- razlog odbijanja prigovora za korisnike koji su isti uložili mora biti jasno argumentiran te čvrsto utemeljen na odredbama važećeg LAG natječaja i Pravilnika
- potrebno je obratiti pažnju na transparentnost u donošenju odluka te poštivati važeću proceduru uz obvezno pridržavanje načela nepristranosti i neovisnosti svih članova tijela za prigovore

SP ZPP

Postupak dodjele sredstava na LAG natječajima 2023.-2027.

- Postupak dodjele sredstava provodi Agencija za plaćanja za odabrane projekte od strane LAG-a, nakon završenog postupka odabira projekata
- Postupak dodjele sredstava započinje podnošenjem zahtjeva za potporu od strane LAG-a na završnu provjeru prihvatljivosti odabranih projekata po provedenom LAG natječaju, a završava donošenjem Odluke o dodjeli sredstava ili Odluke o odbijanju projekta
- Postupak dodjele sredstava, Agencija za plaćanja mora završiti u roku tri mjeseca od zaprimanja posljednjeg zahtjeva za potporu po provedenom LAG natječaju
- Iznimno, u slučaju sumnje na nepravilnost i/ili prijevaru u radu LAG-a i/ili korisnika, postupak dodjele sredstava može biti dodatno produljen.

SP ZPP

Postupak dodjele sredstava na LAG natječajima 2023.-2027.

- Do sada za zaprimljene zahtjeve za potporu (učitane projekte), Agencija za plaćanja je za sve u zadanim rokovima (3 mjeseca) izdala odluke (Odluka o dodjeli sredstava ili Odluka o odbijanju projekta)
- Nakon završenog postupka odabira projekata, **zahtjeve za potporu je do sada podnio 21 LAG**: Barun Trenk, Dubrovačka Traversa, Izvor, Mareta, Marinianis, Međimurski doli i bregi, Moslavina, Mura – Drava, Sava, Sjeverozapad, Središnja Istra, Škoji, Posavina, Prigorje – Zagorje, Vuka-Dunav, Zagorje – Sutla, Vinodol, Zrinska gora-Turopolje, Sjeverna Istra, Bosutski niz, Neretva

SP ZPP

Postupak dodjele sredstava na LAG natječajima 2023.-2027.

Status zaprimljenih projekta u Agenciji za plaćanja:

- Odbijen ZP2 (Odluka o odbijanju projekta) – **2 projekta** (158.044,26 EUR)
- **Odobren, ZP2 u tijeku** (Odluka o dodjeli sredstava) - **121 projekt** (7.050.413,85 EUR)
- Odustajanje (odustao od projekta) - **2 projekta** (127.000,00 EUR)
- Preuzet ZP2 (zahtjev preuzet nije dodijeljen u rad) - **21 projekt** (1.477.909,66 EUR)
- U obradi ZP2 (zahtjev u obradi) - **76 projekata** (3.075.001,73 EUR)

Podaci o učitanim projektima u AGRONET i stanju obrade su na dan 21.11.2025.

SP ZPP

Postupak dodjele sredstava na LAG natječajima 2023.-2027.

- LAG u ime i za račun korisnika podnosi zahtjev za potporu putem AGRONET-a
- Nakon postupka popunjavanja/učitavanja propisane dokumentacije u Zahtjevu za potporu u AGRONET-u, LAG treba odabrati opciju »PODNESI ZAHTJEV«. Nakon toga se pojavljuje link »Preuzmi« u stupcu pod nazivom »Zahtjev« putem kojeg LAG preuzima/sprema/ispisuje Potvrdu o podnošenju Zahtjeva za potporu. Potvrdu o podnošenju Zahtjeva za potporu potrebno je ispisati i potpisati te dostaviti preporučenom pošiljkom ili osobno u Agenciju za plaćanja
- Slijedom navedenog, LAG, odnosno odgovorna osoba LAG-a potpisuje Potvrdu o podnošenju Zahtjeva za potporu
- U Prijavni obrazac za Intervenciju 77.06-„Provedba LRS-LAG Natječaji“ kada je korisnik JLS, kao osobu ovlaštenu za zastupanje korisnika treba navesti načelnika/gradonačelnika JLS koji u trenutku kada LAG podnosi Zahtjev za potporu u ime i za račun korisnika u AGRONET-u, u Registru obveznika RH ima aktivnu dužnost
- Dokumentacija koju LAG učitava u ime i za račun korisnika objavljena je na mrežnoj stranici Agencije za plaćanja na kartici *„Intervencije za ruralni razvoj“, Intervencija „77.06. Suradnja-Potpora LEADER (CLLD) pristupu“,* podkartica *„Provedba LAG intervencija unutar lokalne razvojne strategije“,* u mapi *„DOKUMENTACIJA ZA PROVEDBU LRS“→ Prilog 1_Postupak dodjele sredstava*
- **Agencija za plaćanja ne radi provjere koje je LAG trebao napraviti, već samo obavlja nadzor → Agencija za plaćanja treba dobiti spreman prijedlog za konačno odobrenje projekta**

SP ZPP

Postupak dodjele sredstava na LAG natječajima 2023.-2027.

Učitavanje zahtjeva za potporu od strane LAG-a, u ime i za račun korisnika

- Prema odredbama članka 46. Pravilnika, bez upisa korisnika u **LAG evidenciju**, LAG neće moći u ime i za račun korisnika podnijeti zahtjeve za potporu u skladu s člankom 47. Pravilnika.
- Uvjet za upis korisnika u LAG evidenciju je prethodni upis korisnika u **Evidenciju korisnika potpora u ruralnom razvoju i ribarstvu.**
- Nakon što se podnese Zahtjev za potporu za prvog korisnika po provedenom LAG natječaju, nije moguće pristupiti učitanim dokumentima koji su poslani (vidljiv samo sadržaj).
- Što se tiče ustupanja korisničkog imena i lozinke LAG-u, LAG može tražiti izjave i/ili druge dokumente koje navedeno potvrđuje.
- Izjava o nepristranosti i povjerljivosti mora biti isključivo na propisanom obrascu „Izjava o nepristranosti i povjerljivosti“ (Prilog 1-Dokumentacija za provedbu LRS). Ako je osoba koja sudjeluje u postupku odabira projekata potpisala predmetnu Izjavu, nije potrebno za svaki pojedini LAG natječaj potpisivati novu Izjavu, osim u slučaju ako je predložak predmetne Izjave o nepristranosti i povjerljivosti izmijenjen (u slučaju nove verzije) od strane APPRRR.
- Sukladno članku 21. Pravilnika, u AGRONETU, prilikom podnošenja zahtjeva za potporu i učitavanja dokumentacije, na poglavlju 1.17. Sukobi interesa potrebno je učitati Izjave o nepristranosti i povjerljivosti za sve osobe (ocjenjivače, članove upravnog odbora i tijela za prigovore) koji su sudjelovali u postupku odabira projekata (provodili ocjenjivanje, odabir projekata na sjednici UO LAG-a, odlučivali o prigovorima). Za one osobe koje nisu sudjelovale u postupku odabira projekata niste obvezni učitati Izjave, također ako nije bilo prigovora i tijelo za prigovore nije postupalo po prigovorima, također nije potrebno učitavati Izjave za članove tijela za prigovore.

Postupak dodjele sredstava na LAG natječajima 2023.-2027.

Završna provjera prihvatljivosti projekta (provodi Agencija za plaćanja nad svakim provedenim LAG natječajem) se sastoji od:

A. **provjere je li postupak odabira projekata proveden u skladu sa zahtjevima iz Pravilnika, LAG natječaja i aktima LAG-a**

- U slučaju da se utvrdi da LAG natječaj nije usklađen postoje dva slučaja:
  1. Utvrđen je sistemski propust važnosti - nepravilnost u radu LAG-a tijekom postupka odabira projekta, odnosno radnja LAG-a suprotna temeljnim načelima iz članka 76. ovog Pravilnika te načelima savjesnosti i poštenja, a koja za posljedicu ima očigledno dovođenje više korisnika u nepovoljniji položaj u odnosu na druge korisnike → ***za posljedicu ima odbijanje SVIH ZAHTJEVA***
  2. *Nije utvrđen značajni propust sistemske važnosti→* ***za posljedicu ima slanje Pisanog upozorenja***

SP ZPP

Postupak dodjele sredstava na LAG natječajima 2023.-2027.

B. provjera je li svaki odabrani projekt koji se podnosi sadrži:

- svu dokumentaciju propisanu LAG natječajem
- svu dokumentaciju iz koje nedvojbeno proizlazi da odabrani projekt udovoljava svim zahtjevima i pravilima propisanim LAG natječajem, Pravilnikom i primjenjivim europskim i nacionalnim zakonodavstvom (navedeno se dokazuje ispunjenim kontrolnim listama za provjeru svakog pojedinog uvjeta, kriterija, intenziteta i iznosa potpore koji se propisuje u LAG natječaju u kojima svaka provjera mora biti popraćena odgovarajućim dokaznim materijalima)

C. provjere je li svaki odabrani projekt koji se podnosi usklađen s pravilima kod donošenja odluka iz članka 40. Pravilnika

D. provjeru je li za svaki odabrani projekt koji se podnosi, postoji dovoljno sredstava za njegovo sufinanciranje unutar ukupnog ugovorenog iznosa za provedbu LRS

SP ZPP

Postupak dodjele sredstava na LAG natječajima 2023.-2027.

- Nakon završene provjere prihvatljivosti projekta, Agencija za plaćanja donosi sljedeće odluke:
  - Odluku o dodjeli sredstava, ili
  - Odluku o odbijanju projekta
- U slučaju da je Agencija za plaćanja donijela Odluku o odbijanju projekta, LAG može podnijeti zahtjev za potporu za korisnika koji se nalazi ispod praga raspoloživih sredstava na LAG natječaju, počevši od prvog mjesta ispod praga raspoloživih sredstava, ali pod sljedećim uvjetima:
  - zahtjev za potporu mora biti pozitivno ocijenjen u trenutku objave konačnih rezultata o provedenom LAG natječaju
  - korisnik pristaje na odabir projekta i njegovu daljnju provedbu
- U slučaju podnošenja zahtjeva za potporu za korisnika koji se nalazi ispod praga raspoloživih sredstava, prethodno izdana Obavijest o odbacivanju zbog nedostatnosti sredstava stavlja se van snage te se izdaje Odluka o odabiru projekta
- Naknadno uzimanje zahtjeva za potporu u postupak ocjenjivanja projekta nakon objave konačnih rezultata o provedenom LAG natječaju nije dopušteno

SP ZPP

Postupak dodjele sredstava na LAG natječajima 2023.-2027.

Sredstva iz LAG natječaja

- U skladu s čl. 24. Pravilnika o provedbi LRS, **nakon što Agencija za plaćanja dodijeli sredstva donošenjem Oduke o dodjeli sredstava po tom određenom LAG natječaju, tada je iznos raspoloživih sredstava za dodijeljeni iznos nepovratno umanjen**, neovisno o daljnjim postupcima vezanim za predmetni projekt, odnosno dodijeljena sredstva iz toga LAG natječaja se ne mogu koristiti za ponovno raspisivanje LAG natječaja.
- Međutim, **ako Agencija za plaćanja donese Odluku o odbijanju projekta, nakon završetka postupka dodjele sredstava, tada se predmetna sredstava vraćaju LAG-u u alokaciju**, koja se mogu koristiti za ponovno raspisivanje LAG natječaja.

SP ZPP

Provedba projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

SP ZPP

Provedba projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

AGRONET sustav i praćenje projekta

- **podnošenje zahtjeva za isplatu predujma/zahtjeva za isplatu u AGRONET sustavu za LEADER projekte bit će omogućeno najkasnije od 1. siječnja 2026. → poslati će se obavijest LAG-ovima**
- podnošenje zahtjeva za isplatu predujma/zahtjeva za isplatu u AGRONET sustavu za projekte suradnje LAG-ova bit će omogućeno najkasnije od 1. veljače 2026. → poslati će se obavijest LAG-ovima
- uputiti korisnike da se sva dokumentacija oko provedbe projekta (Prilog_Zahtjeva za isplatu; Prilog_Zahtjev za promjenu; Prilog_limiti) korisnik preuzima na mrežnoj stranici Agencije za plaćanja na kartici *„Intervencije za ruralni razvoj“, Intervencija „77.06. Suradnja-Potpora LEADER (CLLD) pristupu“,* podkartica *„Provedba LAG intervencija unutar lokalne razvojne strategije“*, u mapi *„DOKUMENTACIJA ZA PROVEDBU LRS“→ Prilog_Zahtjev za promjenu; Prilog_Zahtjev za isplatu*
- uputiti korisnike da su postupovna pravila vezana za postupak provedbe projekta propisana Pravilnikom za provedbu LRS

Provedba projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

AGRONET sustav i praćenje projekta

- prilikom podnošenja svakog zahtjeva za isplatu, korisniku se javlja obavijest da je obavijestio LAG kod podnošenja zahtjeva za isplatu
- razlog za navedeno je taj što korisnik mora ostvariti pokazatelje, kriterije odabira i uvjete iz LAG natječaja, pa je nužno LAG-ovo praćenje
- tijekom administrativne kontrole zahtjeva za isplatu, od LAG-a će se zatražiti mišljenje je li ostvaren uvjet prihvatljivosti i/ili kriterij odabira koji se dokazuje u kasnijim provedbenim fazama (kod konačnog zahtjeva za isplatu/ex-post), te je li ostvaren pokazatelj provedbe projekta
- temeljna zadaća LAG-a je praćenje napretka u ostvarenju ciljeva LRS → LAG-ovi moraju pratiti projekte koji su odabrali → posao ne završava samim odabirom projekta ili njegovim odobrenjem od strane AP

SP ZPP

Provedba projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Temeljna provedbena pravila

- Postupak provedbe projekta započinje donošenjem Odluke o dodjeli sredstava, a završava podnošenjem konačnog zahtjeva za isplatu
- Rok za završetak provedbe projekta je dvije godine od dana donošenja Odluke o dodjeli sredstava, ali ne kasnije od 30. lipnja 2029. godine
- Postupci nabave mogu započeti nakon objave LAG natječaja, ali ne smiju biti zaključeni prije podnošenja zahtjeva za potporu na LAG natječaj
- Pod zaključenim postupkom nabave smatra se zakonski obvezujuća obveza za naručivanje usluga ili bilo koja druga obveza koja takvu radnju čini neopozivom (kao što je potpis ugovora, izdavanje narudžbenice, izvršnost odluke o odabiru u postupcima javne nabave)
- Iznimno, kupnja zemljišta i objekta, opći troškovi u svrhu pripreme i provedbe projekta mogu biti zaključeni prije podnošenja zahtjeva za potporu na LAG natječaj, ali ne prije 1. siječnja 2023. godine

SP ZPP

Provedba projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Temeljna provedbena pravila

- Na korisnika se u postupku provedbe projekta (od donošenja Odluke o dodjeli sredstava do podnošenja konačnog zahtjeva za isplatu) primjenjuju pravila koja su važeća u trenutku početka postupka nabave (obavezno provjeriti datum verzije priloga na mrežnoj stranici Agencije za plaćanja)
- Nakon donošenja Odluke o dodjeli sredstava, korisnik je dužan podnijeti zahtjev za promjenu i tražiti od Agencije za plaćanja odobrenje svih promjena koje se odnose na odobreni projekt (tijekom provedbe projekta korisnik može podnijeti najviše tri (3) zahtjeva za promjenu)

Provedba projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

TEMELJNA PODJELA POSTUPAKA NABAVA

KORISNIK/PROJEKTNI PARTNER JE OBVEZNIK PRIMJENE ZAKONA KOJI UREĐUJE POSTUPAK JAVNE NABAVE-ZJN?

DA

(OBVEZNIK JAVNE NABAVE-JAVNI NARUČITELJ-OJN)

NE

(NEOBVEZNIK JAVNE NABAVE-NOJN)

SP ZPP

Provedba projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

OBVEZNICI JAVNE NABAVE (OJN)

1. IZNAD PRAGOVA PROPISANIH ZJN → EOJN RH (DA)

- provodi se prema Zakonu o javnoj nabavi → EOJN RH
- obvezna dokumentacija je navedena u Prilogu 2. Obvezna dokumentacija prilikom podnošenja zahtjeva za isplatu/zahtjeva za isplatu predujma – DIO ČETVRTI
- Limiti iz Priloga 5 NISU primjenjivi

2. OD 7.500,00 EUR (bez PDV), A ISPOD PRAGOVA PROPSIANIH ZJN→ EOJN RH (DA)

- provodi se prema Prilogu 2 Pravilnika za provedbu LRS – Pravila za Pravila za provođenje postupka jednostavne nabave
- obvezna dokumentacija je navedena u Prilogu 2. Obvezna dokumentacija prilikom podnošenja zahtjeva za isplatu/zahtjeva za isplatu predujma – 4. DIO
- Limiti iz Priloga 5 NISU primjenjivi

3. ISPOD 7.499,99 (bez PDV-a) → EOJN RH (NE)

- direktno se nabavlja od izvođača/dobavljača, bez obveze provođenje postupka nabave putem EOJN RH
- Limiti iz Priloga 5 JESU primjenjivi

SP ZPP

Provedba projekata na LAG natječajima 2023.-2027.
NEOBVEZNICI JAVNE NABAVE (NOJN)

1. TROŠAK SE NALAZI NA POPISU LIMITA → EONA (NE)

- ne provodi se postupak nabave putem Elektroničkog oglasnika nabave Agencije za plaćanja (EONA), neovisno o iznosu tog troška
- direktno se nabavlja od dobavljača/izvođača
- primjenjuju se limiti iz Priloga 5

2. TROŠAK SE NE NALAZI NA POPISU LIMITA, I VEĆI JE OD 7.500,00 EUR (bez PDV-a) →EONA (DA)

- obvezno provođenje postupka nabave putem Elektroničkog oglasnika nabave Agencije za plaćanja (EONA) sukladno Prilogu 1 Pravilnika za provedbu LRS
- Limiti iz Priloga 5 NISU primjenjivi
- mogućnsot primjene financijske korekcije

3. TROŠAK SE NE NALAZI NA POPISU LIMITA, I NIŽI JE OD 7.499,99 EUR (bez PDV-a) → EONA (NE)

- ne provodi se nabava putem Elektroničkog oglasnika nabave Agencije za plaćanja (EONA)
- direktno se nabavlja od izvođača/dobavljača

SP ZPP

Provedba projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Limiti

- Limiti su objavljeni na mrežnoj stranici Agencije za plaćanja na kartici „Intervencije za ruralni razvoj“, Intervencija „77.06. Suradnja-Potpora LEADER (CLLD) pristupu“, podkartica „Provedba LAG intervencija unutar lokalne razvojne strategije“, u mapi „DOKUMENTACIJA ZA PROVEDBU LRS → **zadnja verzija je od 25. studenog 2025.**
- Na korisnike primjenjuju se limiti koji vrijede u trenutku početka postupka nabave radova, robe i usluga. Datum primjene odgovara datumu verzije limita. Korisnik može koristiti limite u svrhu pripreme projekta na LAG natječaj, no na korisnika se primjenjuju oni limiti koji vrijede u trenutku početka postupka nabave radova, robe i usluga

SP ZPP

Provedba projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Limiti

- **OPCIJA 1**. - Ako se nakon završetka usporedbe prijavljenih troškova u fazi administrativne kontrole zahtjeva za isplatu u Agenciji za plaćanja, utvrdi da je iznos prihvatljivih troškova iz dostavljenih računa ili ugovora ili drugog knjigovodstvenog dokumenta jednake dokazne vrijednosti **VIŠI od propisanih limita** iz grupe 1 i grupe 2 Priloga 5-LIMITI, kao iznos prihvatljiv za sufinanciranje **odobrava se limit za tu vrstu prijavljenog prihvatljivog troška** iz grupe 1 i grupe 2 Priloga-5 LIMITI.
- **OPCIJA 2**. - Ako se nakon završetka usporedbe prijavljenih troškova u fazi administrativne kontrole zahtjeva za isplatu u Agenciji za plaćanja, utvrdi da je iznos prihvatljivih troškova iz dostavljenih računa ili ugovora ili drugog knjigovodstvenog dokumenta jednake dokazne vrijednosti **NIŽI od propisanih limita** iz grupe 1 i grupe 2 ovog Priloga 5-LIMITI, kao iznos prihvatljiv za sufinanciranje **odobrava se niži iznos iz dostavljenih računa ili ugovora ili drugog knjigovodstvenog dokumenta jednake dokazne vrijednosti.**

SP ZPP

Provedba projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Potraživanje nastalih troškova putem Zahtjeva za isplatu

- Korisnik potražuje sredstva javne potpore podnošenjem zahtjeva za isplatu/zahtjeva za isplatu predujma na jedan od sljedećih načina:
  - isplata putem predujma
  - isplata putem rata
  - isplata u fiksnom dijelu
- Korisnik može tražiti može zatražiti povrat sredstava po osnovi nastalih troškova samo za **ZAVRŠENE (REALIZIRANE)** projektne aktivnosti!
- Financijska korekcija može se odrediti nakon provedene administrativne kontrole dokumentacije korisnika i/ili kontrole na terenu te je ista primjenjiva u svim fazama postupka dodjele sredstava, provedbe projekta te petogodišnjeg razdoblja nakon konačne isplate sredstava, ako je primjenjivo.

SP ZPP

Provedba projekata na LAG natječajima 2023.-2027.

Zahtjev za promjenu

- U skladu s člankom 61. Pravilnika nakon donošenja Odluke o dodjeli sredstava, korisnik je u slučaju promjene odobrene projektne aktivnosti, kada se ta promjena odnosi na to da je nova projektna aktivnost/trošak lošijih/slabijih karakteristika/funkcionalnosti u odnosu na projektnu aktivnost/trošak koja je prvotno odobrena Odlukom o dodjeli sredstava, dužan podnijeti zahtjev za promjenu u Agenciju za plaćanja putem AGRONET sustava i tražiti odobrenje promjene predmetne aktivnosti/troška od strane Agencije za plaćanja.
- Dokumentacija za podnošenje zahtjeva za promjenu objavljena je kao Prilog-3-Zahtjev za promjenu
- Promjenom projektne aktivnosti ne smije biti ugrožen cilj, svrha, namjena projekta, pokazatelji projekta te ostvareni bodovi na kriterijima odabira
- Zahtjev za promjenu korisnik je u obvezi podnijeti najmanje 45 dana prije isteka krajnjeg roka za podnošenje zahtjeva za isplatu (sukladno članku 51. Pravilnika konačni zahtjev za isplatu korisnik mora podnijeti u roku dvije godine od dana donošenja Odluke o dodjeli sredstava, ali niti u kojem slučaju ne kasnije od 30. lipnja 2029. godine.), u protivnom Agencija za plaćanja izdaje Odluku o odbijanju promjene.

SP ZPP

Provedba koncepta Pametnih sela na LAG natječajima

SP ZPP

Provedba koncepta Pametnih sela na LAG natječajima

Strateški plan ZPP - SO8.1.3 Prilike

Iako, barem kada govorimo o selima u Republici Hrvatskoj, ista značajno zaostaju za selima u razvijenim državama članicama EU pa bi koncept „Pametnih sela“ koji razvija EU trebao smanjiti taj jaz. „Pametna sela“ trebala bi dodatno potaknuti i pojednostavniti lokalnom hrvatskom stanovništvu odlučivanje o budućnosti, a kako bi još kvalitetnije usmjeravali lokalni, društveni i gospodarski razvoj. U provedbi koncepta „Pametnih sela“, značajnu ulogu će imati i LAG-ovi.

S obzirom na činjenicu da LAG-ovi pokrivaju više od 90% kopnene površine Republike Hrvatske, gotovo cjelokupno ruralno područje Republike Hrvatske će imati priliku sudjelovati u provedbi projekata koji doprinose konceptu "Pametnih sela”

SP ZPP

Provedba koncepta Pametnih sela na LAG natječajima

Strateški plan ZPP – intervencija 77.06.

Za programsko razdoblje 2023. - 2027., težište je stoga na pripremi i provedi LRS-ova prilagođenih potrebama područja svakog pojedinog LAG-a. Uključivanjem lokalnog stanovništva/dionika odnosno LAG-ova u provedbi koncepta Pametnih sela još kvalitetnije će se pridonijeti provedbi potreba i potencijala određenog lokalnog područja. S obzirom na činjenicu da LAG-ovi pokrivaju oko 90% kopnene površine Republike Hrvatske i na činjenicu da su LRS-ovi LAG-ova strateški dokumenti lokalnog karaktera, gotovo cjelokupno ruralno područje Republike Hrvatske će imati priliku sudjelovati u provedbi projekata koji doprinose konceptu Pametnih sela.

Projekti koji će se provoditi putem LRS doprinijeti će provedbi koncepta Pametnih sela u slučaju kada doprinose sljedećim aktivnostima/se odnose na:

- inovativna i pametna rješenjima u selima

- digitalizaciju u poljoprivredi i ostalim društvenim aktivnostima u selima

- doprinos okolišnim ciljevima i ublažavanju klimatskih promjena u selima.

LRS kao razvojni dokument lokalnog karaktera ima mogućnost prepoznavanja potreba sela i time je važan čimbenik u provedbi koncepta Pametnih sela.

SP ZPP

Provedba koncepta Pametnih sela na LAG natječajima

Uputa za izradu LRS i LAG intervencija 2023.- 2027.

Prikaz kriterija na temelju kojih projekti iz intervencije doprinose provedbi koncepta Pametnih sela [popuniti tablicu ako je primjenjivo; razraditi kriterije prema posebnostima LAG područja i ciljevima intervencije na temelju kojih će se projekti iz intervencije moći svrstati među projekte koji doprinose konceptu Pametnih sela; tablica može biti zajednička za sve intervencije odnosno isti kriteriji LAG-a se mogu primijeniti na sve LAG intervencije, ali moguće je izraditi i tablicu odnosno kriterije za svaku LAG intervenciju; kada se tablica izrađuje za svaku LAG intervenciju onda je istu potrebno prikazati uz LAG intervenciju]

SP ZPP

Provedba koncepta Pametnih sela na LAG natječajima

Uputa za izradu LRS i LAG intervencija 2023.- 2027.

r.b.	*Kriterij koji doprinosi provedbi koncepta Pametnih sela*	*Kriteriji LAG-a na temelju kojih se projekti svrstavaju u projekte koji doprinose provedbi koncepta Pametnih sela*
1.	*Inovativna i pametna rješenjima u selima*	
2.	*Digitalizaciju u poljoprivredi i ostalim društvenim aktivnostima u selima*	
3.	*Doprinos okolišnim ciljevima i ublažavanju klimatskih promjena u selima.*	

SP ZPP

Provedba koncepta Pametnih sela na LAG natječajima

- Pokazatelj rezultata (RI) koji se odnosi na koncept Pametnih sela – R.40 Pametna tranzicija ruralnog gospodarstva

Naziv pokazatelja rezultata ZPP (RI)	Naziv mjerne jedinice	Mjerna jedinica	Vrijednost
R.40 Pametna tranzicija ruralnoga gospodarstva	Broj strategija pametnih sela za koje je dodijeljena potpora	Broj projekata	868

- U LRS LAG-ova je trenutno naznačeno 868 projekata koji će doprinositi provedbi koncepta Pametnih sela odnosno R.40

SP ZPP

Provedba koncepta Pametnih sela na LAG natječajima

U vodiču EK Cover note on output and result indicators za R.40 je navedeno:

Definicija i cilj - Kvantificirati broj strategija Pametnih sela ili projekata razvijenih i/ili provedenih uz podršku ZPP-a.

Vrste intervencija - Sljedeće vrste intervencija mogu biti uključene, kada ih specifični zahtjevi ili uvjeti povezani s intervencijom mogu opravdati:

- *Ulaganja (članak 73.)*
- *Pokretanje poslovanja mladih poljoprivrednika i novih poljoprivrednika te osnivanje ruralnih poduzeća (članak 75.)*
- *Suradnja (članak 77.)*
- *Razmjena znanja i širenje informacija (članak 78.)*

U nekim slučajevima, mogu se uključiti samo određene operacije unutar intervencije.

SP ZPP

Provedba koncepta Pametnih sela na LAG natječajima

- Od ukupno 222 zahtjeva za potporu/projekata do sada učitanih u AGRONET, **121 projekt je označen da doprinosi konceptu Pametnih sela odnosno R.40** što predstavlja 54,50% od broja ukupno učitanih zahtjeva za potporu/projekata.
- Vrijednost učitanih projekata koji doprinose konceptu Pametnih sela iznosi 7.206.589,93 EUR što predstavlja 60,62% od vrijednosti ukupno učitanih zahtjeva za potporu/projekata.

SP ZPP

Provedba koncepta Pametnih sela na LAG natječajima

- Projekti koji su učitani u AGRONET i koji su označeni da će doprinijeti provedbi koncepta Pametnih sela su (neki projekti doprinose za više kriterija):
  - inovativna i pametna rješenja u selima → 43
  - digitalizacija u poljoprivredi i ostalim društvenim aktivnostima u selima → 48
  - doprinos okolišnim ciljevima i ublažavanju klimatskih promjena u selima → 88

Podaci o učitanim projektima u AGRONET su na dan 21.11.2025.

SP ZPP

Provedba koncepta Pametnih sela na LAG natječajima

- 21 LAG je učitao projekte koji će se provoditi putem LRS i doprinijeti provedbi koncepta Pametnih sela:
  - Moslavina (5), Međimurski doli i bregi (5), Sava (17), Vinodol (6), Mura-Drava (4), Dubrovačka traversa (2), Sjeverozapad (2), Prigorje-Zagorje (6), Marinianis (3), Zagorje – Sutla (6), Vuka-Dunav (6), Središnja Istra (11), Mareta (3), Posavina (6), Škoji (1), Zrinska gora-Turopolje (11), Neretva (6), Bosutski niz (11), Sjeverna Istra (9), Izvor (1)
  - LAG Posavina i LAG Izvor su učitali po 1 projekt koji će se provoditi putem LRS i doprinijeti provedbi koncepta Pametnih sela, ali nisu naveli na koji način će ti projekti i njihove projektne aktivnosti doprinijeti pokazatelju koncepta Pametnih sela (n/p)

Podaci o učitanim projektima u AGRONET su na dan 21.11.2025.

SP ZPP

Provedba koncepta Pametnih sela na LAG natječajima

NAZIV PROJEKTA	KORISNIK	NAZIV LAG-a	TRAŽENI IZNOS POTPORE	UGOVOREN I IZNOS POTPORE	OPIS DOPRINOSA PROJEKTA KONCEPTU PAMETNIH SELA
PROJEKT VANJSKOG UREĐENJA NOGOMETNOG KLUBA NK ZVEKOVAC REKONSTRUKCIJA NK ZVEKOVAC	OPĆINA DUBRAVA	MOSLAVINA	45.000,00	45.000,00	Energetskom obnovom zgrade Nogometnog kluba Zvekovac, smanjuju se režijski troškovi, štiti se okoliš te na taj način doprinosi dugoročnoj isplativosti ulaganja.
TENISKO IGRALIŠTE HERCEGOVAC	OPĆINA HERCEGOVAC	MOSLAVINA	40.000,00	40.000,00	Doprinosi okolišnim ciljevima i ublažavanju klimatskih promjena; kroz ulaganja u pametnu solarnu LED rasvjetu, korištenje prirodnih, ekoloških materijala te korištenjem kvalitetnih i trajnih materijala kojima se smanjuje potreba za čestim obnovama.
Rekonstrukcija društvenog doma u Radićevoj ulici	GRAD KUTINA	MOSLAVINA	80.000,00	80.000,00	U dijelu gospodarenja energijom i očuvanja topline ugradit će se nova instalacija za grijanje, hlađenje i osvjetljenje odabirom grijaćih tijela kojima se postiže manje emisije CO2 u okoliš i minimalizira se potrošnja energije - zamijenit će se plinske peći sa klima uređajima energetskog razreda A i koristit će se rasvjetna tijela energetskog razreda A.
Izgradnja kuće oproštaja u naselju Mali Pašijan	GRAD GAREŠNICA	MOSLAVINA	60.000,00	60.000,00	Primjena energetski učinkovitih rješenja, poput korištenja kvalitetnih građevinskih materijala s dobrom toplinskom izolacijom, smanjuje potrošnju energije i doprinosi održivosti objekta. Korištenje LED rasvjete i energetski učinkovitih sustava grijanja i hlađenja. Projekt također potiče kružnu ekonomiju i održivo upravljanje resursima kroz odvajanje i reciklažu otpada, biti će postavljene kante za razvrstavanje otpada, omogućavajući odgovorno postupanje s otpadom.

SP ZPP

Provedba koncepta Pametnih sela na LAG natječajima

NAZIV PROJEKTA	KORISNIK	NAZIV LAG-a	TRAŽENI IZNOS POTPORE	UGOVOREN I IZNOS POTPORE	OPIS DOPRINOSA PROJEKTA KONCEPTU PAMETNIH SELA
UREĐENJE EDUKATIVNO - REKREACIJSKOG PARKA BEREK II FUNKCIONALNA CJELINA	OPĆINA PODTUREN	MEĐIMURSKI DOLI I BREGI	40.000,00	40.000,00	Sadnja autohtonih biljaka, uređenje javnog zelenog prostora i postavljanje edukativnih sadržaja koji promiču očuvanje prirode i ekološke vrijednosti.
Rekonstrukcija svlačionica društveno-sportskog objekta Polet	OPĆINA PRIBISLAVEC	MEĐIMURSKI DOLI I BREGI	40.000,00	40.000,00	Povećanje energetske učinkovitosti rekonstruiranih svlačionica i tuševa, čime se smanjuje potrošnja energije i negativan utjecaj na okoliš.
Nabava električnog gospodarskog vozila za potrebe gradske uprave Grada Ivanić-Grada	GRAD IVANIĆ-GRAD	MOSLAVINA	60.000,00	60.000,00	Smanjenje emisije stakleničkih plinova (vozilo će biti CO2 neutralno), korištenje obnovljivih izvora energije (Grad Ivanić-Grad značajan dio svojih potreba za strujom ostvaruje iz fotonaponskih elektrana), smanjenje onečišćenja zraka i buke.
Mobilnost i digitalizacija u općini Selnica	OPĆINA SELNICA	MEĐIMURSKI DOLI I BREGI	40.000,00	40.000,00	Doprinosi zaštiti okoliša i smanjenju negativnih utjecaja na klimu kroz racionalnu upotrebu resursa i promicanje održivih praksi. Nabavom gospodarskog vozila omogućuje se optimizacija prijevoza opreme i materijala. Projekt uključuje energetski učinkovitu računalnu i audiovizualnu opremu, čime se smanjuje ukupna potrošnja energije tijekom društvenih i edukativnih aktivnosti. Doprinosi digitalizaciji u ruralnim sredinama kroz nabavu suvremene računalne i audiovizualne opreme, koja omogućuje digitalizaciju kulturnih, edukativnih i društvenih sadržaja.

SP ZPP

Provedba koncepta Pametnih sela na LAG natječajima

NAZIV PROJEKTA	KORISNIK	NAZIV LAG-a	TRAŽENI IZNOS POTPORE	UGOVOREN I IZNOS POTPORE	OPIS DOPRINOSA PROJEKTA KONCEPTU PAMETNIH SELA
Povećanje energetske učinkovitosti kroz ugradnju sunčanih elektrana na javnim objektima u Gradu Jastrebarskom	GRAD JASTREBARSKO	SAVA	53.314,00	53.314,00	85% projekta predstavlja ulaganje u izgradnju solarnih elektrana.
Izgradnja PUMPTRACK poligona u Općini Strahoninec	OPĆINA STRAHONINEC	MEĐIMURSKI DOLI I BREGI	40.000,00	40.000,00	Inovativan pristup razvoju javne infrastrukture kroz uvođenje nove vrste sportskog sadržaja. Projekt koristi suvremene metode planiranja prostora, promiče aktivan i zdrav način života te uključuje elemente digitalne promocije, informiranja i obrazovanja.
POVEĆANJE KVALITETE USLUGA NA PODRUČJU OPĆINE SVETI MARTIN NA MURI	OPĆINA SVETI MARTIN NA MURI	MEĐIMURSKI DOLI I BREGI	40.000,00	38.828,75	Uključuje implementaciju informatičku opreme i online platforme za komunikaciju između stanovništva i općinske uprave. Time doprinosi digitalnoj transformaciji lokalne zajednice i učinkovitijem radu lokalne uprave., Nabava komunalnog gospodarskog vozila i kosilica poboljšava upravljanje zelenim površinama i okolišem.
Vrt bioraznolikosti Amruševo	OPĆINA KLINČA SELA	SAVA	53.314,59	53.314,00	Ugradnjom solarnih lampi doprinijeti će se ublažavanju klimatskih promjena kroz podupiranje energetske neutralnosti.

SP ZPP

Provedba koncepta Pametnih sela na LAG natječajima

NAZIV PROJEKTA	KORISNIK	NAZIV LAG-a	TRAŽENI IZNOS POTPORE	UGOVOREN I IZNOS POTPORE	OPIS DOPRINOSA PROJEKTA KONCEPTU PAMETNIH SELA
Uređenje dječjeg igrališta Markovići, Novaki	GRAD SVETA NEDELJA	SAVA	53.314,59	53.314,00	Ugradnja LED rasvjetnih tijela
Opremanje senzorne sobe u objektu dječjeg vrtića	GRAD ZAPREŠIĆ	SAVA	45.800,00	45.800,00	Kupnja tableta
Vanjsko uređenje rekreacijskog ribnjaka "Šuder graba" u Kotoribi	OPĆINA KOTORIBA	MURA-DRAVA	96.482,26	96.482,26	U ribnjaku će se odmuljit materijal ispod razine vodnog lica ribnjaka čime će se omogućiti razvoj biljnog i životinjskog svijeta u vodi te znatno doprinijeti obnovi vodenog bilja i ribljeg svijeta. Na obali će se posaditi novi nasadi koji će također doprinijeti biljnoj raznolikosti okoliša. Sadnjom drveća i grmlja doprinosi se smanjenju stakleničkih plinova.
Uređenje šetnice Srebreno-Kupari	OPĆINA ŽUPA DUBROVAČKA	DUBROVAČKA TRAVERSA	108.800,00	108.800,00	Prostor će biti dodatno opremljen pametnom klupom koja predstavlja inovativno rješenje u javnom prostoru (WIFI, bežično punjenjem senzora za praćenje okolišnih uvjeta, solarno napajanje). Ovakav pristup doprinosi digitalnoj transformaciji javne inf., povećava dostupnost digitalnih usluga na otvorenom te jača funkcionalnost i privlačnost prostora.

SP ZPP

Provedba koncepta Pametnih sela na LAG natječajima

NAZIV PROJEKTA	KORISNIK	NAZIV LAG-a	TRAŽENI IZNOS POTPORE	UGOVOREN I IZNOS POTPORE	OPIS DOPRINOSA PROJEKTA KONCEPTU PAMETNIH SELA
Rekonstrukcija dječjeg igrališta	GRAD DUBROVNIK	DUBROVAČKA TRAVERSA	102.007,19	102.007,19	Primjena održivih materijala i zelene infrastrukture; sadnja drveća i biljaka - kvaliteta zraka, bioraznolikost.
Izgradnja sportske rasvjete u Sportskom centru Fizeš u Legradu	OPĆINA LEGRAD	MURA-DRAVA	96.482,26	96.482,26	Sportska rasvjeta bit će energetski učinkovita, što predstavlja doprinos okolišnim ciljevima i ublažavanju klimatskih promjena. Na rasvjetne stupove postavit će se LED reflektori koji će smanjiti potrošnju električne energije i njezino racionalno korištenje, što će doprinijeti energetskoj učinkovitosti.
Rekonstrukcija ograde u Sportskom parku Draškovec	GRAD PRELOG	MURA-DRAVA	59.997,10	59.997,10	Očuvanje postojećih stabala i zelenih površina, prilikom izvođenja radova te sadnja novih autohtonih stabala doprinosi održavanju ekološke ravnoteže. Ograda nogometnog terena biti će izrađena od održivih materijala s dugim vijekom trajanja.
Dogradnja nadstrešnice na grobnoj kući u Draškovcu	GRAD PRELOG	MURA-DRAVA	36.484,78	36.484,78	Zamjena tradicionalnih izvora rasvjete LED rasvjetom može značajno smanjiti potrošnju energije i emisije CO2. Očuvanje postojećih stabala i zelenih površina te sadnja novih autohtonih stabala doprinosi održavanju ekološke ravnoteže. Nadstrešnica je korisna za zaštitu od vremenskih uvjeta, biti će izrađena od održivih materijala s dugim vijekom trajanja.

SP ZPP

Provedba koncepta Pametnih sela na LAG natječajima

NAZIV PROJEKTA	KORISNIK	NAZIV LAG-a	TRAŽENI IZNOS POTPORE	UGOVOREN I IZNOS POTPORE	OPIS DOPRINOSA PROJEKTA KONCEPTU PAMETNIH SELA
Rekonstrukcija grobne kuće u Petrijancu	OPĆINA PETRIJANEC	SJEVEROZAPAD	62.660,00	62.660,00	Postaviti će se pametna LED rasvjeta sa senzorima pokreta. LED svjetla su energetski učinkovita jer troše znatno manje električne energije, a posebice kada se kombiniraju sa paljenjem na senzore pokreta kako je slučaj u ovom projektu. Nadalje, planirana je ugradnja štedljivih izljevnih sanitarnih uređaja u cilju održivog korištenja vodnih resursa.
ENERGETSKA OBNOVA DVD-a JERTOVEC	DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO JERTOVEC	PRIGORJE-ZAGORJE	54.407,55		Provodi se energetska obnova ovojnice vatrogasnog doma DVD-a Jertovec: ugrađuje ETICS fasadni sustav od EPS/XPS izolacije debljine 12cm, toplinski se izolira strop prema tavanu slojem EPS-a 8cm, a dotrajala vanjska drvena stolarija zamjenjuje se novom s izolacijskom "low-E".
Rekonstrukcija kolnika na nerazvrstanoj cesti NC Breznica - Šamci	OPĆINA BREZNICA	PRIGORJE-ZAGORJE	54.407,55		Nakon planirane rekonstrukcije više neće imati oštećenja, vozila će se moći jednakomjerno kretati i prolaziti dionicom bez potrebe za zaustavljanjem. Takav način vožnje imat će za posljedicu manju potrošnju goriva te manju količinu ispušnih plinova u okolišu. Uredit će se i odvodnja te postaviti cijevi uz kolnik koje će skupljati oborinsku i površinsku vodu s kolnika i zbrinjavati je bez štetnog djelovanja na okoliš

SP ZPP

Provedba koncepta Pametnih sela na LAG natječajima

NAZIV PROJEKTA	KORISNIK	NAZIV LAG-a	TRAŽENI IZNOS POTPORE	UGOVOREN I IZNOS POTPORE	OPIS DOPRINOSA PROJEKTA KONCEPTU PAMETNIH SELA
Kupnja gospodarskog vozila za potrebe općine Breznički Hum	OPĆINA BREZNIČKI HUM	PRIGORJE-ZAGORJE	54.407,55		Doprinosi većoj prometnoj povezanosti i dostupnosti usluga svim stanovnicima, a posebno ranjivim skupinama. Koristi se inovativan i održiv pristup za unapređenje kvalitete života u ruralnom području kroz učinkovitije korištenje resursa, smanjenje troškova i pozitivne učinke na okoliš.
Opremanje višenamjenske dvorane u Društvenom domu u Visokom	OPĆINA VISOKO	PRIGORJE-ZAGORJE	48.823,50		Ugradnjom novog energetskog sustava A klase te korištenje uređaja s visokom energetskom učinkovitošću smanjit će se potrošnja električne energije, čime se doprinosi smanjenju emisije stakleničkih plinova i racionalnom korištenju resursa.
Nabava hibridnog gospodarskog vozila	GRAD NOVI MAROF	PRIGORJE-ZAGORJE	46.461,25		Nabava hibridnog gospodarskog vozila omogućuje ekološki prihvatljiv prijevoz za potrebe provedbe turističkih i prirodnih aktivnosti. Na taj način izravno se smanjuje emisija CO2, doprinosi očuvanju okoliša i povećava se kvaliteta života u ruralnoj zajednici.
Rekonstrukcija zgrade DVD-a Mokrice	DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO MOKRICE	PRIGORJE-ZAGORJE	54.407,55		Korištenjem modernih materijala i tehnika za izolaciju, poput toplinske izolacije zidova, odnosno, korištenje visoko učinkovitih izolacijskih materijala smanjuje potrebe za grijanjem zgrade zimi i hlađenjem ljeti, čime se smanjuje potrošnja energije

SP ZPP

Provedba koncepta Pametnih sela na LAG natječajima

NAZIV PROJEKTA	KORISNIK	NAZIV LAG-a	TRAŽENI IZNOS POTPORE	UGOVOREN I IZNOS POTPORE	OPIS DOPRINOSA PROJEKTA KONCEPTU PAMETNIH SELA
Inovativna partnerstva za zajednički razvoj	GRAD SLATINA	MARINIANIS	136.754,39		Projekt doprinosi konceptu Pametnih sela putem projektnog partnerstva koje donosi međusektorsku suradnju različitih dionika u iznalaženju rješenja za razvojnu potrebu područja LAG-a: Jačanje uloge civilnog društva u lokalnoj zajednici (P4).
Partnerstvom do inovativnih manifestacija za zajedništvo i razvoj	OPĆINA SOPJE	MARINIANIS	99.928,84		Projekt doprinosi konceptu Pametnih sela putem projektnog partnerstva koje donosi međusektorsku suradnju različitih dionika u iznalaženju rješenja za razvojnu potrebu područja LAG-a: Jačanje uloge civilnog društva u lokalnoj zajednici (P4).
Rekonstrukcija zgrade Sportskog centra Kumrovec	OPĆINA KUMROVEC	ZAGORJE – SUTLA	106.044,26	106.044,26	Energetska učinkovitost postiže se zamjenom stare infrastrukture energetski učinkovitim materijalima i sustavima (izolacija, ekološki prihvatljivi materijali, energetski učinkovita stolarija) te ugradnjom LED rasvjete i senzora za automatsko gašenje svjetla.
Opremanje uredskog prostora općinske i društvene namjene 1 kat višenamjenske zgrade, nabava namještaja i opreme za opremanje prostora OŠ Pavla Štoosa, te nabavka komunalnog malčera	OPĆINA KRALJEVEC NA SUTLI	ZAGORJE - SUTLA	106.044,26	106.044,26	Nabavkom pametnih ploča doprinosi se digitalizaciji nastave, te digitalizaciji svih ostalih društvenih aktivnosti (edukacije, seminari), a koje se provode u organizaciji Općine Kraljevec na Sutli i ostalih javnih i društvenih organizacija na području Općine., Projekt uključuje ulaganje u sadržaj komunalne namjene konkretno, nabava malčera za potrebe održavanja javnih zelenih površina čime se unaprjeđuje razina komunalne usluge, štiti okoliš i pridonosi sigurnosti prometa,

SP ZPP

Provedba koncepta Pametnih sela na LAG natječajima

NAZIV PROJEKTA	KORISNIK	NAZIV LAG-a	TRAŽENI IZNOS POTPORE	UGOVOREN I IZNOS POTPORE	OPIS DOPRINOSA PROJEKTA KONCEPTU PAMETNIH SELA
Izgradnja sanitarnog čvora na lokaciji vinskog muzeja "TEUTOBURGIUM" U Dalju	OPĆINA ERDUT	VUKA-DUNAV	60.000,00	60.000,00	Inovativna i pametna rješenja u selima, digitalizaciju u društvenim aktivnostima u selima, te doprinos okolišnim ciljevima i ublažavanju klimatskih promjena.
Izgradnja teniskog terena u Vladislavcima	OPĆINA VLADISLAVCI	VUKA-DUNAV	60.000,00	60.000,00	Inovativna i pametna rješenja u selima, digitalizaciju u društvenim aktivnostima u selima, te doprinos okolišnim ciljevima i ublažavanju klimatskih promjena.
Nabava profesionalne čistilice	OPĆINA HUM NA SUTLI	ZAGORJE – SUTLA	106.044,26	106.044,26	Uvođenjem modernog uređaja za čišćenje i održavanje javnih površina omogućit će se učinkovitije održavanje javnih površina čime se smanjuje potreba za korištenjem kemijskih pesticida i kemikalija za čišćenje što ima pozitivan utjecaj na okoliš. Suvremena višenamjenska komunalna čistilica temelji se na ekološki prihvatljivim tehnologijama čime se smanjuju emisije CO i potrošnja energije.
Kulturnom manifestacijom do održivog razvoja i zajedničkih vrijednosti	OPĆINA VOĆIN	MARINIANIS	20.900,00		Projekt doprinosi konceptu Pametnih sela putem projektnog partnerstva koje donosi međusektorsku suradnju različitih dionika u iznalaženju rješenja za razvojnu potrebu područja LAG-a: Jačanje uloge civilnog društva u lokalnoj zajednici (P4).

SP ZPP

Provedba koncepta Pametnih sela na LAG natječajima

NAZIV PROJEKTA	KORISNIK	NAZIV LAG-a	TRAŽENI IZNOS POTPORE	UGOVOREN I IZNOS POTPORE	OPIS DOPRINOSA PROJEKTA KONCEPTU PAMETNIH SELA
Izgradnja rasvjete sportskog igrališta s umjetnom travom	GRAD PREGRADA	ZAGORJE – SUTLA	106.044,26		LED rasvjeta smanjuje potrošnju energije, čime se smanjuje emisija CO2 i doprinosi očuvanju okoliša. Ovaj pristup također potiče zelenu tranziciju kroz održivo upravljanje energijom.
Društveni dom Ciglenica	OPĆINA SVETI KRIŽ ZAČRETJE	ZAGORJE – SUTLA	106.044,26	106.044,26	Ugradnjom dizalice topline (zrakvoda), fotonaponske elektrane, energetski učinkovite LED rasvjete te izvedbom toplinske izolacije vanjskih zidova, podova, krovišta i vanjske ovojnice, projekt smanjuje potrošnju energije iz neobnovljivih izvora i emisije stakleničkih plinova.
Uređenje staze na groblju u Zagorskim Selima	OPĆINA ZAGORSKA SELA	ZAGORJE – SUTLA	106.044,26	106.044,26	Ugrađuju se betonski opločnici i rubnjaci te asfaltno betonska podloga kojom će se osigurati bolja odvodnja oborinskih voda čime se smanjuje erozija tla i negativan utjecaj ekstremnih vremenskih uvjeta. Održavanje postojećeg zelenila te sadnju novog (trava) što doprinosi povećanju zelenih površina, smanjenju emisije CO2 i pozitivno utječe na mikroklimu prostora.
Rekonstrukcija etaže kata društvenog doma Bazgalji	OPĆINA GRAČIŠĆE	SREDIŠNJA ISTRA	52.000,00	52.000,00	Unapređenju funkcionalnosti društvenog doma kroz integraciju energetski učinkovitih rješenja, prilagodbu prostora za digitalne i edukativne aktivnosti te osiguravanje veće pristupačnosti za sve skupine stanovništva. Korištenje održivih građevinskih materijala i energetski učinkovitih sustava smanjuje troškove održavanja i doprinosi ekološkoj održivosti.

SP ZPP

Provedba koncepta Pametnih sela na LAG natječajima

NAZIV PROJEKTA	KORISNIK	NAZIV LAG-a	TRAŽENI IZNOS POTPORE	UGOVOREN I IZNOS POTPORE	OPIS DOPRINOSA PROJEKTA KONCEPTU PAMETNIH SELA
Izgradnja i opremanje street workout igrališta u naselju Koprivna	OPĆINA ŠODOLOVCI	VUKA-DUNAV	30.000,00	30.000,00	Projekt uključuje ugradnju dvije pametne solarne klupe koje koriste obnovljive izvore energije- sunce, čime se unosi inovacija i tehnološki napredak u svakodnevni život ruralne zajednice.
NOVI HORIZONTI, JAČANJE I RAZVOJ POTENCIJALA UČENIČKE ZADRUGE	OŠ PRIVLAKA	MARETA	11.100,00		Projekt sadrži aktivnosti koja doprinose digitalizaciji, inovativan koncept učenja namijenjen mladima kroz razvoj izvannastavnih aktivnosti.
Izgradnja dječjeg igrališta u Antunovcu	OPĆINA ANTUNOVAC	VUKA-DUNAV	60.000,00	60.000,00	Promicanje korištenja obnovljivih izvora energije, odnosno postavljanje 4 solarne lampe 40W na rasvjetnom stupu visine 5,8 m. Jednostavnija i racionalnija alternativa jer koriste obnovljivu energiju sunca, bez emisije CO2 prilikom rada.
Izgradnja pješačke staze k.č. 576, 1097, 1096, 1048 i 1087 sve k.o. Vrsar	OPĆINA VRSAR	SREDIŠNJA ISTRA	52.000,00	52.000,00	Značajno doprinosi okolišnim ciljevima i ublažavanju klimatskih promjena smanjenjem emisije stakleničkih plinova. Povećanjem pješačkih zona i poticanjem aktivnog načina života, kao što su pješačenje, trčanje i biciklizam, projekt smanjuje ovisnost o automobilima, što rezultira manjim emisijama CO2 i drugih zagađivača.

SP ZPP

Provedba koncepta Pametnih sela na LAG natječajima

NAZIV PROJEKTA	KORISNIK	NAZIV LAG-a	TRAŽENI IZNOS POTPORE	UGOVOREN I IZNOS POTPORE	OPIS DOPRINOSA PROJEKTA KONCEPTU PAMETNIH SELA
UREĐENJE I OPREMANJE POLIVALENTNOG PROSTORA SPORTSKE GRAĐEVINE	OPĆINA SVETI PETAR U ŠUMI	SREDIŠNJA ISTRA	52.000,00		Prostor koji se oprema uključuje korištenje digitalnih alata, pametnih senzora, projektora i drugih tehnoloških inovacija te omogućava modernizaciju ruralnog područja općine Sveti Petar u Šumi.
Digitalna Kulturna Baština Funtane - Spoj Tradicije i Tehnologije	OPĆINA FUNTANA-FONTANE	SREDIŠNJA ISTRA	45.447,46	45.447,46	Digitalizacija kulturne baštine i korištenje multimedijalnih tehnologija za edukaciju i društvenu uključenost. Multimedijalni sustav omogućuje snimanje, pohranu i prikaz tradicijskih plesova i običaja. Kod nabave kuhinjskih aparata voditi će se računa da se nabave uređaji što većeg energetskog razreda.
Uređenje stare škole PAZ u svrhu uspostave polivalentne dvorane za kulturno-društvenu namjenu	OPĆINA CEROVLJE	SREDIŠNJA ISTRA	52.000,00	52.000,00	Zamjenu postojeće rasvjete s energetski efikasnom LED rasvjetom, čime se smanjuje potrošnja električne energije i dugoročno smanjuje emisija CO. Izvest će se toplinska izolacija stropne konstrukcije od gipskartona sa ispunom od kamene vune i toplinska izolacija poda od stiropora debljine 5 cm.
Sunce Tinjao	OPĆINA TINJAN	SREDIŠNJA ISTRA	45.822,14	45.822,14	Postavljanje so!arnih elektrana umanjuje trošak električne energije proizvedene konvencionalnim putem i na talj način ima pozitivan učinak na sprječavanje zagađenja i ublažavanje učinka klimatskih promjena

SP ZPP

Provedba koncepta Pametnih sela na LAG natječajima

NAZIV PROJEKTA	KORISNIK	NAZIV LAG-a	TRAŽENI IZNOS POTPORE	UGOVOREN I IZNOS POTPORE	OPIS DOPRINOSA PROJEKTA KONCEPTU PAMETNIH SELA
Izgradnja dječjeg igrališta Dječjeg vrtića Paperino na k.č. 478, k.o. Varvari	GRAD POREČ	SREDIŠNJA ISTRA	52.000,00	52.000,00	Izgradnjom hotela za kukce, korisnim se kukcima se pruža sigurno mikrostanište za zaštitu od klimatskih uvjeta te se omogućava obavljanje ključnih ekoloških funkcija. Smanjenjem potrebe za kemijskim pesticidima i umjetnim gnojivima, ublažava se negativni utjecaj na okoliš, potiču se ekološki prihvatljive metode poljoprivrede koje pospješuju zdravlje i plodnost tla, te smanjenje erozije
Društveni centar Karojba	OPĆINA KAROJBA	SREDIŠNJA ISTRA	52.000,00	52.000,00	Temelji na korištenju suvremenih tehnologija kako bi se poboljšali životni uvjeti u ruralnim zajednicama. Implementacija pametnih rješenja osigurava unaprjeđenje infrastrukture, povećava pristup digitalnim resursima te jača održivost lokalne zajednice.
Digitalna Selina	OPĆINA SVETI LOVREČ	SREDIŠNJA ISTRA	19.896,80	19.896,80	Izvršit će se digitalizacija prostora, trajno će se postaviti laptop, platno, projektor i zvučni sustav koji će biti javno dostupni. Predviđa se postavljanje klimatizacijskog uređaja energetskog razreda A, što će, pak, doprinijeti klimatskim ciljevima i zelenoj tranziciji, poput smanjenja emisije CO2.
Novi štandovi za stare vije	OPĆINA SVETI LOVREČ	SREDIŠNJA ISTRA	19.200,00	19.200,00	U potpunosti bi bili izrađeni od organskih materijala: drvo, željezo, smola te se time ne bi štetilo okolišu. Postavljeni bi bili u društvenom domu u Selini, čestica se zatvara za promet te se smanjuje količina ispušnih plinova, odnosno ugljičnog monoksida.

SP ZPP

Provedba koncepta Pametnih sela na LAG natječajima

NAZIV PROJEKTA	KORISNIK	NAZIV LAG-a	TRAŽENI IZNOS POTPORE	UGOVOREN I IZNOS POTPORE	OPIS DOPRINOSA PROJEKTA KONCEPTU PAMETNIH SELA
ZadrugArt	POLJOPRIVREDNO, PREHRAMBENA I VETERINARSKA ŠKOLA STANKA OŽANIĆA	MARETA	12.000,00		Projekt sadrži aktivnosti koja doprinose digitalizaciji, inovativan koncept učenja namijenjen mladima kroz razvoj izvannastavnih aktivnosti.
Mediteranski vrt znanja	OSNOVNA ŠKOLA "VALENTIN KLARIN" PREKO	MARETA	11.645,47		Projekt sadrži aktivnosti koja doprinose digitalizaciji, inovativan koncept učenja namijenjen mladima kroz razvoj izvannastavnih aktivnosti.
Sportsko igralište za mali nogomet Tenja	GRAD OSIJEK	VUKA-DUNAV	60.000,00	60.000,00	Izravno doprinosi okolišnim ciljevima i ublažavanju klimatskih promjena na području LAG obuhvata kroz ugradnju reflektora na solarni pogon, smanjuje se potrošnja električne energije iz fosilnih izvora i pridonosi smanjenju emisije stakleničkih plinova. Korištenje umjetne trave smanjuje potrebu za navodnjavanjem, košnjom i primjenom kemikalija (gnojiva, pesticida) što smanjuje negativan utjecaj na okoliš.
Izgradnja sportsko-rekreacijskog centra u Lipovcu Hrastinskom, faza 1	OPĆINA VUKA	VUKA-DUNAV	60.000,00	60.000,00	Postavljanje dvije solarne klupe na lokaciji projekta, koje će imati ugrađena dva USB punjača i jedan bežični punjač za uređaje. Solarne pametne klupe pridonose ublažavanju klimatskih promjena na nekoliko načina.

SP ZPP

Provedba koncepta Pametnih sela na LAG natječajima

NAZIV PROJEKTA	KORISNIK	NAZIV LAG-a	TRAŽENI IZNOS POTPORE	UGOVOREN I IZNOS POTPORE	OPIS DOPRINOSA PROJEKTA KONCEPTU PAMETNIH SELA
Uređenje stare škole BRNCI - polivalentni prostor za kulturno-društvenu namjenu	OPĆINA LUPOGLAV	SREDIŠNJA ISTRA	38.170,00	38.170,00	Doprinosi digitalizaciji u društvenim aktivnostima u selima kroz nabavu televizora, projektora i projekcijskog platna, čime se stvara infrastruktura za lakše korištenje i prikazivanje digitalnih sadržaja. Ova oprema omogućava održavanje edukacija, radionica i drugih aktivnosti koje uključuju digitalne tehnologije, ili prikazivanja edukativnih materijala i multimedijalnih sadržaja.
IZGRADNJA RASVJETE SPORTSKOG TERENA NK SVAČIĆ	OPĆINA BRODSKI STUPNIK	POSAVINA	75.000,00	75.000,00	Ugradnjom energetski učinkovite i ekološki prihvatljive LED rasvjete s niskom potrošnjom energije smanjit će se emisija stakleničkih plinova i ukupna potrošnja električne energije u zajednici.
Uređenje Sportskog centra u Čaglinu	OPĆINA ČAGLIN	POSAVINA	75.000,00	75.000,00	Korištenje LED tehnologije u postavljenoj rasvjeti doprinijet će zaštiti okoliša i ublažavanju klimatskih promijena. LED rasvjeta ima znatno dulji vijek trajanja.
Uređenje prostora Multimedijalnog centra u Slavonskom Kobašu - Faza II	OPĆINA ORIOVAC	POSAVINA	75.000,00		Projekt doprinosi digitalizaciji kulturne baštine kroz opremanje Multimedijalnog centra multimedijalnim sadržajima i digitalnim arhivima, sukladno idejnom projektu, omogućujući stanovnicima pristup digitalnim alatima za edukaciju i očuvanje lokalne povijesti i identiteta. Projekt uključuje i mjere energetske učinkovitosti kroz aktivnost uređenja prostora s ciljem poboljšanja toplinske izolacije i smanjenja potrošnje energije, čime se doprinosi smanjenju emisije CO.

SP ZPP

Provedba koncepta Pametnih sela na LAG natječajima

NAZIV PROJEKTA	KORISNIK	NAZIV LAG-a	TRAŽENI IZNOS POTPORE	UGOVOREN I IZNOS POTPORE	OPIS DOPRINOSA PROJEKTA KONCEPTU PAMETNIH SELA
Dogradnja društvenog doma Donji Lipovac	OPĆINA NOVA KAPELA	POSAVINA	75.000,00	75.000,00	Svi vanjski elementi objekta (zidovi, krov, pod) su toplinski i hidroizolirani, a korišteni materijali zadovoljavaju propise o energetskoj učinkovitosti, toplinskoj i zvučnoj izolaciji.
Nabava radnog stroja za održavanje javnih površina	OPĆINA PODCRKAVLJE	POSAVINA	75.000,00	75.000,00	Redovito održavanje okoliša i infrastrukture doprinosi očuvanju prirodne baštine, smanjenju negativnog utjecaja na okoliš i stvaranju zdravijeg životnog prostora.
Izgradnja parkirališta ispred groblja u mjestu Cestica	OPĆINA CESTICA	SJEVEROZAPAD	62.660,00	62.660,00	Izgraditi će se parkiralište te postaviti pametna LED rasvjeta i video nadzor što će prije svega osigurati sigurnost za sve dionike u prometu oko groblja te istovremeno osigurati energetsku učinkovitost instalacijom LED rasvjete. LED svjetla su izuzetno energetski učinkovita jer troše znatno manje električne energije

SP ZPP

Provedba koncepta Pametnih sela na LAG natječajima

NAZIV PROJEKTA	KORISNIK	NAZIV LAG-a	TRAŽENI IZNOS POTPORE	UGOVOREN I IZNOS POTPORE	OPIS DOPRINOSA PROJEKTA KONCEPTU PAMETNIH SELA
Sandra the Island Storyteller	VRANDEČIĆ SANDRA MARIE	ŠKOJI	15.000,00		Projekt kroz svoju edukativnu komponentu i organizaciju događanja u prirodi promiče boravak u prirodi, podiže ekološku svijest i jača otpornost lokalne zajednice na klimatske promjene. Materijali predmeta nabave bit će višekratni, hrana na događanjima lokalna i sezonska, a vođene ture pješačke bez upotrebe motornih vozila.
Potkivanje konja - gospodarsko vozilo, potkivačka oprema, web stranica	OPG ŠAPIĆ IRENA, IRENA ŠAPIĆ, MAŽIĆI-SEVERJE 23, BREŽANE LEKENIČKE, LEKENIK	ZRINSKA GORA-TUROPOLJE	20.000,00		Kupnjom mobilne potkivačke peći na propan ili prirodni plin doprinosi se smanjenju emisije štetnih stakleničkih plinova te smanjenju potrošnje energije za postizanje istog učinka. Radi povećanja vidljivosti i proširenja baze klijenata, tj. korisnika usluga, planirana je izrada web stranice s osnovnim podacima o OPG-u te katalogom djelatnosti i usluga.
ADRENALINSKA AVANTURA NA BANOVINI	CAPRICCIA CENTAR, OBRT ZA FRIZERSKE USLUGE, REKREACIJU I ZABAVU	ZRINSKA GORA-TUROPOLJE	7.302,71		Uvođenjem solarnih lampi i solarnog tuša potiče se korištenje obnovljivih izvora energije, dok personalizirana oglasna ploča omogućuje modernu i digitalnu komunikaciju s posjetiteljima.
Ulaganje u proširenje turističke ponude na OPG-u Softić Željko	OPG SOFTIĆ ŽELJKO, HRASTOVICA 186, HRASTOVICA, PETRINJA	ZRINSKA GORA-TUROPOLJE	19.995,39		Kupnjom novog kombija posjetitelje sa svojeg gospodarstva će prevoziti na OPG-ove i ostale lokalne destinacije kako bi proširio svoju ponudu i ponudio veći komfor posjetiteljima.

SP ZPP

Provedba koncepta Pametnih sela na LAG natječajima

NAZIV PROJEKTA	KORISNIK	NAZIV LAG-a	TRAŽENI IZNOS POTPORE	UGOVOREN I IZNOS POTPORE	OPIS DOPRINOSA PROJEKTA KONCEPTU PAMETNIH SELA
Povećanje mobilnosti u ruralnoj zajednici kroz nabavu vozila	KULTURNO UMJETNIČKO DRUŠTVO "SLAVUJ" BUKEVJE	ZRINSKA GORA-TUROPOLJE	30.000,00		Vozilo ima Euro 6 emisijsku normu, što smanjuje emisiju štetnih plinova i doprinosi ublažavanju klimatskih promjena, a korištenjem jednog zajedničkog vozila smanjuje se ukupna potrošnja goriva i emisija CO2.
Kupnja nove komunalne opreme u svrhu poboljšanja pristupačnosti i mobilnosti područja Općine Lekenik	KOMUNALNO PODUZEĆE LEKENIK D.O.O. ZA KOMUNALNE USLUGE I TRGOVINU	ZRINSKA GORA-TUROPOLJE	23.141,25		Nabavu i primjenu komunalne opreme (malčer smanjuje potrebu za spaljivanjem i transportom biljnih ostataka, posipač reducira nepotrebnu potrošnju soli) te digitalni kontrolni sustav koji optimizira utrošak resursa i doprinosi smanjenju emisija CO2. Projekt uvodi digitalni (GPS) nadzorni sustav koji omogućuje praćenje radnih sati, optimizaciju resursa i transparentniju upravu.
Mobilnost za zajednicu	HUMANITARNA UDRUGA LJUDI ZA LJUDE	ZRINSKA GORA-TUROPOLJE	30.000,00		Nabava digitalne opreme (tableta) i razvoj digitalne evidencije korisnika i ruta te promoviranje inovacija u pružanju socijalnih usluga i mobilnosti. Nabava gospodarskog vozila koji zadovoljava Euro6 emisijske norme, smanjuje se emisija CO2.
PARTERNO UREĐENJE DIJELA POVRŠINE PREMA LUKOBRANU U CRIKVENICI	GRAD CRIKVENICA	VINODOL	112.755,00		Kroz projekt će se izvesti sustav automatskog navodnjavanja za sve sadne površine. Radovima je obuhvaćena izvedba lateralnih voda unutar zelenih površina, ugradnja cijevi sistema kap na kap na svaku sadnicu i rasprskivača.

SP ZPP

Provedba koncepta Pametnih sela na LAG natječajima

NAZIV PROJEKTA	KORISNIK	NAZIV LAG-a	TRAŽENI IZNOS POTPORE	UGOVOREN I IZNOS POTPORE	OPIS DOPRINOSA PROJEKTA KONCEPTU PAMETNIH SELA
UREĐENJE I OPREMANJE OKOLIŠA SPORTSKE DVORANE KRALJEVICA	GRAD KRALJEVICA	VINODOL	112.755,00		Projekt doprinosi smanjenju emisija stakleničkih plinova, ublažavanju urbanog toplinskog otoka i održivom upravljanju vodama. Implementacijom solarnih klupa, smanjuje se potreba za tradicionalnim izvorima energije, čime se direktno smanjuje ugljični otisak.
REKONSTRUKCIJA DJEČJEG I SPORTSKOG IGRALIŠTA U NASELJU URINJ, OPĆINA KOSTRENA	OPĆINA KOSTRENA	VINODOL	112.755,00		Predviđena je nabava i ugradnja pametne klupe koja koristi solarnu energiju (OIE) za napajanje USB i bežičnih punjača te LED rasvjete. Time se smanjuje potreba za priključenjem na električnu mrežu, što doprinosi: smanjenju emisije stakleničkih plinova (CO2), promicanju korištenja čiste energije, povećanju energetske samodostatnosti prostora.
UREĐENJE PARKA IVANA MAŽURANIĆA U NOVOM VINODOLSKOM	GRAD NOVI VINODOLSKI	VINODOL	112.755,00		Projekt koristi obnovljive izvore energije za napajanje opreme (solarna klupa) te promiče održive oblike mobilnosti i rekreacije. Dodatno, očuvanje i uređenje zelene površine doprinosi smanjenju misija C02, zaštiti tla i očuvanju bioraznolikosti.
PROŠIRENJE SMJEŠTAJNIH KAPACITETA - RADOVI: VODOINSTALATERSKI, KERAMIČARSKI, UVOĐENJE CENTRALNOG GRIJANJA I KLIMATIZACIJA I DIGITALIZACIJA POSLOVANJA	BLEČIĆ D.O.O. ZA TURIZAM, UGOSTITELJSTVO, TRGOVINU I DJELATNOST TURISTIČKE AGENCIJE	ZRINSKA GORA-TUROPOLJE	20.000,00		Kupnja računala i softvera za praćenje knjige šanka, uređenjem smejštaja uvodi se novi sadržaj među privatnim iznajmljivačima (jacuzzi i sauna) te se prilagođava za novu vrstu ponude "bike and bed„.

Provedba koncepta Pametnih sela na LAG natječajima

NAZIV PROJEKTA	KORISNIK	NAZIV LAG-a	TRAŽENI IZNOS POTPORE	UGOVOREN I IZNOS POTPORE	OPIS DOPRINOSA PROJEKTA KONCEPTU PAMETNIH SELA
Selo&Velo: Gorice na Sunčani Pogon - Uvođenje električnih bicikala u ruralne krajeve Vukomeričkih gorica	ZELENA MREŽA AKTIVISTIČKIH GRUPA	ZRINSKA GORA-TUROPOLJE	27.540,00		Uvođenje aplikacije za rezervaciju bicikala, interaktivnih touch-screen panela za turističke informacije te digitalnih edukacija i radionica, što omogućava učinkovitiju komunikaciju, dostupnost usluga i modernizaciju lokalnih društvenih i gospodarskih tokova u ruralnim područjima. Korištenje obnovljivih izvora energije (mobilne solarne punionice) i razvoj održivih prometnih rješenja koja poboljšavaju kvalitetu života, ekonomski razvoj i socijalnu uključenost u ruralnoj zajednici.
Adaptacija i opremanje smještajnih kapaciteta privatni smještaj Damir Vadlja s uređenjem okoliša 2025 - 2027.	VADLJA DAMIR	ZRINSKA GORA-TUROPOLJE	13.123,00		Nabavkom novih klimatizacijskih uređaja, promjenom prozora i aparata za pranje štedi se električna energija, digitalna aplikacija za upravljanje klimatizacijskim uređajima.
UREĐENJE PARKA STAMER IZVEDBA STAZA I POSTAVLJANJE URBANE OPREME NA k.č. 252, 253 I DIO 1116, k.o. KUKULJANOVO – NOVA	GRAD BAKAR	VINODOL	112.755,00		Solarna klupa i solarna fontana s integriranim fotonaponskim panelima, bežičnim punjenjem, LED rasvjetom i senzorom svjetla predstavljaju prvu primjenu ovakve pametne urbane opreme na području LAG-a VINODOL. Šljunčane i kamene staze izvedene su na propusnim podlogama koje omogućuju prirodnu infiltraciju oborinske vode i sprečavaju plavljenje.
UREĐENJE DOMA KULTURE BRIBIR	OPĆINA VINODOLSKA OPĆINA	VINODOL	112.755,00		Predviđena zamjena krovnog pokrova te postavljanje nove stolarije čime će se energetski gubici prilikom grijanja i hlađenja objekta u potpunosti ukloniti.

SP ZPP

Provedba koncepta Pametnih sela na LAG natječajima

NAZIV PROJEKTA	KORISNIK	NAZIV LAG-a	TRAŽENI IZNOS POTPORE	UGOVOREN I IZNOS POTPORE	OPIS DOPRINOSA PROJEKTA KONCEPTU PAMETNIH SELA
Za čišće i zelenije Slivno - nabava novog gospodarskog vozila za prikupljanje otpada	OPĆINA SLIVNO	NERETVA	89.490,00		Nabava specijaliziranog gospodarskog vozila sa digitalnom opremom - digitalna kamera sa snimačem obavljanja raznih aktivnosti i bilježenjem vremena i datuma obavljanja istih.
UREĐENJE BOĆARSKE DVORANE HRASTENICA	OPĆINA ČAVLE	VINODOL	112.755,00		Zamjenom postojeće, energetski neučinkovite unutarnje rasvjete modernom LED tehnologijom, projekt značajno smanjuje ukupnu potrošnju električne energije. Time se smanjuje i emisija stakleničkih plinova, što izravno doprinosi ciljevima borbe protiv klimatskih promjena. Sanacija krovišta sprječava daljnje propadanje objekta.
Ulaganje u izgradnju fotonaponske/sunčane elektrane i digitalizaciju na poljoprivrednom gospodarstvu	OPG RADENOVIĆ , IVAN RADENOVIĆ, KUMROVEČKA CESTA 211, BOBOVEC ROZGANSKI, DUBRAVICA	SAVA	27.328,29		Ulaganje u izgradnju fotonaponske/sunčane elektrane te nabavu robota za prigurivanje hrane te navigacije sa autonomnim upravljanjem je svakako projekt koji udovoljava kriteriju inovativne značajke. Uvodi se automatizacija, precizno upravljanje, prikupljanje podataka i povezivost, što su ključni elementi digitalizacije.
Adaptacija i opremanje soba i apartmana Petković i uređenje okoliša na lokaciji	PETKOVIĆ HRVOJE	ZRINSKA GORA-TUROPOLJE	8.690,00		Promjenom starih klima uređaja novima i ugradnjom digitalnih termometara kako bi se uštedjelo na električnoj energiji, ugradnjom i uvođenjem wi-fi elektronske brave

SP ZPP

Provedba koncepta Pametnih sela na LAG natječajima

NAZIV PROJEKTA	KORISNIK	NAZIV LAG-a	TRAŽENI IZNOS POTPORE	UGOVOREN I IZNOS POTPORE	OPIS DOPRINOSA PROJEKTA KONCEPTU PAMETNIH SELA
Unapređenje tehničko-tehnološke opremljenosti OPG-a Vodopić	OPG VODOPIĆ, HELENA VODOPIĆ, JANKA JURATOVIĆA 3, DONJA ZDENČINA, KLINČA SELA	SAVA	30.000,00		Nabavlja se detektor estrusa, digitalni uređaj za otkrivanje plodne faze kod junica i krava (1 kom). Nabaviti će se uređaj za pravovremenu detekciju termina teljenja, točnije alarm (senzor) teljenja (2 kom). Nabaviti će se i GPS ogrlice za nadzor i praćenje stada prilikom ispaše (12 kom).
Nabava nove mehanizacije na OPG Pavković Marijan	PAVKOVIĆ MARIJAN, ŽUMBERAČKI 11, BREZOVAC ŽUMBERAČKI, SAMOBOR	SAVA	29.649,75		Ulaganje u robota za prigurivanje hrane i navigaciju traktora nije samo ulaganje u novu opremu to je korak prema digitalnoj transformaciji poljoprivrede. Time se uvodi automatizacija, precizno upravljanje, prikupljanje podataka i povezivost, što su ključni elementi digitalizacije.
Unapređenje tehničko-tehnološke opremljenosti obrta Vrhovec, vl Stjepan Vrhovec	OBRT ZA POLJOPRIVREDNU PROIZVODNJU, UZGOJ I TRGOVINU „VRHOVEC“, VL. STJEPAN VRHOVEC	SAVA	30.000,00		Sakupljač otkosa opremljen digitalnom opremom u funkciji precizne/pametne poljoprivrede ima poboljšane radne performanse u odnosu na standardnu izvedbu istog stroja. Omotač bala opremljen upravljačkim modulom za upravljanje automatiziranim funkcijama ima poboljšane radne performanse u odnosu na standardnu izvedbu stroja.
Pametan grad, uređen grad	GRAD METKOVIĆ	NERETVA	89.490,00		Nabava nove robotske kosilice doprinosi digitalizaciji u poljoprivredi i ostalim društvenim aktivnostima. Nabavom novog visokotlačnog perača javnih površina čistiti će se i održavati javne površine uz veliku uštedu pitke vode.

SP ZPP

Provedba koncepta Pametnih sela na LAG natječajima

NAZIV PROJEKTA	KORISNIK	NAZIV LAG-a	TRAŽENI IZNOS POTPORE	UGOVOREN I IZNOS POTPORE	OPIS DOPRINOSA PROJEKTA KONCEPTU PAMETNIH SELA
IZGRADNJA I OPREMANJE DJEČJEG IGRALŠTA "BIRINA"	GRAD PLOČE	NERETVA	88.750,00		Nabava i postavljanje nove pametne digitalne klupe na dječje igralište. Sadnja stabala, visokog i niskog grmlja odnosno ozelenjivanje dijela površine dječjeg igrališta čime se potiče bioraznolikost područja, postavljanje spremnika za otpad čime se prevenira odlaganje otpada na za to nepredviđenim lokacijama.
Ulaganje u modernizaciju poslovanja obrta Genetika kroz kupovinu mehanizacije i opreme	GENETIKA OBRT ZA POLJOPRIVREDU I UNAPREĐENJE STOČARSTVA I TRGOVINU,VL. VESNA ZRINJAN DUBIĆ, MEDSAVE 24	SAVA	30.000,00		Sakupljač otkosa opremljen digitalnom opremom u funkciji precizne/pametne poljoprivrede ima poboljšane radne performanse u odnosu na standardnu izvedbu istog stroja. Omotač bala opremljen upravljačkim modulom za upravljanje automatiziranim funkcijama ima poboljšane radne performanse u odnosu na standardnu izvedbu stroja.
Jačanje konkurentnosti i modernizacija poljoprivredne proizvodnje obrta Biofert	BIOFERT, OBRT ZA PROIZVODNJU I PRODAJU SADNOG MATERIJALA VL. ŽELJKO MARKUŠIĆ, GORNJA KUPČINA 18, JASTREBARSKO	SAVA	26.437,97		Dron sa 4 kamere služiti će za nadzor površina pod batatom, njihovu zakorjenjenost korovima, potrebu za navodnjavanjem, nadzirati će se ulazak sitne divljači.
Ulaganje u OPG Kralj Marko	MARKO KRALJ, ULICA BRANKA MASNJAKA 11, PLUSKA, LUKA	SAVA	28.077,80		Planira nabavku sijačice s kontrolom sjetve, odnosno uvodi digitalizaciju u poslovni proces sijanja kukuruza. Digitalizacijom sijanja kukuruza osigurava se maksimalni prinos na postojećim hektarima, odnosno povećava se iskoristivost poljoprivrednih površina.

SP ZPP

Provedba koncepta Pametnih sela na LAG natječajima

NAZIV PROJEKTA	KORISNIK	NAZIV LAG-a	TRAŽENI IZNOS POTPORE	UGOVOREN I IZNOS POTPORE	OPIS DOPRINOSA PROJEKTA KONCEPTU PAMETNIH SELA
Ulaganje u nabavu mehanizacije i opreme za povrćarstvo na OPG Bakonij Monika	BAKONJI MONIKA, MONIKA BAKONJI, GALICI 3, STRMEC, SVETA NEDELJA	SAVA	30.000,00		Traktorska navigacija i agrometeorološka stanica predstavljaju ključne tehnologije u procesu digitalizacije hrvatske poljoprivrede, jer omogućuju pametnije, učinkovitije i održivije upravljanje poljoprivrednom proizvodnjom.
Ulaganje u modernizaciju OPG Keleković za potrebe govedarstva i svinjogojstva	OPG KELEKOVIĆ, VLADO KELEKOVIĆ, ULICA ANTUNA GUSTAVA MATOŠA 2, RAKITJE, SVETA NEDELJA	SAVA	30.000,00		Sustav traktorske navigacije dio je koncepta precizne poljoprivrede koji se oslanja na digitalne tehnologije za optimizaciju svakog segmenta proizvodnje, a integrira hardver (navigacija, prijemnik) i softver (mapiranje, analiza, planiranje).
Sanacija i opremanje mrtvačnice Borovci	OPĆINA KULA NORINSKA	NERETVA	89.490,00		Nabava i postavljanje energetski učinkovitijeg sustava rasvjete, nove LED rasvjete, smanjuje se potrošnja električne energije iz konvencionalnih izvora i emisija CO2. Sanacijom objekta doprinijeti će se poboljšanju toplinske izolacije istog što će rezultirati poboljšanjem energetske učinkovitosti i smanjenje troškova održavanja.
Digitalna i infrastrukturna modernizacija stočarske proizvodnje OPG-a Kosović	KOSOVIĆ DRAŽEN	SAVA	30.000,00		Implementacija softvera za upravljanje poljoprivrednom proizvodnjom predstavlja digitalno i pametno rješenje koje omogućuje precizno planiranje, praćenje i optimizaciju proizvodnih procesa. Nabava specijaliziranog tunela za skladištenje sjena predstavlja inovativni pristup u upravljanju hrane za stoku.

SP ZPP

Provedba koncepta Pametnih sela na LAG natječajima

NAZIV PROJEKTA	KORISNIK	NAZIV LAG-a	TRAŽENI IZNOS POTPORE	UGOVOREN I IZNOS POTPORE	OPIS DOPRINOSA PROJEKTA KONCEPTU PAMETNIH SELA
Modernizacija i digitalizacija poljoprivredne proizvodnje OPG-a Mlinarić	OPG MLINARIĆ, PETRA MLINARIĆ, NOVAKI PETROVINSKI 31, JASTREBARSKO	SAVA	18.376,47		Kroz digitalnu platformu omogućit će se online predstavljanje proizvoda, komunikacija s kupcima i dostupnost informacija u realnom vremenu što je u kontekstu malih OPG-ova u selima još uvijek rijetkost, a osobito u sektoru povrćarstva. Projektom se uvodi mehanizacija specijalizirana za povrtlarsku proizvodnju, poput polagača folije.
Ulaganje u modernizaciju mehanizacije OPG Prahin	OPG PRAHIN, TOMISLAV PRAHIN, PRIGORSKA ULICA 6, PRIGORJE BRDOVEČKO, BRDOVEC	SAVA	30.000,00		Nabava opreme za traktorsku prskalicu koja doprinosi digitalizaciji proizvodnog procesa: navigacija G7 PLUS sa Section control preciznost ± 15 cm (automatska kontrola rada sekcija paljenje i gašenje putem navigacije), iMC Hydra monitor sa automatskom kontrolom protoka i pripremom za Section control SAURO.
Projekt modernizacije OPG-a Tora	OPG TORA, ANTONIJO JUNG, MEDSAVE 51, MEDSAVE, SAMOBOR	SAVA	30.000,00		Nabava autopilot navigacijskog sustava predstavlja digitalnu tehnologiju namijenjenu za preciznu poljoprivredu. Ugradnjom autopilota u traktor omogućit će se: automatsko upravljanje i vođenje stroja po parceli uz visoku preciznost, smanjenje preklapanja u primjeni agrotehničkih mjera (sjetva, gnojidba, zaštita), povećanje učinkovitosti i ušteda inputa (goriva, gnojiva, vremena), digitalna obrada podataka o korištenju zemljišta i resursa, olakšano planiranje budućih radova i analiza podataka, što doprinosi boljoj organizaciji proizvodnje.

SP ZPP

Provedba koncepta Pametnih sela na LAG natječajima

NAZIV PROJEKTA	KORISNIK	NAZIV LAG-a	TRAŽENI IZNOS POTPORE	UGOVOREN I IZNOS POTPORE	OPIS DOPRINOSA PROJEKTA KONCEPTU PAMETNIH SELA
Unapređenje lokalnih javnih usluga nabavom komunalne opreme	GRAD OPUZEN	NERETVA	90.179,01		Provedbom projektnih aktivnosti korisnik planira provesti ulaganje koja će doprinijeti okolišnim ciljevima i ublažavanju klimatskih promjena čime se unapređuje gospodarenje otpadom/lokalna komunalna infrastruktura, kvaliteta života stanovnika, očuvanje okoliša i javnog zdravlja, urednost, sigurnost i funkcionalnost javnih površina
Izgradnja dječjeg igrališta u Otrić-seocima	OPĆINA POJEZERJE	NERETVA	51.971,25		Ulaganje u digitalizaciju u poljoprivredi i ostalim društvenim aktivnostima u selima kroz aktivnosti nabave i postavljanja nove pametne digitalne klupe na dječje igralište čime se doprinosi razvoju pametnih rješenja u selima.
Izgradnja terena za mali nogomet u naselju Šiškovci	OPĆINA CERNA	BOSUTSKI NIZ	64.165,00		Ugradnjom LED rasvjete na igralištu projekt doprinosi okolišnim ciljevima kroz smanjenje potrošnje energije, smanjenje emisije CO2 i racionalno upravljanje resursima.
Izgradnja parkirališta i uređenje okoliša na nogometnom stadionu NK Slavonac	GRAD OTOK	BOSUTSKI NIZ	64.165,00		Projekt uključuje sadnju stabala čime se utječe na smanjenje negativnih utjecaja urbanih površina na okoliš, a i organizirat će se edukacija na temu zaštite okoliša i klimatskih promjena.

SP ZPP

Provedba koncepta Pametnih sela na LAG natječajima

NAZIV PROJEKTA	KORISNIK	NAZIV LAG-a	TRAŽENI IZNOS POTPORE	UGOVOREN I IZNOS POTPORE	OPIS DOPRINOSA PROJEKTA KONCEPTU PAMETNIH SELA
Izgradnja vanjskog led ekrana u Babinoj Gredi	OPĆINA BABINA GREDA	BOSUTSKI NIZ	64.165,00		Projekt vanjskog LED ekrana izravno doprinosi pametnoj tranziciji ruralnog gospodarstava kroz uvođenje digitalne tehnologije koja omogućuje učinkovitu i brzo dostupnu diseminaciju ključnih informacija za lokalno stanovništvo i gospodarske subjekte.
Održiva mobilnost za stanovnike Općine Lanišće - ĆIĆMOBIL	OPĆINA LANIŠĆE	SJEVERNA ISTRA	50.834,81		Nabava gospodarskog vozila niskih emisija i provedba edukacija o ljekovitom bilju doprinosi zaštiti okoliša i ublažavanju klimatskih promjena.
Mobilna usluga za stanovnike Općine Andrijaševci	OPĆINA ANDRIJAŠEVCI	BOSUTSKI NIZ	64.165,00		Nabavom dva kombi vozila za zajedničiki prijevoz stanovnika smanjuje se broj pojedinačnih vožnji, osobito za potrebe odlaska liječniku u trgovinu ili u javne ustanove. Također, projekt promiče održivu mobilnost i integrira društvene potrebe s klimatskom odgovornošću u ruralnom prostoru.
Mobilnost dostupna svima	OPĆINA JARMINA	BOSUTSKI NIZ	64.165,00		Uvodi se nova web aplikacija za korištenje kupljenih vozila za prijevoz putnika koja je inovativna na području općine i LAGa Bosutski niz. Projektom će se provesti radionica o digitalnoj tranziciji kao i o korištenju nove web aplikacije čime se potiče digitalna pismenost ruralnog stanovništva kao i uključenost u korištenje najnovije tehnologije.

SP ZPP

Provedba koncepta Pametnih sela na LAG natječajima

NAZIV PROJEKTA	KORISNIK	NAZIV LAG-a	TRAŽENI IZNOS POTPORE	UGOVOREN I IZNOS POTPORE	OPIS DOPRINOSA PROJEKTA KONCEPTU PAMETNIH SELA
Gradište 365-oprema za dostupnije i sigurnije javne površine Općine Gradište tijekom cijele godine	OPĆINA GRADIŠTE	BOSUTSKI NIZ	64.165,00		Uvođenje online sustava za prijavu komunalnih potreba putem web stranice Općine Gradište. Doprinosi i zelenoj tranziciji kroz mehaničko uklanjanje korova (ambrozije) bez upotrebe kemikalija te povećava otpornost zajednice na klimatske uvjete kroz zimsko održavanje.
Održavanje društvenog doma Kaštelir i jačanje aktivnog građanstva i međugeneracijske povezanosti	OPĆINA KAŠTELIR-LABINCI	SJEVERNA ISTRA	81.000,00		Digitalizacija u javnoj infrastrukturi kroz nabavu i postavljanje digitalnog ekrana kojim će se informirati javnost o volonterskim inicijativama i događanjima. Projektom se provodi aktivnost energetske obnove društvene sale.
Opremanje unutarnje teretane na području općine Vođinci	OPĆINA VOĐINCI	BOSUTSKI NIZ	64.165,00		Općina Vođinci kroz projekt će implementirati 1 sustav za online registraciju korisnika teretane. Usluga korištenja je besplatna ali će se korisnici morati registrirati u svrhu evidencije i samih obavijesti.
SUNČANA ELEKTRANA Dom kulture Ante Babić - Umag	GRAD UMAG	SJEVERNA ISTRA	80.816,10		Provedbom projektnih aktivnosti podupire se zaštita okoliša, otpornost na klimatske promjene, jačanje svijesti i razvoj znanja i vještina za zelenu tranziciju.

SP ZPP

Provedba koncepta Pametnih sela na LAG natječajima

NAZIV PROJEKTA	KORISNIK	NAZIV LAG-a	TRAŽENI IZNOS POTPORE	UGOVOREN I IZNOS POTPORE	OPIS DOPRINOSA PROJEKTA KONCEPTU PAMETNIH SELA
Zvono vremena-spoj baštine i suvremene tehnologije zvonika u Grožnjanu	OPĆINA GROŽNJAN	SJEVERNA ISTRA	73.443,75		Projektom će se integrirati sustav ulaznica i automatskog monitoringa ulaska što predstavlja digitalizaciju javne infrastrukture.
Izgradnja zgrade sportsko-rekreacijske namjene prostorije mjesnog amaterskog boćarskog kluba	OPĆINA STARI MIKANOVCI	BOSUTSKI NIZ	64.165,00		Uključuje izgradnju fotonaponske elektrane (FNE) instalirane snage 10,92 kWp. Obnovljivi izvori energije: Kao primarni izvor energije za grijanje, hlađenje i pripremu potrošne tople vode (PTV), predviđena je monoblok dizalica topline zrak/voda, koja koristi ekološki prihvatljiv rashladni medij R290 s vrlo niskim potencijalom globalnog zatopljenja (GWP 3).
Igrom, rekreacijom i prevencijom za zdravi život-sportsko rekreacijska zona Gedići	OPĆINA TAR-VABRIGA-TORRE-ABREGA	SJEVERNA ISTRA	81.000,00		Projekt doprinosi pokazatelju kroz sadnju autohtonih stabala i ugradnjom solarne javne rasvjete, što doprinosi mikroklimi i zelenoj tranziciji.
Održiva zelena rješenja za kvalitetniji život u Brtonigli	OPĆINA BRTONIGLA	SJEVERNA ISTRA	81.000,00		Tijekom provedbe projekta stanovništvu će se pružati pravovremene informacije o projektnim aktivnostima putem digitalnih kanala. Nabave mehanizacije doprinosi se zaštiti okoliša i otpornosti na klimatske promjene smanjenjem erozije tla i očuvanjem bioraznolikosti.

SP ZPP

Provedba koncepta Pametnih sela na LAG natječajima

NAZIV PROJEKTA	KORISNIK	NAZIV LAG-a	TRAŽENI IZNOS POTPORE	UGOVOREN I IZNOS POTPORE	OPIS DOPRINOSA PROJEKTA KONCEPTU PAMETNIH SELA
Rekonstrukcija mrtvačnice dogradnja nadstrešnice i uređenje okoliša na groblju	OPĆINA PRIVLAKA	BOSUTSKI NIZ	64.165,00		Dobava, montaža i spajanje LED rasvjetnog tijela za uličnu rasvjetu. Projektom će se urediti i uzgojiti zelena površina koja doprinosi poboljšanju mikroklime, poboljšava hlađenju i povećanju bioraznolikosti lokalnog ekosustava.
Izgradnja rekreacijskog centra RADOST	OPĆINA IVANKOVO	BOSUTSKI NIZ	64.165,00		Projekt doprinosi digitalizaciji kroz postavljanje digitalne oglasne ploče na samom ulazu u rekreacijski centar s ciljem poboljšanja informiranosti građana. Omogućava brzo i ažurno informiranje građana o svim aktivnostima i događanjima, prikaz edukativnih sadržaja i daljinsko upravljanje sadržajem čime se povećava efikasnost.
Održavanje javnih površina i očuvanje prirodnih vrijednosti Vižinade	OPĆINA VIŽINADA-VISINADA	SJEVERNA ISTRA	81.000,00		Provedbom aktivnosti sadnje stabala se doprinosi prilagodbi klimatskim uvjetima, edukacijom se jača svijest o važnosti bioraznolikosti
Renovacija klupskih prostorija i postavljanje reflektora - NK Lipovac - Lipovac	OPĆINA NIJEMCI	BOSUTSKI NIZ	64.165,00		Uvođenje energetski učinkovitih i ekološki prihvatljivih LED reflektora koji doprinose smanjenju potrošnje električne energije i emisije CO. Ciljana vrijednost projekta utvrđena je na temelju procjene smanjenja potrošnje energije u odnosu na postojeću rasvjetu, što se može kvantificirati kroz očekivani postotak uštede električne energije i smanjenje emisija CO.

SP ZPP

Provedba koncepta Pametnih sela na LAG natječajima

NAZIV PROJEKTA	KORISNIK	NAZIV LAG-a	TRAŽENI IZNOS POTPORE	UGOVOREN I IZNOS POTPORE	OPIS DOPRINOSA PROJEKTA KONCEPTU PAMETNIH SELA
Tartuf Art - kreativni centar Livade	OPĆINA OPRTALJ	SJEVERNA ISTRA	81.000,00		Projekt predviđa aktivnosti obnove elektro infrastrukture pomoću koje će se moći implementirati digitalizacija nakon provedbe projekta.
Rekonstrukcija postojećeg dječjeg igrališta i uređenje novog polivalentnog sportskog igrališta uz osnovnu školu "Vazmoslav Gržalja" u Buzetu	GRAD BUZET	SJEVERNA ISTRA	81.000,00		Provedbom ulaganja će se integrirati zelene površine u zahvat, a nabavom solarnih svjetiljki će se proizvoditi energija iz obnovljivih izvora energije.

SP ZPP

Završetak provedbe Mjere 19 unutar Programa ruralnog razvoja

SP ZPP

Završetak provedbe Mjere 19 unutar Programa ruralnog razvoja

Projekti u M19 – stanje provedbe

Tip operacije kojem je sukladan tip operacije u LRS	Broj projekata odabran od strane LAG-ova učitan u AGRONET	Iznos sredstava projekata učitanih u AGRONET, EUR	Broj projekata odobren od APPRRR	Iznos sredstava odobren od APPRRR, EUR	Isplaćeno, EUR
4.1.1.	509	10.146.491,27	502	9.939.163,51	7.955.502,37
4.2.1.	10	292.201,80	9	267.653,23	218.815,95
6.1.1.	56	2.138.911,06	56	2.138.911,06	2.109.396,90
6.3.1.	2.596	38.686.918,85	2.570	38.296.120,28	36.303.131,33
6.4.1.	24	823.970,34	22	758.876,52	600.482,90
7.4.1.	988	33.050.699,24	875	29.406.358,93	24.231.181,56
UKUPNO	**4.183**	**85.139.192,56**	**4.034**	**80.807.083,53**	**71.418.511,01**

- Nositelj projekta je bio dužan dostaviti konačni Zahtjev za isplatu u roku od 24 mjeseca od datuma donošenja Odluke o dodjeli sredstava, ali ne kasnije od 30. lipnja 2025. godine

SP ZPP

Završetak provedbe Mjere 19 unutar Programa ruralnog razvoja

Podmjera 19.4.

Čl. 37. Pravilnik o provedbi mjera Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020.

(8) Iznos isplaćenih sredstava za financiranje tekućih troškova i animacije može iznositi najviše 25% isplaćenih sredstava unutar provedbe tipova operacija odabrane LRS te pripreme i provedbe aktivnosti suradnje LAG-a.

(9) Odabrani LAG je obvezan najkasnije do 31. prosinca 2025. godine ispuniti uvjet iz stavka 8. ovog članka.

(10) U slučaju da odabrani LAG ne ispuni uvjet iz stavka 8. ovog članka do roka iz stavka 9. ovog članka, Agencija za plaćanja ima pravo od odabranog LAG-a:

- zatražiti povrat preplaćenih sredstava temeljem odluke o povratu sredstava, ili

- izvršiti prijeboj s budućim isplatama, ali samo u slučaju da je LAG odabran za provedbu LRS u programskom razdoblju 2023. – 2027. unutar EPFRR.

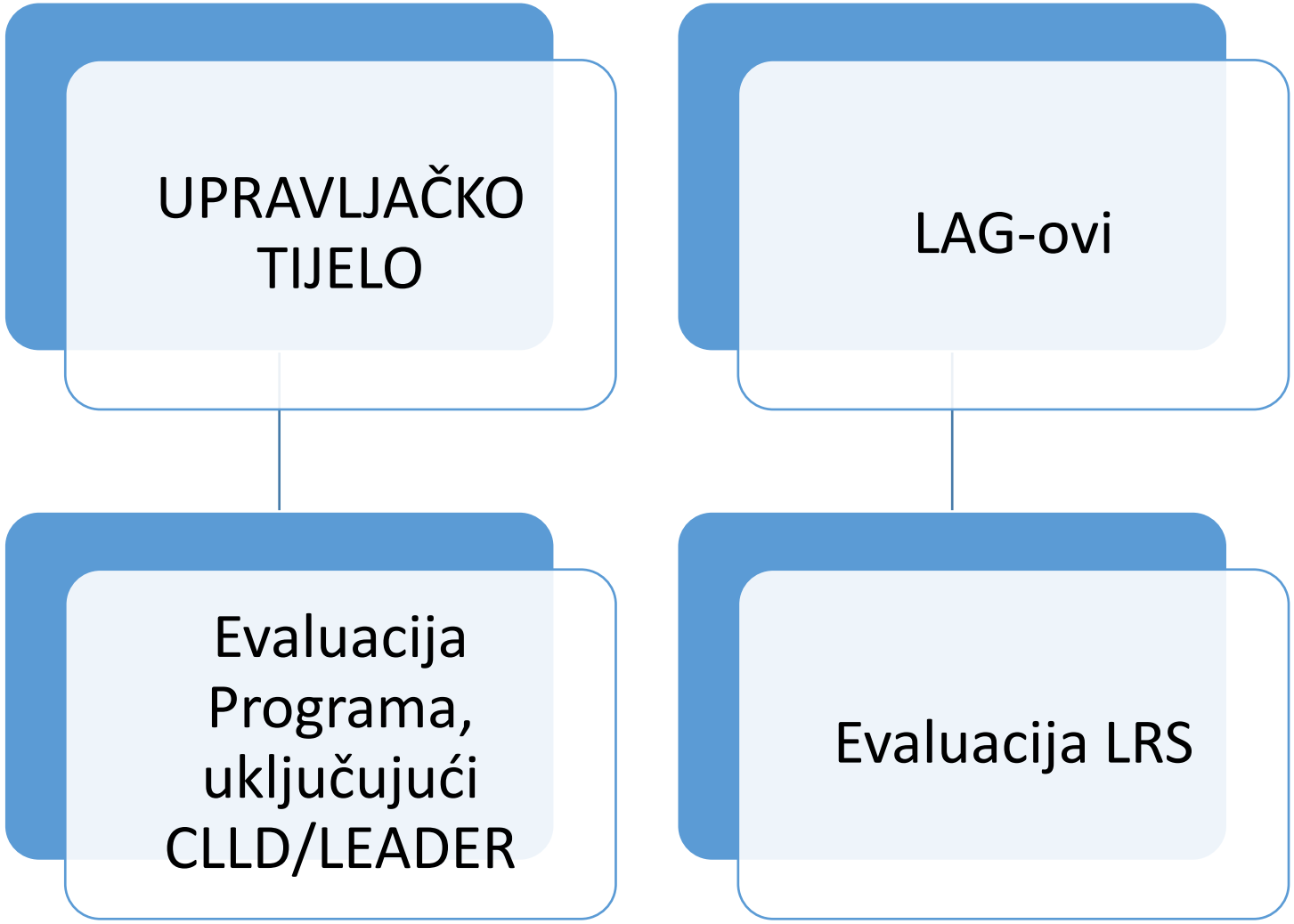
SP ZPP

Ex-post evaluacija Programa ruralnog razvoja - Mjera 19

SP ZPP

EVALUACIJA

UPRAVLJAČKO TIJELO
LAG-ovi
Evaluacija Programa, uključujući CLLD/LEADER
Evaluacija LRS

PODSJETIMO SE

OKVIR

Evaluacija lokalne razvojne strategije

EU uredbe - 1303/2013, 1305/2013, 1306/2013, 808/2014

Nacionalni pravni okvir – Program ruralnog razvoja, Pravilnik 19.1.

Lokalne razvojne strategije, obavezno poglavlje „Praćenje i evaluacija LRS”

SP ZPP

EVALUACIJA NA LOKALNOJ RAZINI

provodi evaluator ili LAG/LAG-ovi

MOGUĆNOST

Čl. 54 1303/2013 ne odnosi se na LRS

- Evaluacija
- Samoprocjena
- Kombinacija evaluacije i samoprocjene
- *Peer review* (jedan LAG evaluira drugi)

SP ZPP

KORIŠTENJE REZULTATA EVALUACIJE

Izvještavanje o rezultatima evaluacije

Komuniciranje o rezultatima evaluacije

Korištenje rezultata evaluacije

SP ZPP

IMAJTE NA UMU…

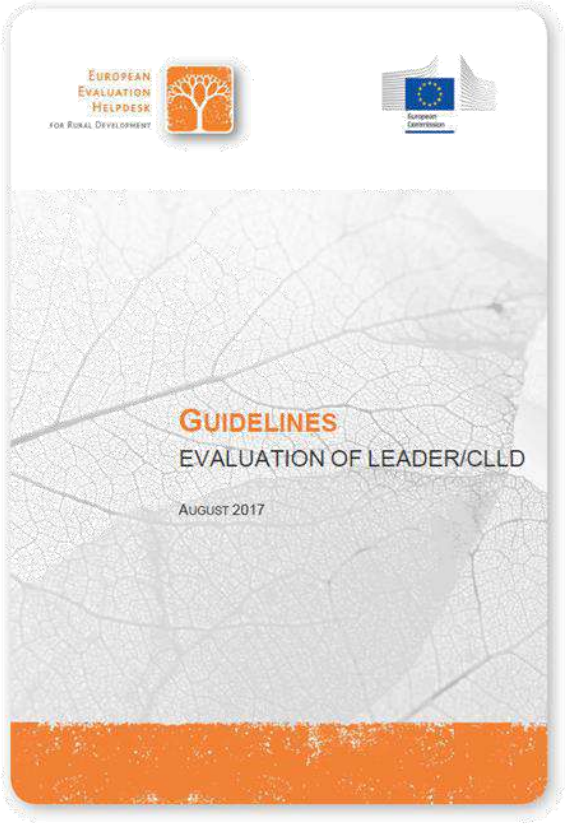
- evaluacija **nije test niti revizija**
- evaluacija je **korisna – učenje i poboljšanje**
- uspjeh evaluacije ovisi o planu i pripremi

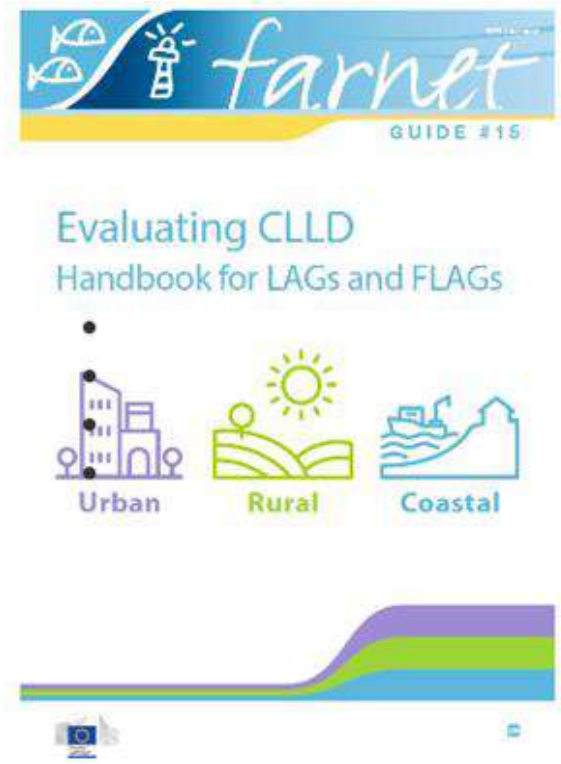
KORISTITE REZULTATE
POKAŽITE SVIMA ŠTO STE RADILI I ŠTO RADITE

SP ZPP

ZAKLJUČNO

Sva izvješća o evaluacijama obavezno javno objaviti i za ex-post dostaviti Upravljačkom tijelu na adrese elektroničke pošte: monitoring.PRR@mps.hr i LEADER@mps.hr

SP ZPP

Provedba LEADER-a nakon 2027.

Provedba LEADER-a nakon 2027.

EK je 16. srpnja 2025. predstavila nacrt novog Višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) za razdoblje 2028. – 2034., koji najavljuje integraciju fondova Europske unije u okviru **jedinstvene, koherentne strategije, s kohezijskom i poljoprivrednom politikom** u središtu

Glavne značajke novog VFO

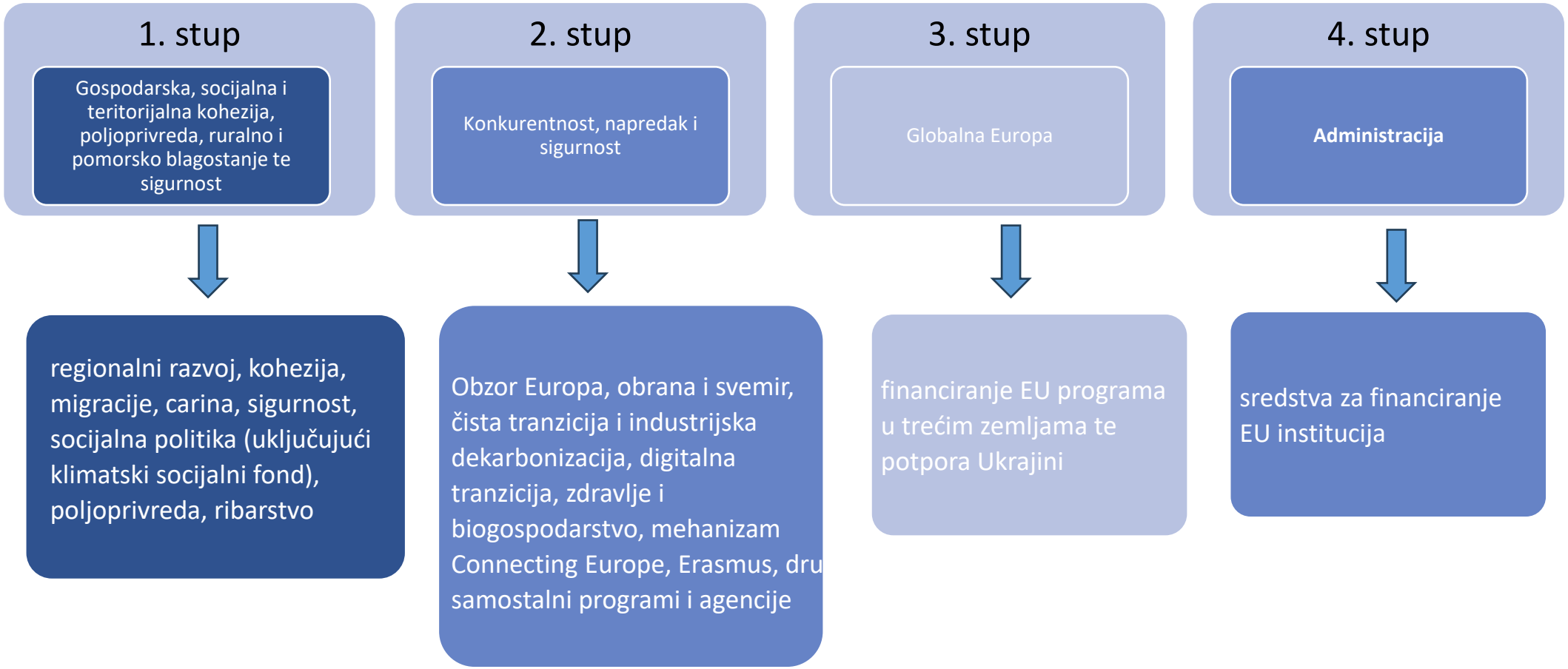
veća fleksibilnost, ali i veća odgovornost za ispunjavanje ciljeva politike	pojednostavljenje	uvođenje nacionalnih i regionalnih partnerskih planova	jačanje konkurentnosti	uvođenje novih „vlastitih sredstava“ EU

Nacionalni i regionalni partnerski planovi su novi strateški instrumenti koji će objediniti provedbu EU fondova, uključujući: Zajedničku poljoprivrednu politiku (ZPP), Kohezijsku politiku, Europski socijalni fond Plus (ESF+) i druge instrumente relevantne za ruralni, gospodarski i društveni razvoj. Kroz partnerske planove bi ZPP trebalo ojačati sinergijama s ostalim programima financiranja

SP ZPP

Provedba LEADER-a nakon 2027.

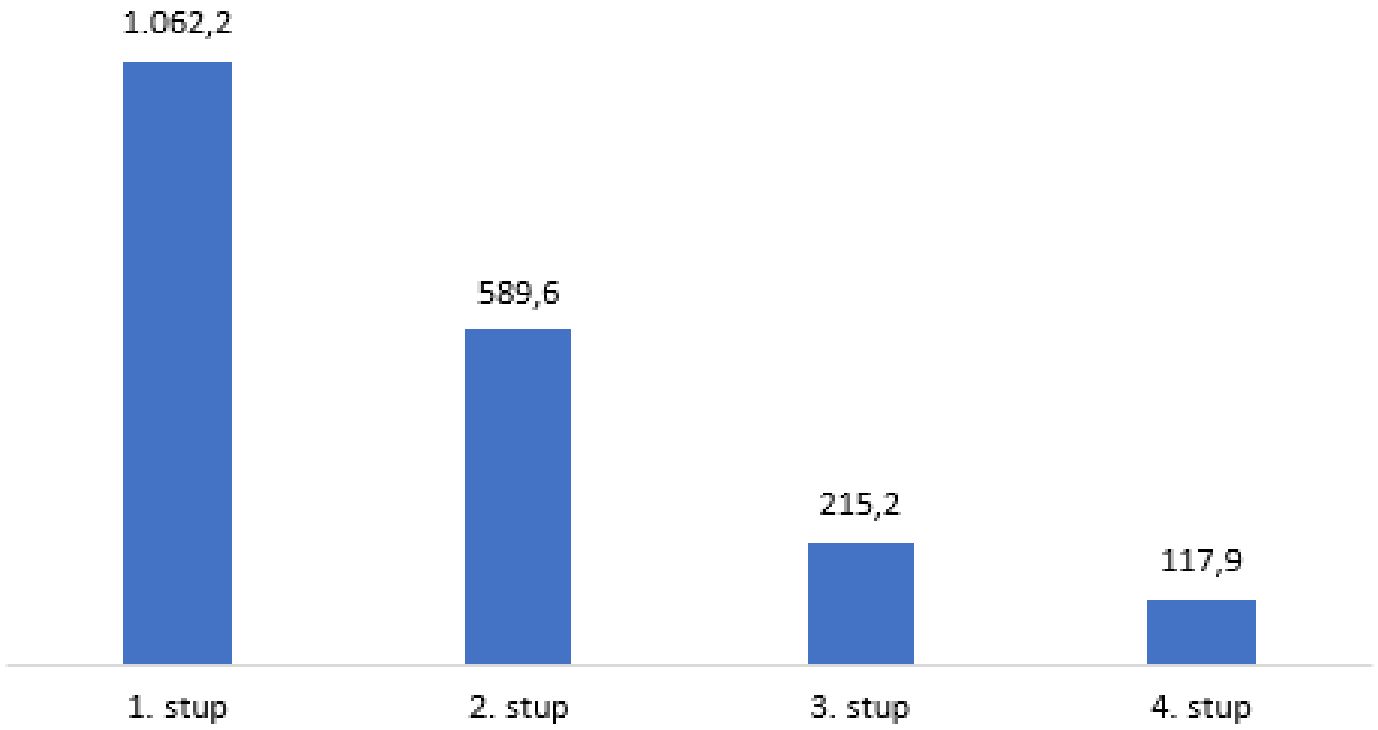
Sruktura budućeg VFO

SP ZPP

Provedba LEADER-a nakon 2027.

Razdioba sredstava između stupova

Provedba LEADER-a nakon 2027.

GLAVNI OKVIR	SEKTORSKA PRAVILA	PROGRAMIRANJE	MJERE S POTPOROM	KORISTI
1. STUP **EUROPSKI FOND ZA GOSPODARSKI, TERITORIJALNI, SOCIJALNI, RURALNI I POMORSKI ODRŽIVI PROSPERITET I SIGURNOST**	**Regionalni razvoj (EFRR i KF)** **Migracije, granice, sigurnost** **Socijalna politika (ESF+)** **Zajednička poljoprivredna politika** **Ribarstvena i pomorska politika**	**NACIONALNI I REGIONALNI PARTNERSKI PLANOVI** **INSTRUMENT EU-a**	**Reforme** uzajamno jačanje **Ulaganje i druge intervencije** **Transnacionalni projekti** **Odgovor na krizu** **Odgovor na nove krize i potrebe**	Višerazinsko upravljanje i partnerstvo s regijama i sektorima Jednostavnost Brža plaćanje Manje opterećenje Snažne zaštitne mjere (vladavina prava, Povelja EU-a o temeljnim pravima) Veća dodana vrijednost EU-a Fleksibilniji odgovor na nove izazove i potrebe

SP ZPP

Provedba LEADER-a nakon 2027.

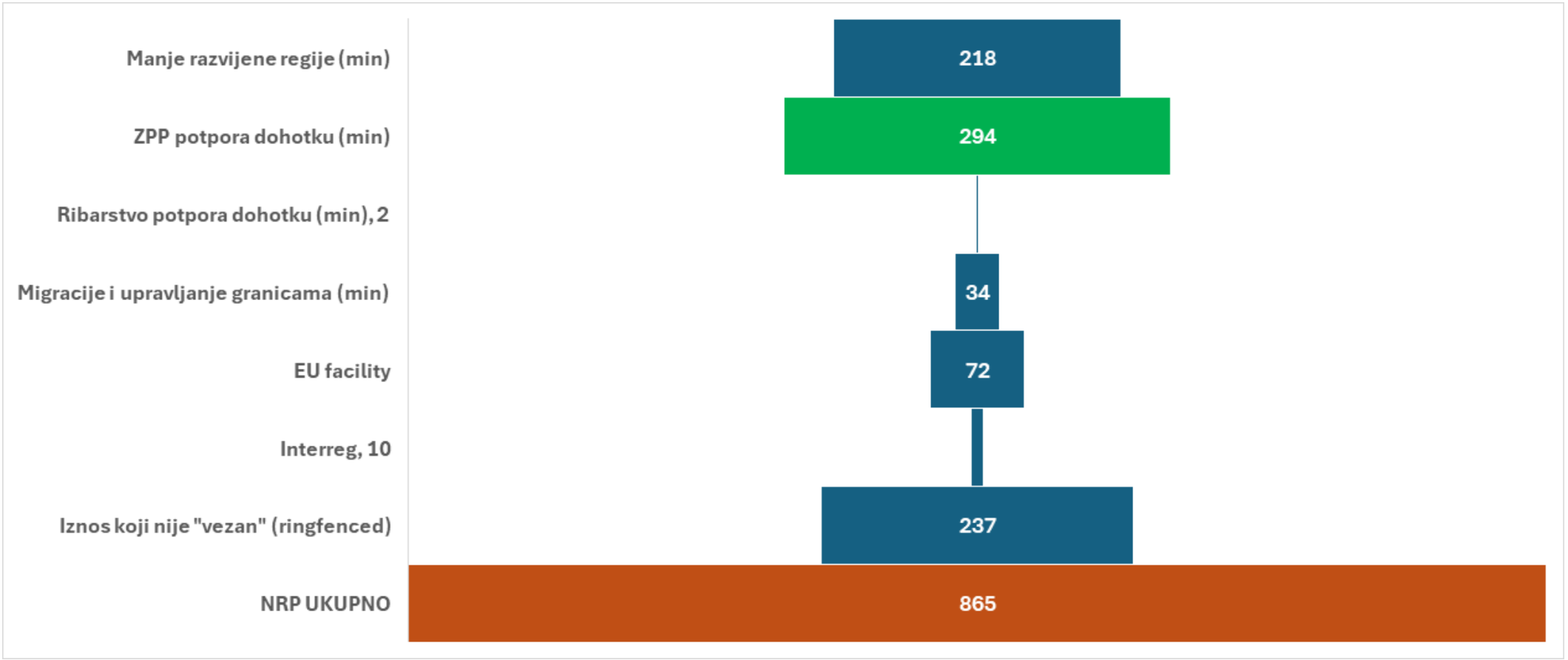
Razdioba sredstava 1. stupa

	milijardi EUR
Nacionalni i regionalni partnerski planovi	865,1
Potpora turskoj zajednici na Cipru	0,4
Decentralizirane agencije (uklj. Frontex i Europol)	22,9
Otplata za NGEU	168,0
Razlika do gornje granice (margina)	5,8
Ukupno	**1.062,2**

SP ZPP

Provedba LEADER-a nakon 2027.

Razdioba sredstava NRPP

SP ZPP

Provedba LEADER-a nakon 2027.

Okvirna alokacija za hrvatski NRPP

	Ukupno, milijardi EUR	Migracije, sigurnost i unutarnji poslovi, milijardi EUR	Socijalni klimatski fond, milijardi EUR	Potpora dohotku u okviru ZPP, milijardi EUR	Za rasporediti, uključujući iznos koji nije „vezan”, milijardi EUR
Hrvatska	**16,8**	1,3	1,0	3,7	10,8

SP ZPP

Provedba LEADER-a nakon 2027.

ZPP alokacija

Untutar ZPP alokalcije (potpora dohotku u okviru ZPP) **mogu** se finacirati intervencije (čl. 5. st. 1. podst. a) – k) i r):

- degresivna potpora dohotku po površini
- proizvodno vezana potpora dohotku
- posebno plaćanje za pamuk
- plaćanje za prirodna i druga ograničenja specifična za određeno područje
- potpora za nepovoljan položaj koji proizlazi iz određenih obveznih zahtjeva
- poljoprivredno-okolišna i klimatska djelovanja
- plaćanje za male poljoprivrednike
- potpora za instrumente za upravljanje rizicima
- potpora za ulaganja za poljoprivrednike i posjednike šuma
- potpora za pokretanje poslovanja mladih poljoprivrednika i novih poljoprivrednika, osnivanje ruralnih poduzeća i start-up poduzeća i razvoj malih poljoprivrednih gospodarstava
- potpora za službe za pomoć poljoprivrednim gospodarstvima

SP ZPP

Provedba LEADER-a nakon 2027.

ZPP alokacija

Untutar ZPP alokalcije (potpora dohotku u okviru ZPP) **ne mogu** se finacirati intervencije (čl. 5. st. 1. podst. l) – q) i s):

- **LEADER**
- potpora za dijeljenje znanja i inovacije u poljoprivredi, šumarstvu i ruralnim područjima
- inicijative za teritorijalnu i lokalnu suradnju
- intervencije u najudaljenijim regijama
- intervencije na manjim egejskim otocima
- EU-ov program u školama iz glave I. dijela II. poglavlja II.a Uredbe (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća13
- krizna plaćanja za poljoprivrednike

SP ZPP

Provedba LEADER-a nakon 2027.

Obrazloženje Europske komisije za uključivanje ZPP-a u NRPP:

- jedinstveni partnerski planovi će omogućiti ZPP-u da se razvije kao jednostavnija politika koja je usmjerenija prema ciljevima i ima bolji učinak
- poljoprivrednici će imati predvidiv pravni okvir i stabilnu potporu prihodu
- poljoprivrednici će imati dodatne mogućnosti za investiranje i ulaganja u ruralna područja
- države članice će moći bolje uskladiti aktivnosti među politikama kako bi rješavale probleme njihovih poljoprivrednika i ruralnih zajednica
- EU će pojačati svoje aktivnosti u promociji poljoprivrednih proizvoda EU-a i otvoriti im nove tržišne mogućnosti
- EU će zaštititi poljoprivrednike i stabilizirati nestabilna tržišta putem sigurnosne mreže EU-a.

SP ZPP

Provedba LEADER-a nakon 2027.

Budući zakonodavni okvir

Uredba o okviru uspješnosti i drugim horizontalnim pravilima (nadležnost MFIN)

Obvezni doprinosi EU programa za klimu i bioraznolikost, načelo "nečinjenja značajne štete" okolišu, pokazatelji rezultata i ostvarenja, koeficijenti za računanje doprinosa pojedinačnih intervencija EU klimatskim, okolišnim i socijalnim ciljevima, praćenje i izvješćivanje o ostvarenju aktivnosti nacionalnih planova, vrednovanja koja provode EK i države članice, pravila o vidljivosti i transparentnosti

Uredba o NRPP-u (nadležnost MRRFEU):

Specifični ciljevi ZPP-a, definicije, uvjeti za korisnike za stjecanje potpore, alocirana sredstva za ZPP, nacionalni doprinos u financiranju, korištenje tehničke pomoći, opoziv sredstava (decommitment), pravila za programiranje, financiranje interventnih mjera u poljoprivredi, tipovi intervencija u ZPP-u, posebne odredbe za intervencije ZPP-a, krizna plaćanja u poljoprivredi, institucionalni okvir za planiranje i provedbu NRPF-a, sustav kontrola i sankcija, prikupljanje i razmjena podataka, postupci vezani za plaćanja korisnicima, IAKS sustav, oblici suradnje za koje se može odobriti potpora (PO, LEADER), državna pomoć

Uredba o provedbi potpore za ZPP (nadležnost MPŠR)

Nacionalne preporuke za ZPP koje objavljuje EK, razrada pravila uvjetovanosti ("farm stewardship"), razrada pravila za intervencije ZPP-a, nacionalne strategije generacijske obnove u poljoprivredi, AKIS i savjetodavna služba, uspostava tijela za interoperabilnost informacijskih sustava za ZPP, ovlasti Komisije za donošenje izvanrednih mjera

Provedba LEADER-a nakon 2027.

Nacionalni i regionalni partnerski plan

1 NRP plan po DČ (najvažnija promjena)

DČ bi trebale moći podnijeti NRP plan od **lipnja 2027.**

Plaćanja Komisije DČ uvjetovano postizanjem ostvarenja i ispunjavanjem uvjeta – **povezivanjem isplata s ključnim etapama i ciljnim vrijednostima**

Provedba LEADER-a nakon 2027.

LEADER u budućem zakonodavnom okviru

Uredba o NRPP-u

- Čl. 35. → Vrste intervencija, st. 1. intervencije u okviru ZPP, podst. l) LEADER
- Čl. 74. → Teritorijalne i lokalne inicijative za suradnju
- Čl. 75. → Integrirani teritorijalni i urbani razvoj
- Čl.76. → Lokalni razvoj pod vodstvom zajednice (podregionalna područja, ruralna i obalna područja; provode LAG-ovi putem strategija iz čl. 75.)
- Čl. 77. → Potpora u okviru inicijative LEADER (tekući troškove i animacija LAG-ova putem SCO, projekti do 20.000 EUR putem lump-sums, preporuka za ostale putem SCO,

SP ZPP

Provedba LEADER-a nakon 2027.

LEADER u budućem zakonodavnom okviru

Uredba o ZPP-u

- Čl. 5. ⟶ Vrste potpore, st. 1. intervencije u okviru ZPP, podst. l) LEADER
- Čl. 18. ⟶ LEADER

➢ obveza provedbe barem na ruralnim područjima u posebnom nepovoljnom položaju

➢ LAG projekti uključuju: start-up poduzeća, kapacitet za dodanu vrijednost u preradi, diversifikaciju poljoprivrednih djelatnosti, uključujući agroturizam, izravnu prodaju poljoprivrednih proizvoda i inovacije

➢ Potpora usmjerena na: područja ruralnog razvoja s dodanom vrijednošću za poljoprivrednike i posjednike šuma, kao što su socijalna, okolišna, digitalna i gospodarska preobrazba ruralnih područja, poboljšanje dobrobiti stanovnika ruralnih područja i jačanje društvenog kapitala

➢ Za LEADER nema obveze minimalnog financiranja, nije dio omotnice potpore dohotku ZPP-a (intervencije podst. a) – k) u st. 1. čl. 5.)

SP ZPP

Provedba LEADER-a nakon 2027.

LEADER 2023.-2027. VS LEADER 2028.-2034. – OBRAZLOŽENJA EK

	SP ZPP	Prijedlog VFO zakonodavstva 2028. – 2034.
Obveza provedbe LEADER-a za sve DČ	DA	DA
Minimalni postotak za LEADER određen na nivou EU	DA	NE (određuju DČ)
LEADER/CLLD metoda - uloga lokalnih akcijskih grupa	DA	DA
SCO	Nije obavezno, potiče se	Obavezno za pojedine troškove, za ostale troškove nije obvezno ili se potiče
CLLD/LEADER obuhvaća i druge politike izvan ZPP-a	DA, ali različita pravila za ESF + EFRR (administrativno opterećenje)	DA, jedan sustav NRP fonda kako bi se olakšala integracija i sinergije
Umrežavane LAG-ova na nacionalnom i EU nivou	DA	DA
Operativni detalji: vremenski raspored i organizacija odabira LRS,, vodeći fond, udio tekućih troškova, delegiranje dodatnih funkcija LAG-ovima	DA, propisano na EU nivou	NE (određuju DČ)
Obveza pokrivanja najmanje ruralnih područja s nedostacima	NE	DA

SP ZPP

Zaključci i koraci koji slijede

Zaključci i koraci koji slijede

Aktivnosti LAG-ova/UT/APPRRR u 2026.:

- nastavak objave i obrade LAG natječaja
- nastavak izmjena LRS
- učitavanje odabranih projekata u AGRONET
- završna provjera/odobravanje/isplata projekata od strane Agencije za plaćanja
- provedba projekata
- radionica/e za LAG-ove
- godišnja izvješća o radu LAG-a
- pripreme za razdoblje 2028.- 2032.

Hvala na pozornosti!

www.poljoprivreda.gov

www.ruralnirazvoj.hr

leader@mps.hr

Europska unija

SUFINANCIRANO SREDSTVIMA EUROPSKE UNIJE
MJERA TEHNIČKA POMOĆ

SP ZPP STRATEŠKI PLAN ZAJEDNIČKE POLJOPRIVREDNE POLITIKE 2023. - 2027.

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva